

Lokalna Strategia Rozwoju

obszaru LGD KOLD

*Aktualizacja LSR została przyjęta na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia KOLD
w dniu 09.04.2010r. w Dusznikach*

Wstęp	3
1. Charakterystyka LGD	4
1) Dane dotyczące LGD	4
2) Opis procesu budowania partnerstwa	5
3) Charakterystyka członków LGD i sposób rozszerzania	6
4) Struktura rady	13
5) Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz regulamin Rady	15
5) d) Procedury naboru pracowników LGD	21
5) f) Opis warunków technicznych i lokalowych biura LGD	29
6) Kwalifikacje i doświadczenia członków Rady	29
7) Doświadczenia członków LGD	29
2. Opis obszaru objętego LSR	30
3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR	48
4. Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSR oraz wskazanie planowanych przedsięwzięć służących osiągnięciu poszczególnych celów szczegółowych, w ramach których będą realizowane operacje	52
5. Określenie misji LGD	87
6. Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR	87
7. Uzasadnienie zintegrowanego podejścia dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR	88
8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR	91
9. Procedury oceny zgodności operacji oraz kryteria wyboru operacji	93
10. Budżet LSR	106
11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR	110
12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR	110
13. Zasady i sposób dokonywania ewaluacji własnej	111
14. Powiązanie LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR	113
15. Planowane działania realizowane przez LGD w ramach innych programów wdrażania na obszarze LSR	113
16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich	114
17. Informacje o załącznikach	115

Wstęp

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) opracowana dla Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie KOLD obejmuje obszar gmin: Kuślin, Opalenica, Lwówek, Duszniki, Nowy Tomyśl, Pniewy, Miedzichowo.

Strategia została opracowana na bazie warsztatów z udziałem przedstawicieli sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego z terenu wszystkich gmin objętych LSR. Następnie wypracowane materiały zostały konsultowane na spotkaniach z mieszkańcami we wszystkich gminach. Wybrane cele główne i szczegółowe oraz przedsięwzięcia i operacje wynikają z uwarunkowań obszaru objętego LSR. LSR ma charakter przekrojowy i koncentruje się na trzech głównych tematach zawartych w celach ogólnych : poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej, rozwoju usług turystycznych oraz promocji walorów regionu KOLD.

Lokalne partnerstwo nie zastępuje zatem istniejących instytucji, jednak dzięki nowemu sposobowi współpracy (szczególnie przy członkostwie zwyczajnym gmin) i celowi zewnętrznego dofinansowania, wspiera wybrane kierunki rozwoju terenu. W opracowanym dokumencie rozwijane są więc wątki opisujące specyficzne zasoby i możliwości dla rozwoju terenu. Charakter strategii pokazuje specyficzne podejście do rozwiązywania problemów poprzez trójsektorowe działania we wszystkich sferach. Uwzględnia strategiczne i programowe dokumenty, a zapisane ich formy umożliwią realizację założeń strategii przez samorządy, przedsiębiorców i rolników oraz organizacje pozarządowe.

Lokalna Strategia Rozwoju została opracowana na lata 2009 – 2015. Tak przyjęty przedział czasowy wynika przede wszystkim z koniecznej do zachowania zgodności z innymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi na poziomie województw i całego kraju. Uwzględnia strategiczne i programowe dokumenty, a zapisane ich formy umożliwią realizację założeń strategii przez samorządy, przedsiębiorców i rolników oraz organizacje pozarządowe. Strategia uwzględnia: Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, Strategie Rozwoju Gmin i Plany Rozwoju Lokalnego Gmin objętych LSR.

1. Charakterystyka LGD – jednostki odpowiedzialnej za realizację LSR.

2) Dane dotyczące LGD

a) Nazwa

Stowarzyszenie KOLD

b) Status prawny

Stowarzyszenie działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989r. Prawo o stowarzyszeniach, ustawy z dnia 7 marca 2007r o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, rozporządzenia Rady (WE) nr 1698 /2005 z dnia 20 września 2005r w sprawie wspierania rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz niniejszego statutu.

Stowarzyszenie zostało powołane w dniu 17 marca 2006r , natomiast zmiana statutu dostosowującego do nowych przepisów nastąpiła w dniu 14 kwietnia 2008r.

c) Data wpisu do KRS

Stowarzyszenie zarejestrowano w Sądzie Gospodarczym w Poznaniu w dniu 26 maja 2006

Zmiana wpisu do KRS Statutu w dniu 14.08.2008r

d) Numer KRS

0000257866

Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, a w szczególności:

- 1) opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) w rozumieniu przepisów PROW dla obszaru gmin: Duszniki, Lwówek, Opalenica, Kuślin, Nowy Tomyśl, Pniewy, Miedzichowo
- 2) wspieranie działań na rzecz realizacji LSR dla obszaru gmin, o których mowa w pkt 1),
- 3) promocja obszarów wiejskich położonych w gminach, o których mowa w pkt 1),
- 4) mobilizowanie ludzkości do wzięcia aktywnego udziału w procesie rozwoju obszarów wiejskich położonych w gminach, o których mowa w pkt 1),
- 5) upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich położonych w gminach, o których mowa w pkt 1),
- 6) wspieranie działań na rzecz budowy i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- 7) udział w przygotowywaniu, realizacji i finansowaniu projektów wynikających z LSR na obszarze gmin, o których mowa w pkt 1).

2) Opis procesu budowania partnerstwa

Budowanie partnerstwa rozpoczęło się w 2004 roku od spotkania przedstawicieli samorządów, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców z terenu czterech gmin Kuślin, Opalenica, Lwówek i Duszniki, które wspólnie zdecydowały o zawiązaniu partnerstwa. Następnie odbywały się spotkania konsultacyjne we wszystkich gminach oraz warsztaty, które doprowadziły do realizacji od 30.12.2005- 22.06.2006 Schematu I Pilotażowego Programu Leader+, natomiast Walne Zebranie 17 marca 2006 r powołało Stowarzyszenie KOLD z 22 osobami fizycznymi, członkami zwyczajnymi- założycielami. Ponieważ w założeniach Stowarzyszenie przyjęło otwarty sposób rozszerzania, stąd wszystkie gminy wstąpiły jako członkowie wspierający. Stowarzyszenie od 19.06.2006 do 14.05.2008 realizowało II Schemat – Pilotażowego programu Leader+. Ponieważ realizacja Programu przebiegała z dużą akceptacją społeczną, systematycznie zwiększała się liczba członków zwyczajnych i osiągnęła w sierpniu 2008 poziom 124 członków zwyczajnych w tym 115 osób fizycznych, 7 gmin i 2 Stowarzyszenia. W czasie swej działalności LGD – Stowarzyszenie KOLD zyskało wiarygodność na terenie działania, ściśle współpracując z organizacjami pozarządowymi, gminami oraz przedsiębiorcami. W listopadzie 2007 roku, gmina Nowy Tomyśl zgłosiła wniosek, aby objąć teren gminy działaniem LGD. W styczniu 2008 kolejne gminy Pniewy i Miedzichowo złożyły akces do LGD- Stowarzyszenie KOLD. Zarząd spotkał się burmistrzami i wójtem tychże gmin oraz z grupami społecznymi. Po analizie przyjęto gminy jako członków wspierających, natomiast osoby fizyczne jako członków zwyczajnych. W lutym do LGD przystąpiło Stowarzyszenie Współpracy z Zagranicą z Lwówka. Walne Zebranie przyjęło zmianę statutu dostosowanego do ustawy z dnia 7 marca 2007r, co umożliwiło gminom wstąpienie jako członkowie zwyczajni. Rozpoczęto budowanie Lokalnej Strategii dla rozszerzonego obszaru obejmującego 7 gmin. W lipcu 2008r przyjęto jako członków zwyczajnych gminy Duszniki, Kuślin, Opalenica, Lwówek, Nowy Tomyśl, Miedzichowo i Pniewy oraz Stowarzyszenie Współpracy Gminy Lwówek z Zagranicą i Stowarzyszenie Ziemi Miedzichowskiej. W spotkaniach warsztatowych udział brali przedstawiciele trzech sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego z terenu wszystkich gmin objętych LSR.

- a) przedstawiciele sektora publicznego – 7 gmin,
- b) przedstawiciele sektora społecznego - 113
- c) przedstawiciele sektora gospodarczego - 4 przedsiębiorców

Zatem śmiało można wysnuć wniosek, że dokument ten oparty jest na solidnych podstawach merytorycznych, ale przede wszystkim powstał w sposób całkowicie partnerski. Jak już wcześniej wspomniano LGD - KOLD postanowiła skupić się w LSR na trzech obszarach priorytetowych. Wybór, którego dokonano nie był przypadkowy. Cele strategiczne i operacyjne, które sobie założono wynikają bezpośrednio z różnorodnych uwarunkowań obszaru. Zostały również poparte wynikami wielopłaszczyznowych konsultacji społecznych, warsztatów, dyskusji oraz przeprowadzoną analizą SWOT. Są więc bezpośrednią odpowiedzią na określone potrzeby i pomysły. Nadrzędną zasadą, która przyświecała twórcom strategii było szeroko rozumiane partnerstwo. Ponieważ jednak działania określone w tym dokumencie nie dotyczą wszystkich aspektów życia na tym obszarze, ale koncentrują się tylko na wybranych dziedzinach, Lokalna Grupa Działania – KOLD nie zastępuje istniejących instytucji, lecz ma za zadanie je wspierać, działać w specyficznych obszarach, które dają szansę na wykorzystanie zasobów i rozwój terenu. Natomiast zintegrowany charakter dokumentu świadczy o współdziałaniu trzech najważniejszych sektorów, czyli: publicznego, społecznego i gospodarczego.

3) Charakterystyka członków LGD albo jej partnerów i sposób rozszerzanie lub zmiany składu LGD

a) charakterystyka członków LGD

Członkami zwyczajnymi Stowarzyszenia są osoby prawne (7 gmin i 2 Stowarzyszenia), osoby fizyczne (115 osób w tym 4 przedsiębiorców), a mogą zostać nimi na podstawie złożonej deklaracji z rekomendacją potwierdzającą działanie na rzecz obszarów wiejskich. Osoby fizyczne mają rekomendację organizacji pozarządowych lub organizacji o statusie nie posiadającym osobowości prawnej.

Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być każda osoba fizyczna i prawna, która:

1) przedstawi rekomendację, potwierdzającą w szczególności, że działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, udzieloną przez działających na obszarze, dla którego ma być opracowana LSR lub którego dotyczy LSR

2) złoży deklarację członkowską na piśmie,

3) zostanie uchwałą Zarządu Stowarzyszenia przyjęta w poczet członków Stowarzyszenia.

Członkiem wspierającym mogą zostać osoby fizyczne i prawne deklarujące pomoc finansową, merytoryczną lub rzeczową po złożeniu deklaracji. Deklaracja i statut są zamieszczone na stronie internetowej, co umożliwia bieżące rozszerzanie składu LGD.

Zgodnie ze Statutem, o przyjęciu osób fizycznych i prawnych jako członków do Stowarzyszenia decyduje Zarząd, stąd możliwość przyjmowania sukcesywnego, gdyż Zarząd zbiera się co miesiąc.

Spis członków LGD Stowarzyszenia KOLD

Lp.	Nazwisko i imię	sektor	Rodzaj prowadzonej działalności	Funkcja w LGD
1	Andrzejewski Tomasz	społeczny	-	Członek Rady
2	Batura Małgorzata	społeczny	-	Członek zwyczajny
3	Batura Urszula	społeczny	-	Członek zwyczajny
4	Bartoszak Eugeniusz	społeczny	-	Członek zwyczajny
5	Bednarek Zygmunt	społeczny	-	Członek zwyczajny
6	Beszterda Krystyna	społeczny	-	Członek zwyczajny
7	Biskup Grażyna	społeczny	-	Członek zwyczajny
8	Biszuła Agnieszka	społeczny	-	Członek zwyczajny
9	Biszuła Emilia	społeczny	--	Członek zwyczajny
10	Biszuła Krystian	społeczny	-	Członek zwyczajny

11	<i>Bisuća Zygmunt</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
12	<i>Borzych Renata</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Skarbnik LGD</i>
13	<i>Buczkowska Mirosława</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
14	<i>Bździel Mirosław</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
15	<i>Chojara Michał</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
16	<i>Czeszyńska Danuta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
17	<i>Ćwiertnia Józef</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zarządu</i>
18	<i>Danielczak Henryka</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
19	<i>Dolores Górka - Kustarz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
20	<i>Drzymala Elżbieta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
21	<i>Dziamski Jerzy</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Wiceprezes LGD</i>
22	<i>Franaszek Małgorzata</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
23	<i>Gaj Krzysztof</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
24	<i>Galas Maria</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek rady</i>
25	<i>Gałaszka Lidia</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
26	<i>Gogońkiewicz- Kotecka Emilia</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek Rady</i>
27	<i>Górna Bernadetta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
28	<i>Graś Jolanta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
29	<i>Heliasz Irena</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
30	<i>Helwing Henryk</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
31	<i>Hoffa Halina</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
32	<i>Hoffa Stanisław</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
33	<i>Horemska Helena</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
34	<i>Janiszewski Ryszard</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek Zarządu</i>
35	<i>Januszewska Alfreda</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek Rady</i>
36	<i>Jóźwiakowska Barbara</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
37	<i>Jóźwiakowski Henryk</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
38	<i>Kaczmarek Władysława</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>

39	<i>Kątek Jerzy</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
40	<i>Kamyszek Sylwester</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Przewodniczący Rady</i>
41	<i>Kardańska Małgorzata</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
42	<i>Kasperczak Tadeusz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
43	<i>Kinol Marta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
44	<i>Kłos Marek</i>	<i>gospodarczy</i>	<i>przedsiębiorca</i>	<i>Członek zwyczajny</i>
45	<i>Kłos Piotr</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
46	<i>Kłossowska Stanisława</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
47	<i>Kobierska Halina</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
48	<i>Kobierski Sławomir</i>	<i>gospodarczy</i>	<i>przedsiębiorca</i>	<i>Członek Rady</i>
49	<i>Kolanko Danuta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
50	<i>Kolanko Zofia</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
51	<i>Kolecki Tadeusz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
52	<i>Kostkowska Małgorzata</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
53	<i>Kostrzewska Róża</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
54	<i>Kowala Anna</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
55	<i>Krauze Teresa</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
56	<i>Kubiak Krzysztof</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
57	<i>Kulawiak Mirosława</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
58	<i>Lemańska Danuta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
59	<i>Lichocka Jadwiga</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
60	<i>Lichocki Jacek</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
61	<i>Lichocki Jan</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
62	<i>Loba Henryka</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
63	<i>Łęszczak Damian</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Wiceprzewodniczący Rady</i>
64	<i>Majda Anna</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
65	<i>Majda Eugeniusz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>

66	<i>Marciniak Barbara</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
67	<i>Musiał Mirosława</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
68	<i>Musiał Radosław</i>	<i>społeczny</i>		<i>Członek zwyczajny</i>
69	<i>Musiał Zofia</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
70	<i>Napierata Ryszard</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
71	<i>Narozna Jadwiga</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
72	<i>Nawrot-Chwalisz Maria Teresa</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
73	<i>Nowak Andrzej</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
74	<i>Nowak Adam</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
75	<i>Nowak Grzegorz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
76	<i>Pawlaczyk Zofia</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
77	<i>Pawlaczyk Tomasz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
78	<i>Piasecki Stefan</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
79	<i>Piechowiak Małgorzata</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
80	<i>Przewoźna Barbara</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
81	<i>Przybylska Krystyna</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
82	<i>Przybył - Kłos Ewa</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
83	<i>Ptak Karolina</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
84	<i>Rechenberg Jacek</i>	<i>gospodarczy</i>	<i>Przedsiębiorca</i>	<i>Członek Rady</i>
85	<i>Roj Barbara</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
86	<i>Rościszewska Elżbieta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
87	<i>Rościszewski Bogdan</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Przewodniczący komisji rewizyjnej</i>
88	<i>Ruta Wojciech</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek Zarządu</i>
89	<i>Sadowski Arkadiusz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
90	<i>Szulz Halina</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek Rady</i>
91	<i>Sidortszuk Elżbieta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
92	<i>Skorupa Ireneusz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
93	<i>Skrzypczak Urszula</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
94	<i>Sobczak Arkadiusz</i>	<i>gospodarczy</i>	<i>Przedsiębiorca</i>	<i>Członek Rady</i>

95	<i>Starkowski Ryszard</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek Rady</i>
96	<i>Stępniewska Małgorzata</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
97	<i>Stopierzyński Konrad</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
98	<i>Szofer- Pajchrowska Ewelina</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
99	<i>Świdarska Anna</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
100	<i>Światała Mariusz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
101	<i>Terczyńska Alicja</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
102	<i>Tramowski Przemysław</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek Rady</i>
103	<i>Utmańczyk Hanna</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
104	<i>Pigla Edwin</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
105	<i>Utrata Elżbieta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek Rady</i>
106	<i>Wachowiak – Krzemińska Wiesława</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
107	<i>Waniorek Beata</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
108	<i>Waśko Krzysztof</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
109	<i>Waśko Lidia</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
110	<i>Wawrzyniak Radostaw</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
111	<i>Witkowski Ireneusz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zarządu</i>
112	<i>Wojtkowiak Eugeniusz</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
113	<i>Woropaj Adam</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Prezes Stowarzyszenia</i>
114	<i>Wysocka Elżbieta</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
115	<i>Zielińska Adrianna</i>	<i>społeczny</i>	-	<i>Członek zwyczajny</i>
116	<i>Gmina Duszniki Reprezentant Adam Woropaj</i>	<i>publiczny</i>	<i>Wójt</i>	<i>Członek zwyczajny</i>
117	<i>Gmina Kuślin Reprezentant Jerzy Dziamski</i>	<i>Publiczny</i>	<i>Wójt</i>	<i>Członek zwyczajny</i>
118	<i>Gmina Lwówek reprezentant</i>	<i>Publiczny</i>	<i>Radny</i>	<i>Członek Zwyczajny</i>

	<i>Starkowski Ryszard</i>			
119	<i>Gmina Nowy Tomyśl reprezentant Henryk Helwing</i>	<i>Publiczny</i>	<i>Burmistrz</i>	<i>Członek Zwyczajny</i>
120	<i>Gmina Opalenica reprezentant Napierała Ryszard</i>	<i>Publiczny</i>	<i>Burmistrz</i>	<i>Członek Zwyczajny</i>
121	<i>Gmina Pniewy reprezentant Chojara Michał</i>	<i>Publiczny</i>	<i>Burmistrz</i>	<i>Członek Zwyczajny</i>
122	<i>Gmina Miedzichowo reprezentant Ćwiertnia Józef</i>	<i>Publiczny</i>	<i>Wójt</i>	<i>Członek Zwyczajny</i>
123	<i>Stowarzyszenie Współpracy Gminy Lwówek z Zagranicą reprezentant Ireneusz Witkowski</i>	<i>Spółeczny</i>	<i>Prezes</i>	<i>Członek Zwyczajny</i>
124	<i>Stowarzyszenie Społeczno – kulturalne przyjaciół Ziemi Miedzichowskiej reprezentant Przemysław Tramowski</i>	<i>Spółeczny</i>	<i>Członek</i>	<i>Członek Zwyczajny</i>

b) sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD

LGD KOLD ma w swoim działaniu i w statucie zapisy mówiące o rozszerzania lub zmianie składu LGD.

- 1) W każdym momencie można wstąpić do LGD
- 2) Na stronie internetowej zamieszczona jest deklaracja członkowska – zawsze dostępna
- 3) Kandydat wypełnia deklarację członkowską
- 4) Kandydata rekomenduje przedstawiciel danego sektora
- 5) Deklarację wypełnioną składa się w biurze LGD
- 6) Deklaracja przedkładana jest na najbliższym posiedzeniu Zarządu

- 7) Zarząd decyduje o przyjęciu
- 8) Jeśli członkiem zwyczajnym zostaje gmina, wówczas jest to automatyczne rozszerzenie LGD i należy przystąpić do aktualizacji LSR (tak już nastąpiło w 2008r)
- 9) Zapis w § 15 Statutu mówiący, kto może zostać członkiem zwyczajnym określa, że wystarczy złożyć deklarację z rekomendacją (ust 3 i 4), zapis że Zarząd przyjmuje w poczet członków (ust 5) oraz zapis w kompetencjach Zarządu (§ 24 . ust 6 pkt 4) - przy założeniu, że Zarząd zbiera się co miesiąc- gwarantują, iż w każdej chwili istnieje możliwość rozszerzania LGD, a zwiększająca się liczba członków od momentu powstania LGD , dobitnie o tym świadczy.
- 10) Zapis §18 mówi o prawach członków w tym możliwości wybierania i bycia wybieranym do władz Stowarzyszenia, zgłaszania wniosków, uczestniczenia w działaniach LGD.

Fragmety statutu

§ 15.

Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być każda osoba fizyczna lub prawna , która:

- 4) przedstawi rekomendację, potwierdzającą w szczególności, że działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, udzieloną przez działających na obszarze, którego dotyczy:
  - a. partnera społecznego i gospodarczego, w rozumieniu przepisów o PROW lub
  - b. gminę lub
  - c. związek międzygminny lub
  - d. inną osobę prawną, której działalność obejmuje realizację celów zbieżnych z celami Stowarzyszenia,
- 5) złoży deklarację członkowską na piśmie,
- 6) zostanie uchwałą Zarządu Stowarzyszenia przyjęta w poczet członków Stowarzyszenia.

§ 24

6. Do kompetencji Zarządu należy:

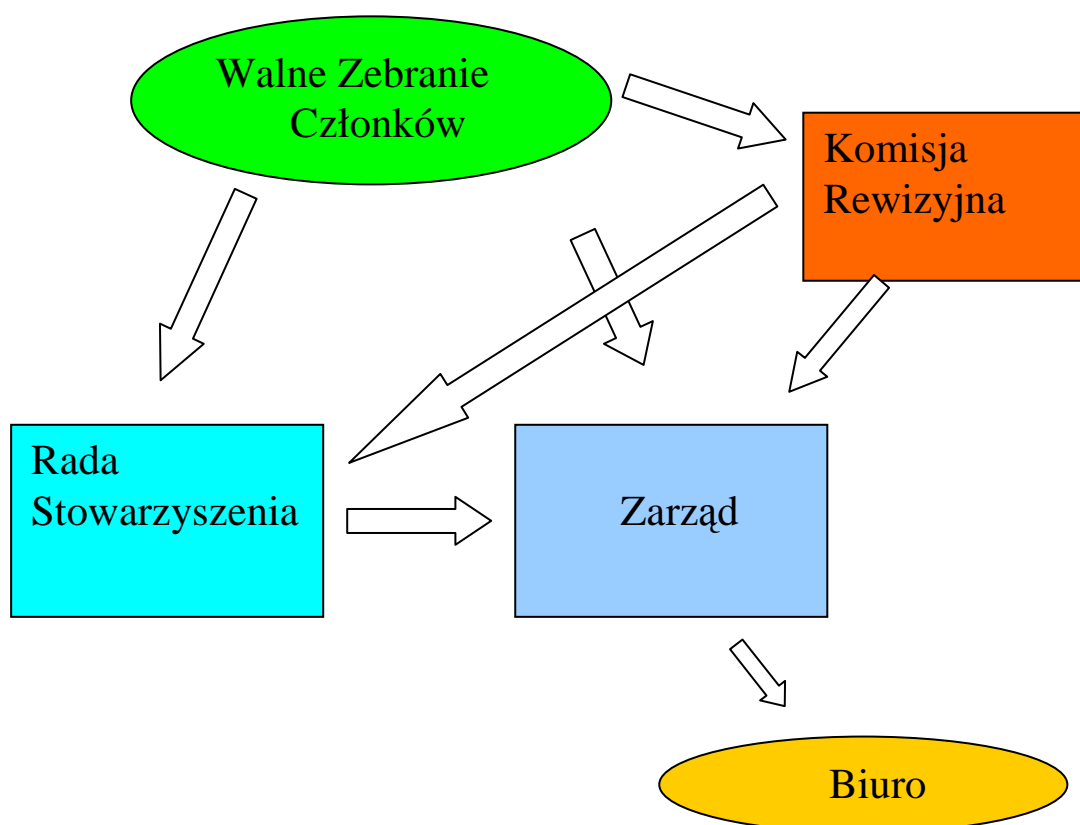
- 1) kierowanie bieżącą działalnością Stowarzyszenia,
- 2) reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz,
- 3) sprawowanie zarządu nad majątkiem Stowarzyszenia,
- 4) przyjmowanie i wykluczanie członków,

§ 18.

Członkowie zwyczajni mają prawo:

- 1) głosować na Walnym Zebraniu Członków,
- 2) wybierać i być wybierani do władz Stowarzyszenia.
- 3) korzystać z dorobku, majątku i wszystkich form działalności Stowarzyszenia,
- 4) uczestniczyć w zebraniach, wykładach, imprezach oraz innych przedsięwzięciach organizowanych przez Stowarzyszenie,
- 5) zgłaszać wnioski co do działalności Stowarzyszenia.

7) **Struktura rady lub innego organu LGD, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust 4. rozporządzenia nr 1698/2005, zwanych dalej organem decyzyjnym**

a) zakładana liczba członków Rady (wg statutu §26 ust 1.) – 7-14 członków

Rada składa się z 14 członków, wybierana przez Walne Zebranie Członków. Na czele Rady stoi przewodniczący, który wraz z wiceprzewodniczącym wybierani są przez Walne Zebranie. Wszystkie gminy mają 2 swoich przedstawicieli w składzie rady. 4 osoby reprezentują sektor publiczny , 7 sektor społeczny, 3 osoby sektor gospodarczy, natomiast 2 osoby posiadają znajomość języka obcego.

. W LGD funkcjonuje zasada zakazu łączenia funkcji w organie decyzyjnym z funkcją w zarządzie lub komisji rewizyjnej (statut §22 ust 2.)

W Stowarzyszeniu funkcjonują : Zarząd, Rada, Komisja Rewizyjna.

a)Zgodnie ze Statutem wszystkie funkcje są rozdzielone.

b)Statut określa liczbę członków Rady na 7-14 członków. Statut określa zadania oddzielnie dla Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

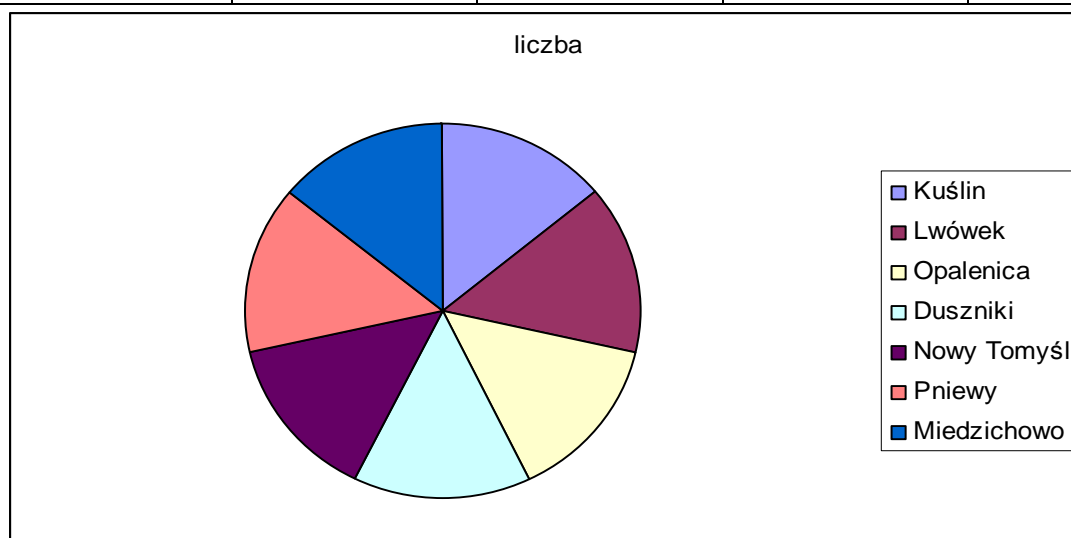
c) Członek Zarządu lub członek Komisji Rewizyjnej nie może zasiadać w Radzie.

d) Członek Rady nie może być zatrudniony w Biurze

- e) Jeśli wybór operacji dotyczy członka Rady lub jego rodziny lub podmiotu, który reprezentuje, nie bierze udziału w posiedzeniu Rady oceniającej operację.
- f) Rada może zgłosić nowelizację kryteriów wyboru operacji
- g) Zarząd opracowuje zmiany w LSR w tym kryteriów wyboru operacji
- h) Walne zebranie opiniuje i przyjmuje lub nie przyjmuje zmiany w LSR w tym kryteria wyboru operacji

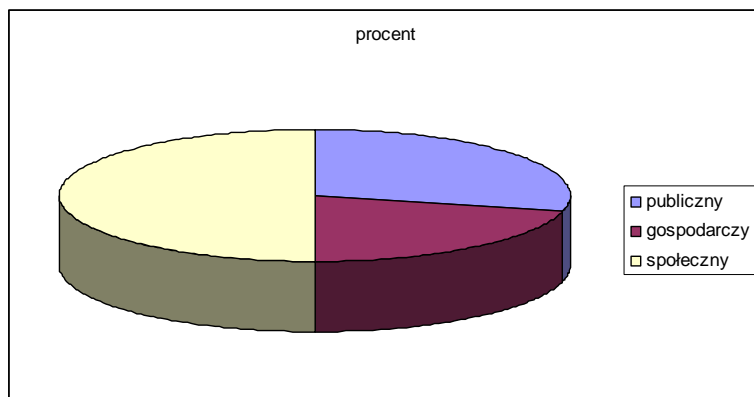
Skład Rady

Gmina	Sektor publiczny	Sektor społeczny	Sektor gospodarczy	Znajomość języka obcego
Kuślin	1		1	
Opalenica		2		
Lwówek	1	1		
Duszniki	1	1		1
Nowy Tomyśl	1		1	
Pniewy		1	1	1
Miedzichowo		2		

Reprezentatywność gmin

sektor	procent
publiczny	29
gospodarczy	21
społeczny	50

f) procentowy udział członków organu decyzyjnego w poszczególnych sektorach

W załączeniu wykaz członków Rady.

5) Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego

a) Zasady powołania członków organu decyzyjnego LGD (statut § 23 ust 5 pkt 2 i 3)

5. Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy:

- 1) określenie głównych kierunków programów działania Stowarzyszenia,
- 2) ustalanie liczby członków Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej
- 3) wybór i odwołanie członków Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej

b) Zasady odwoływania członków reprezentujących członków organu decyzyjnego LGD (statut § 26 ust 6)

6. Członkostwo w Radzie wygasa na skutek :

- 1) śmierci członka Rady,
- 2) pisemnej rezygnacji z członkostwa w Radzie,
- 3) odwołania członka Rady przez Walne Zebranie Członków.

c) Opis procedury funkcjonowania organu decyzyjnego LGD

REGULAMIN RADY STOWARZYSZENIA KOLD

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1.

Regulamin Rady LGD - Stowarzyszenia KOLD określa organizację wewnętrzną i tryb pracy Rady jako organu decyzyjnego.

§ 2.

Stowarzyszenie KOLD oznacza Lokalną Grupę Działania.

Rozdział II

Członkowie Rady

§ 3.

1. Członkowie Rady wybierani są przez Walne Zebranie Stowarzyszenia KOLD.
2. Członek Rady nie może zasiadać w Zarządzie Stowarzyszenia, w Komisji Rewizyjnej ani nie może być pracownikiem Biura LGD KOLD.

§ 4.

1. Członkowie Rady mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach Rady.

2. W wypadku niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu Rady, członek Rady powiadamia o tym w miarę możliwości przed terminem posiedzenia Przewodniczącego Rady, a następnie jest zobowiązany w ciągu 7 dni usprawiedliwić pisemnie swoją nieobecność Przewodniczącemu Rady.
3. Przyczyną usprawiedliwiająca nieobecność w formie oświadczenia może być:
  - a) choroba lub opieka nad chorym
  - b) podróż służbowa
  - c) inne prawne i losowe przeszkody
4. Jeśli wybór operacji dotyczy członka Rady, jego rodziny lub podmiotu, który reprezentuje, wówczas nie bierze on udziału w tej części posiedzenia Rady, która dotyczy przedmiotowej operacji.
5. Przed rozpatrywaniem każdej operacji, członek Rady podpisuje deklarację poufności i bezstronności i ew. zgłasza Przewodniczącemu okoliczności wykluczające go z wyboru danej operacji.

§ 5.

1. Członkowi Rady przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Rady w wysokości 80 zł
2. Przewodniczącemu Rady przysługuje wynagrodzenie także za przygotowanie posiedzenia Rady w wysokości 80 zł
3. Podstawą wypłacenia wynagrodzenia jest lista obecności
4. Wynagrodzenie wypłaca w terminie miesiąca po każdym posiedzeniu Rady.

§ 6.

Przewodniczący Rady i Dyrektor Biura udzielają członkom Rady pomocy w wykonywaniu przez nich funkcji członka Rady.

Rozdział III

Przewodniczący Rady

§ 7.

Przewodniczącemu Rady wybiera Walne Zebranie Członków.

§ 8.

1. Przewodniczący Rady organizuje pracę Rady i przewodniczy posiedzeniom Rady.
2. Pełniąc swą funkcję Przewodniczący Rady współpracuje z Zarządem i Biurem Stowarzyszenia KOLD i korzysta z ich pomocy.
3. W wypadku niemożności prowadzenia posiedzenia Rady z powodów wymienionych w § 4 pkt 3, zastępuje go zastępca Przewodniczącego Rady, którego wybiera Walne Zebranie Członków.

Rozdział IV

Przygotowanie i zwołanie posiedzeń Rady.

§ 9.

Posiedzenia Rady zwoływane są odpowiednio do potrzeb wynikających z naboru wniosków prowadzonego przez Stowarzyszenie KOLD.

§ 10.

Posiedzenia Rady zwołuje Przewodniczący Rady po uzgodnieniu z Zarządem i Biurem Stowarzyszenia miejsca, terminu i porządku obrad.

§ 11.

W przypadku dużej ilości spraw do rozpatrzenia, posiedzenie może być zwołane na kilka dni.

§ 12.

1. Członkowie Rady powinni być pisemnie powiadomieni o miejscu, terminie i porządku posiedzenia Rady najpóźniej 7 dni przed terminem posiedzenia.
2. W okresie 7 dni przed terminem posiedzenia Rady jej członkowie mogą zapoznać się z wszystkim materiałami i dokumentami związanymi z porządkiem posiedzenia włącznie z wnioskami, które mają być rozpatrzone. Materiały są udostępnione w Biurze Stowarzyszenia KOLD.

Rozdział V **Posiedzenia Rady**

§ 13.

1. O posiedzeniu Rady powiadamia się do publicznej wiadomości na stronie internetowej Stowarzyszenia KOLD co najmniej na 7 dni przed jej posiedzeniem.
2. W posiedzeniu Rady uczestniczy Prezes Zarządu lub upoważniony przez niego członek Zarządu.
3. Przewodniczący Rady może zaprosić do udziału w posiedzeniu osoby trzecie, w szczególności osoby, których dotyczą sprawy przewidziane w porządku posiedzenia.
4. Posiedzenia Rady otwiera, prowadzi i zamyka Przewodniczący Rady.
5. Obsługę posiedzeń Rady zapewnia Biuro Stowarzyszenia KOLD.

§ 14

1. Po otwarciu posiedzenia, Przewodniczący Rady stwierdza quorum na podstawie podpisanej listy obecności przez członków Rady.
2. Prawomocność posiedzenia i podejmowanych przez Radę decyzji, wymaga obecności co najmniej 2/3 składu Rady.
3. W wypadku braku quorum, Przewodniczący Rady zamyka obrady wyznaczając równocześnie nowy termin posiedzenia.
4. W przypadku konieczności wcześniejszego opuszczenia posiedzenia Rady przez jej członka, wymaga się poinformowania o tym Przewodniczącego Rady.
5. W protokole odnotowuje się przyczyny, z powodu których posiedzenie nie odbyło się.

§ 15.

1. Po stwierdzeniu quorum Przewodniczący Rady przeprowadza wybór w sposób jawny dwóch sekretarzy posiedzenia, którzy stanowią komisję skrutacyjną.
- 2) Po wyborze sekretarzy, Przewodniczący Rady przedstawia i poddaje pod głosowanie porządek posiedzenia.
- 3) Członek Rady może zgłosić wniosek o zmianę porządku posiedzenia, co musi zostać rozstrzygnięte poprzez głosowanie Rady.
- 4) Porządek obrad obejmuje:
  - a) omówienie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w ramach naboru prowadzonego przez Stowarzyszenie KOLD
  - b) wybór operacji do dofinansowania
  - c) informacja Zarządu o przyznaniu pomocy przez samorząd województwa na operacje, które były przedmiotem wcześniejszych posiedzeń Rady.
  - d) Wolne głosy i wnioski
- 5) Decyzja w sprawie wyboru operacji do dofinansowania jest podejmowana w formie uchwały.

§ 16.

1. Przewodniczący Rady czuwa nad sprawnym przebiegiem i przestrzeganiem porządku posiedzenia, otwiera i zamyka dyskusję oraz udziela głosu w dyskusji.
2. Przedmiotem wystąpień mogą być tylko sprawy objęte porządkiem posiedzenia.

3. W dyskusji głos mogą zabierać członkowie Rady, członek Zarządu oraz osoby zaproszone do udziału w posiedzeniu. Maksymalny czas wystąpienia określa Przewodniczący Rady.
4. Przewodniczący Rady udziela głosu kolejno:
  - a) osobie referującej aktualnie rozpatrywaną sprawę
  - b) osobie opiniującej operację
  - c) przedstawicielowi Zarządu
  - d) pozostałym dyskutantom według kolejności zgłoszeńPowtórne zabranie głosu w tym samym punkcie porządku obrad przez dyskutantów określonych w podpunkcie d) możliwe jest po wyczerpaniu listy mówców.
5. Poza kolejnością udziela się głosu w sprawach formalnych. O przyjęciu lub o odrzuceniu wniosku formalnego decyduje Rada po wysłuchaniu uzasadnienia i ew. jednego przeciwnika wniosku.
6. Jeżeli mówca w swoim wystąpieniu odbiega od aktualnie omawianej sprawy lub przekracza czas wystąpień lub treść czy forma wystąpienia lub zachowanie mówcy zakłóca porządek obrad lub powagę posiedzenia Rady, Przewodniczący Rady po jednokrotnym zwróceniu uwagi odbiera mówcy głos. Mówca może zwrócić się do Rady o decyzję w sprawie odebrania głosu. Fakt ten odnotowuje się w protokole.
7. Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania. Od tej chwili można zabrać głos tylko w celu zgłoszenia wniosku formalnego o sposobie lub porządku głosowania i to jedynie przed zarządzeniem głosowania przez Przewodniczącego.

§ 17.

Po wyczerpaniu porządku posiedzenia, Przewodniczący Rady zamyka posiedzenie.

Rozdział VI

Głosowanie

§ 18.

Po zamknięciu dyskusji w danej sprawie Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania i zarządza głosowanie zgodnie z postanowieniami Statutu Stowarzyszenia KOLD i niniejszego regulaminu.

§ 19.

Wszystkie głosowania są jawne.

1. Głosowania Rady odbywają się przez podniesienie ręki na wezwanie Przewodniczącego Rady.
2. Głosowania nad stwierdzeniem zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju oraz nad oceną operacji odbywa się przez wypełnienie i oddanie sekretarzom posiedzenia kart do oceny operacji, będących załącznikami do niniejszego regulaminu.

§ 20.

W głosowaniu przez podniesienie ręki, komisja skrutacyjna oblicza głosy „za” i „przeciw” oraz głosy „wstrzymujące się od głosu”, po czym informuje o wyniku głosowania Przewodniczącego Rady, który ogłasza wyniki głosowania.

§ 21.

1. W głosowaniu przez wypełnienie kart do oceny operacji, członkowie Rady oddają głos za pomocą kart oceny operacji, wydanych członkom Rady przez komisję skrutacyjną. Każda strona karty oceny operacji musi być opieczętowana pieczęcią Stowarzyszenia KOLD i podpisana przez sekretarzy posiedzenia.
2. Głos jest nieważny, jeśli na karcie brakuje nazwiska i imienia oraz podpisu członka Rady lub brakuje informacji pozwalających zidentyfikować operację, której dotyczy ocena (nazwa wnioskodawcy, nazwa projektu i numer wniosku).
3. Karty wypełnia się długopisem, piórem lub cienkopisem.

4. W polu do tego przeznaczonym stawiany jest znak „X”.

§ 22.

1. Głos w sprawie uznania operacji za zgodną z Lokalną Strategią Rozwoju oddaje się poprzez pozostawienie nie skreślonej opcji „jest” w sformułowaniu : „ Głosuję za uznaniem, że operacja jest* nie jest* zgodna z LSR”. Pozostawienie lub skreślenie obu opcji uznaje się za głos nieważny.
2. W przypadku stwierdzenia błędów lub braków w sposobie wypełnienia karty oceny zgodności operacji z LSR przez członka Rady, komisja skrutacyjna wzywa danego członka Rady do uzupełnienia braków, który może dokonać poprawek stawiając przy nich swój podpis. Przy dalszych błędach po poprawkach, głos staje się nieważny.
3. Wynik głosowania w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR jest pozytywny, jeśli bezwzględna większość głosów (50% +1) została oddana na opcję, że operacja jest zgodna z LSR.
4. Wynik głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.

§ 23.

1. Oddanie głosu w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD polega na wypełnieniu tabeli zawartej na „Karcie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD”, która jest odpowiednia do typu ocenianej operacji. Wszystkie rubryki zawarte w tabeli muszą być wypełnione, w przeciwnym razie głos uważa się za nieważny.
2. W trakcie zliczania głosów komisja skrutacyjna jest zobowiązana sprawdzić, czy łączna ocena punktowa operacji zawarta w pozycji „Suma punktów” została obliczona poprawnie.
3. W przypadku stwierdzenia błędów lub braków w sposobie wypełnienia karty oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD, postępuje się jak w § 22 ust 2.
4. Operacja jest przeznaczona do dofinansowania w wypadku uzyskania co najmniej 40% oceny średniej punktowej dokonanej przez Radę
5. Wynik głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD dokonuje się w taki sposób, że sumuje się oceny punktowe wyrażone na kartach stanowiących głosy oddane ważnie w pozycji „Suma punktów” i dzieli się przez liczbę ważnie oddanych głosów.
6. Wynik głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.
7. Na podstawie wyników głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD, sporządza się listę operacji wybranych do finansowania.

§ 24.

1. W stosunku do każdej operacji będącej przedmiotem posiedzenia Rady podejmowana jest przez Radę decyzja w formie uchwały o wybraniu bądź nie wybraniu operacji do finansowania, której treść musi uwzględniać:
  - a) informację o wnioskodawcy (imię i nazwisko lub nazwę, miejsce zamieszkania lub miejsce działalności, adres lub siedzibę, Pesel lub Regon, NIP)
  - b) tytuł operacji zgodny z tytułem podanym we wniosku,
  - c) kwotę pomocy o jaką ubiegał się wnioskodawca zgodną z kwotą podaną we wniosku,
  - d) wyniki głosowania w sprawie uznania operacji za zgodne z LSR,
  - e) wyniki głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD i sporządzoną na tej podstawie listę rankingową wniosków,
  - f) informację o decyzji Rady w sprawie zgodności lub braku zgodności operacji z LSR,

- g) informację o finansowaniu lub nie finansowaniu realizacji operacji.
  - h) dostępność
  - i) wysokość środków LGD na poszczególne typy operacji.
2. Przewodniczący Rady odczytuje uchwały dotyczące poszczególnych projektów rozpatrywanych w trakcie posiedzenia, bez potrzeby ich przegłosowania.
  3. Rada podejmuje uchwałę końcową przyjmującą listę rankingową.

Rozdział VII

Dokumentacja z posiedzeń Rady

§ 24.

1. W trakcie posiedzenia Rady sporządzany jest protokół.
2. Wyniki głosowania odnotowuje się w protokole posiedzenia.
3. Z każdego głosowania dokonywanego przez wypełnienie kart do oceny operacji komisja skrutacyjna sporządza protokół, w którym zawarte są informacje o przebiegu i wynikach głosowania. Karty oceny operacji, złożone w trakcie danego głosowania stanowią załącznik do protokołu komisji skrutacyjnej z tego głosowania.
4. Protokół komisji skrutacyjnej zawiera w szczególności:
  - a) skład komisji skrutacyjnej,
  - b) określenie przedmiotu głosowania,
5. określenie liczby uprawnionych do głosowania, liczby biorących udział w głosowaniu, ilości oddanych głosów ważnych i nieważnych,
6. wyniki głosowania,
7. podpisy członków komisji skrutacyjnej.

§ 25.

1. Uchwałom Rady nadaje się formę odrębnych dokumentów, z wyjątkiem uchwał proceduralnych, które odnotowuje się w protokole posiedzenia.
2. Podjęcie uchwały opatruje się datą i numerem, na który składają się : cyfry rzymskie oznaczające numer kolejny posiedzenia, łamane przez numer kolejny uchwały od początku realizacji osi 4. Leader zapisany cyframi arabskimi, łamane przez dwie ostatnie cyfry roku.
3. Uchwałę podpisuje Przewodniczący Rady po jej podjęciu.
4. Uchwały podjęte przez Radę, nie później niż 7 dni od ich uchwalenia, Przewodniczący Rady przekazuje Zarządowi.

§ 26.

1. Protokół z posiedzenia Rady sporządza się w terminie 7 dni po odbyciu posiedzenia i wyklada do wglądu w Biurze LGD na okres 7 dni w celu umożliwienia członkom Rady wniesienia ewentualnych poprawek jego treści.
2. Wniesioną poprawkę, o której mowa w ust 1. rozpatruje Przewodniczący Rady. Jeżeli Przewodniczący nie uwzględni poprawki, poddaje się ją pod głosowanie na następnym posiedzeniu Rady, która decyduje o przyjęciu lub odrzuceniu danej poprawki.
3. Po zakończeniu procedury dotyczącej możliwości naniesienia poprawek do protokołu przewidzianej w ust 1 i 2, Przewodniczący Rady podpisuje protokół.
4. Protokoły i dokumentacja z posiedzeń Rady jest gromadzona i przechowywana w Biurze LGD. Dokumentacja ma charakter jawny i jest udostępniana do wglądu wszystkim zainteresowanym.

Rozdział VIII

Wolne głosy, wnioski i zapytania

1. Wolne głosy, wnioski i zapytania formułowane są ustnie na każdym posiedzeniu Rady, a odpowiedzi na nie udzielane są bezpośrednio na danym posiedzeniu.
2. Czas formułowania zapytanie nie może przekroczyć 2 minut.

d)1. Wymagania konieczne

1).dyrektor biura

- a) wykształcenie wyższe
- b) kierowanie zespołem ludzi przez co najmniej 2 lata
- c) ukończone kursy i szkolenia z zakresu PROW i Leader
- d) kierowanie lub praca w zarządzie organizacji pozarządowej przez co najmniej 4 lata
- e) znajomość obsługi komputera i internetu
- f) komunikatywność

2).doradca dla beneficjentów

- a) wykształcenie wyższe
- b) ukończone kursy i szkolenia z zakresu PROW
- c) doświadczenie w prowadzeniu doradztwa
- d) komunikatywność

3) Stanowisko ds. obsługi interesantów, rady i zarządu

- a) wykształcenie wyższe
- b) znajomość obsługi kancelaryjnej
- c) umiejętność obsługi komputera i Internetu
- d) komunikatywność

4) Stanowisko ds. technicznych i archiwum

- a) wykształcenie średnie
- b) umiejętność obsługi środków technicznych oraz Internetu
- c) doświadczenie w zakresie archiwizowania dokumentacji
- d) komunikatywność

d)2. Wymagania pożądane

1) dyrektor biura

- a) ukończone szkolenia z zakresu innych programów unijnych
- b) znajomość języka obcego
- c) znajomość prowadzenia zasad rachunkowości w organizacjach pozarządowych

2) doradca dla beneficjentów

- a) ukończenie szkoleń z zakresu innych programów unijnych
- b) własny środek lokomocji

3) stanowisko ds. obsługi interesantów, rady i zarządu

- a) znajomość języka obcego
- b) własny środek lokomocji

4) stanowisko ds. technicznych i archiwum

- a) własny środek lokomocji

d)3. Procedura postępowania w wypadku trudności z zatrudnieniem pracowników

- 1) W wypadku trudności z zatrudnieniem pracowników o określonych wymaganiach w określonym terminie, Zarząd ogłasza ponowny nabór
- 2) W przypadku dalszych trudności, Zarząd ogłasza nabór określając nowe wymagania konieczne i pożądane (dotyczy głównie wykształcenia i doświadczenia) > wymagania konieczne
  - dyrektor biura – praca w zarządzie organizacji pozarządowej przynajmniej 2 lata
  - doradca – wykształcenie licencjat

- stanowisko ds. obsługi interesantów – wykształcenie średnie +kontynuacja studia
- stanowisko ds. technicznych – bez doświadczenia w archiwizowaniu
- > wymagania pożądane
- dyrektor biura - orientowanie się w zasadach rachunkowości organizacji pozarządowych
- stanowisko ds obsługi interesantów- bez znajomości języka obcego

Stanowisko	Wymagania konieczne	Wymagania pożądane
Dyrektor biura	<ul style="list-style-type: none"> - wykształcenie wyższe - kierowanie zespołem ludzi przez co najmniej 2 lata - ukończone kursy i szkolenia z zakresu PROW i Leader - kierowanie lub praca w zarządzie organizacji pozarządowej przez co najmniej 4 lata - znajomość obsługi komputera i internetu komunikatywność 	<ul style="list-style-type: none"> - ukończone szkolenia z zakresu innych programów unijnych - znajomość języka obcego - znajomość prowadzenia zasad rachunkowości w organizacjach pozarządowych
Doradca dla beneficjentów	<ul style="list-style-type: none"> - wykształcenie wyższe - ukończone kursy i szkolenia z zakresu PROW - doświadczenie w prowadzeniu doradztwa - komunikatywność 	<ul style="list-style-type: none"> - ukończenie szkoleń z zakresu innych programów unijnych - własny środek lokomocji
Stanowisko ds. obsługi interesantów, rady i zarządu	<ul style="list-style-type: none"> - wykształcenie wyższe - znajomość obsługi kancelaryjnej - umiejętność obsługi komputera i Internetu - komunikatywność 	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość języka obcego - własny środek lokomocji
Stanowisko ds. technicznych i archiwum	<ul style="list-style-type: none"> - wykształcenie średnie - umiejętność obsługi środków technicznych oraz Internetu - doświadczenie w zakresie archiwizowania dokumentacji - komunikatywność 	<ul style="list-style-type: none"> - własny środek lokomocji

e) Opisy stanowisk

e)1. Dyrektor biura

- 1) kierowanie biurem LGD
- 2) współpraca z Zarządem i Radą oraz Urzędem Marszałkowskim, innymi LGD, KSOW
- 3) kierowanie naborem wniosków
- 4) przygotowywanie projektów współpracy oraz innych dokumentów LGD

e)2. Doradca dla beneficjentów

- 1) pełnienie dyżuru wg harmonogramu i wskazanego miejsca
- 2) doradzanie beneficjentom w wyborze operacji i zakresu zadań oraz wskazywanie sposobów przygotowania wniosków
- 3) przeprowadzanie szkoleniowych spotkań z potencjalnymi beneficjentami

e)3. Stanowisko ds. obsługi interesantów, rady i zarządu

- 1) prowadzenie sekretariatu LGD (przyjmowanie interesantów, wniosków, korespondencji, obsługa telefonu)
- 2) prowadzenie dokumentacji rady i zarządu
- 3) prowadzenie spraw kadrowych biura
- 4) gromadzenie dokumentacji finansowej dla księgowości

e)4. Stanowisko ds. technicznych i archiwum

- 1) kserowanie wniosków i innej dokumentacji
- 2) przygotowanie szkoleń i spotkań, zebrań od strony technicznej
- 3) archiwizowanie wniosków i dokumentacji LGD
- 4) prowadzenie strony internetowej LGD
- 5) zabezpieczanie warunków technicznych biura

e)5. Księgowy – Biuro rachunkowe

- 1) prowadzenie dokumentacji finansowej
- 2) sprawozdawczość finansowa

e)1.

Stowarzyszenie KOLD	Opis stanowiska
	Dyrektor biura
Bezpośredni przełożony	Zarząd
Stanowiska podległe	- doradca dla beneficjentów - inspektor obsługi interesantów, rady i zarządu - inspektor ds. technicznych i archiwum - księgowość
Liczba osób podległych bezpośrednio	4
Cel stanowiska:	
Kierowanie biurem stowarzyszenia realizującego projekty związane z obszarami wiejskimi	
Zakres odpowiedzialności i uprawnień:	
- Prawidłowe funkcjonowanie biura, - Planowanie działań wg Lokalnej Strategii Rozwoju i zasad LGD oraz innych projektów - bieżąca realizacja działań projektów PROW oraz innych - nadzorowanie nad realizacją zadań przez podległych pracowników	
Udzielone stałe pełnomocnictwa:	
Współpraca i kontakty wewnętrzne:	
Nazwa stanowisk współpracujących	Cel kontaktów i współpracy
zarząd	Przedstawianie bieżącej realizacji zadań i wykonywanie zaleceń

rada	Wybór operacji
Prezes zarządu	Przygotowywanie tematyki posiedzeń zarządu
Współpraca i kontakty zewnętrzne:	
Nazwa stanowisk współpracujących	Cel kontaktów i współpracy
Urząd Marszałkowski	Wybór operacji
Lokalne Grupy Działania	Realizacja projektów współpracy
KSOW	Wymiana doświadczeń i bieżąca współpraca
Wymagane kwalifikacje	
wykształcenie	wyższe
doświadczenie	- kierowanie zespołem ludzi przez co najmniej 2 lata - kierowanie lub praca w zarządzie organizacji pozarządowej przez co najmniej 4 lata
Wymagania formalne	- ukończone kursy i szkolenia z zakresu PROW i Leader
Umiejętności	- znajomość obsługi komputera i internetu komunikatywność - znajomość języka obcego - znajomość prowadzenia zasad rachunkowości w organizacjach pozarządowych
Wymiar czasu pracy:	
etat	

e)2.

Stowarzyszenie KOLD	Opis stanowiska
	Doradca dla beneficjentów
Bezpośredni przełożony	Dyrektor biura
Stanowiska podległe	-
Liczba osób podległych bezpośrednio	-
Cel stanowiska:	
doradzanie beneficjentom w wyborze operacji i zakresu zadań oraz wskazywanie sposobów przygotowania wniosków	
Zakres odpowiedzialności i uprawnień:	
- pełnienie dyżuru wg harmonogramu i wskazanego miejsca - przeprowadzanie szkoleniowych spotkań z potencjalnymi beneficjentami	
Udzielone stałe pełnomocnictwa:	
Współpraca i kontakty wewnętrzne:	
Nazwa stanowisk współpracujących	Cel kontaktów i współpracy
Dyrektor biura	- przygotowywanie spotkań szkoleniowych - ustalanie harmonogramu dyżurów - Przedstawianie bieżącej realizacji zadań i wykonywanie zaleceń
Stanowisko ds obsługi interesantów, rady i zarządu	- sprawy kadrowe

Stanowisko ds. technicznych i archiwum	Przygotowywanie materiałów szkoleniowych
Współpraca i kontakty zewnętrzne:	
Nazwa stanowisk współpracujących	Cel kontaktów i współpracy
KSOW	Wymiana doświadczeń i bieżąca współpraca
Wymagane kwalifikacje	
wykształcenie	wyższe
doświadczenie	- doświadczenie w prowadzeniu doradztwa
Wymagania formalne	- ukończone kursy i szkolenia z zakresu PROW i Leader - ukończenie szkoleń z zakresu innych programów unijnych
Umiejętności	- znajomość obsługi komputera i internetu - komunikatywność
Wymiar czasu pracy:	
- umowa o dzieło - 2 razy w tygodniu 2 godz	

e)3.

Stowarzyszenie KOLD	Opis stanowiska
	Stanowisko ds. obsługi interesantów, rady i zarządu
Bezpośredni przełożony	Dyrektor biura
Stanowiska podległe	-
Liczba osób podległych bezpośrednio	-
Cel stanowiska:	
) prowadzenie sekretariatu biura LGD	
Zakres odpowiedzialności i uprawnień:	
- przyjmowanie interesantów, wniosków, korespondencji, obsługa telefonu, poczty - prowadzenie dokumentacji rady i zarządu - prowadzenie spraw kadrowych biura - gromadzenie dokumentacji finansowej dla księgowości	
Udzielone stałe pełnomocnictwa:	
Współpraca i kontakty wewnętrzne:	
Nazwa stanowisk współpracujących	Cel kontaktów i współpracy
Dyrektor biura	- przygotowywanie dokumentacji rady i zarządu przedstawianie dyrektorowi - przedstawianie bieżącej korespondencji - przedstawianie bieżącej realizacji zadań i wykonywanie zaleceń
księgowość	- przedkładanie dokumentów finansowych
Stanowisko ds. technicznych i archiwum	- przedkładanie materiałów do kserowania i archiwizowania
Przewodniczący rady	- przygotowywanie materiałów i protokołowanie posiedzeń rady
Prezes	- przygotowywanie materiałów i protokołowanie posiedzeń rady
Wymagane kwalifikacje	
wykształcenie	wyższe
doświadczenie	-

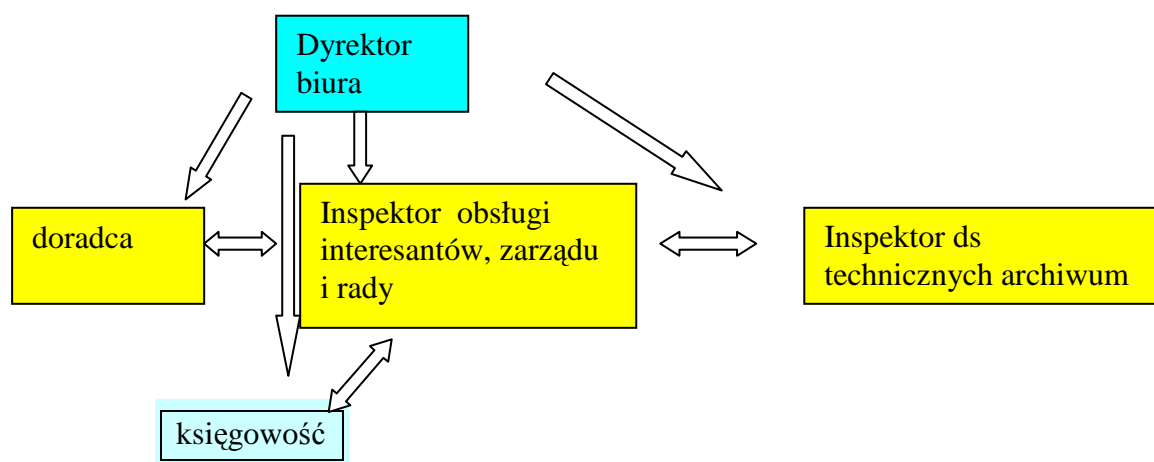
Wymagania formalne	-
Umiejętności	- znajomość obsługi kancelaryjnej - umiejętność obsługi komputera i Internetu - komunikatywność - znajomość języka obcego
Wymiar czasu pracy:	
- etat	

e)4

Stowarzyszenie KOLD	Opis stanowiska
	Stanowisko ds. technicznych i archiwum
Bezpośredni przełożony	Dyrektor biura
Stanowiska podległe	-
Liczba osób podległych bezpośrednio	-
Cel stanowiska:	
Obsługa techniczna biura i archiwum	
Zakres odpowiedzialności i uprawnień:	
<ul style="list-style-type: none"> - kserowanie wniosków i innej dokumentacji - przygotowanie szkoleń i spotkań, zebrań od strony technicznej - archiwizowanie wniosków i dokumentacji LGD - prowadzenie strony internetowej LGD - zabezpieczanie warunków technicznych biura 	
Udzielone stałe pełnomocnictwa:	
Współpraca i kontakty wewnętrzne:	
Nazwa stanowisk współpracujących	Cel kontaktów i współpracy
Dyrektor biura	- przedstawianie bieżącej realizacji zadań i wykonywanie zaleceń
.Stanowisko ds. technicznych i archiwum	- przyjmowanie materiałów do kserowania i archiwizowania - współpraca przy bieżącej pracy biura
Współpraca i kontakty zewnętrzne:	
Nazwa stanowisk współpracujących	Cel kontaktów i współpracy
Poczta	Wysyłanie i odbiór przesyłek pocztowych
Bank Spółdzielczy	Przekazywanie przelewów i odbiór wyciągów
Wymagane kwalifikacje	
wykształcenie	średnie
doświadczenie	- doświadczenie w zakresie archiwizowania dokumentacji
Wymagania formalne	-
Umiejętności	umiejętność obsługi środków technicznych oraz Internetu - komunikatywność
Wymiar czasu pracy:	
- etat	

e)5.

Stowarzyszenie KOLD	Opis stanowiska
	księgowość
Bezpośredni przełożony	Dyrektor biura
Stanowiska podległe	-
Liczba osób podległych bezpośrednio	-
Cel stanowiska:	
Prowadzenie dokumentacji finansowej LGD	
Zakres odpowiedzialności i uprawnień:	
- prowadzenie dokumentacji finansowej - sprawozdawczość finansowa	
Udzielone stałe pełnomocnictwa:	
Współpraca i kontakty wewnętrzne:	
Nazwa stanowisk współpracujących	Cel kontaktów i współpracy
Dyrektor biura	- przedstawianie bieżącej sytuacji finansowej i wykonywanie zaleceń
.Inspektor ds. obsługi interesantów	- przyjmowanie materiałów do księgowania
Współpraca i kontakty zewnętrzne:	
Wymagane kwalifikacje	
wykształcenie	- kurs księgowości
doświadczenie	- doświadczenie w zakresie prowadzenia księgowości
Wymagania formalne	- certyfikat prowadzenia biura rachunkowego
Umiejętności	- znajomość zasad księgowania organizacji pozarządowych
Wymiar czasu pracy:	
- umowa zlecenie	

f) Opis warunków technicznych i lokalowych biura LGD.

f) 1. Zasady funkcjonowania biura

- Funkcjonowanie

- 1) Biuro znajduje się na terenie siedziby w Dusznikach w centrum wsi.
- 2) Biuro jest czynne codziennie w godzinach ustalonych przez Zarząd
- 3) Godziny funkcjonowania biura podane są do publicznej wiadomości
- 4) Siedziba biura jest wyraźnie oznakowana
- 5) W siedzibie biura znajduje się całkowita dokumentacja LGD oraz dokumentacja związana z naborem wniosków
- 6) W ustalonych dniach i godzinach doradcy pełnią dyżury zarówno w siedzibie biura, jak i na terenie wszystkich gmin terenu LGD
- 7) Biuro przyjmuje wszystkie wnioski od mieszkańców terenu LGD i przekazuje je Zarządowi
- 8) Biuro jest koordynatorem wszystkich działań LGD

f) 2. Warunki techniczne i lokalowe

- Biuro wyposażone jest w telefax, laptopy, internet, ksero, projektor do slajdów, aparat cyfrowy fotograficzny, podstawowe meble kancelaryjne

- Biuro posiada 3 pomieszczenia o łącznej powierzchni 33,2 m² – jedno dla sekretariatu i obsługi interesantów, drugie dla przyjmowania interesantów przez doradców i dyrektora, trzecie do archiwizowania wniosków i dokumentacji. Biuro ma udostępnione pomieszczenie na posiedzenia Rady i Zarządu.

Obiekt, w którym ma siedzibę biuro LGD jest dobrze oświetlony w nocy, objęty monitoringiem.. Posiada dogodny dojazd (położony jest przy rondzie zbiegu głównych dróg powiatowych prowadzących z wszystkich gmin obszaru) i własny parking, jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

W załączeniu umowa dzierżawna i umowa użyczenia.

6) . Kwalifikacje i doświadczenia członków Rady

Z 14 członków organu decyzyjnego 12 ukończyło kursy i szkolenia z zakresu PROW i Leader, natomiast 8 osób ma doświadczenie w działalności w organizacjach pozarządowych z czego 4 jest prezesami organizacji. 1 osoba włada językiem angielskim, a 1 językiem niemieckim w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się. 4 osoby z organu decyzyjnego pracowało w Zarządzie KOLD podczas realizacji Schematu II Leader+.

Załącznik nr 11

7). Doświadczenia członków LGD, partnerów w realizacji operacji

LGD realizowała projekt „Inicjatywa KOLD” w ramach Schematu I i „ Witamy w KOLD” w ramach Schematu II Leader+ , a także projekt „ Pamiętamy –kontynuujemy” i „Budujemy LSR- Wizerunek w przyszłość” z programów Urzędu Marszałkowskiego. 4 spośród 7 gmin realizowało projektu z zakresu działania SPO - ZPORR , PAOW oraz PROW w tym z projektu „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”. Organizacja pozarządowa realizowała projekty regionalne oraz unijne.

LGD posiada wszystkie potwierdzone dokumenty wymienione w załączniku 17 w siedzibie biura w razie kontroli oraz posiada oświadczenia gmin i stowarzyszenia o udostępnieniu dokumentów.

Załącznik nr 17

2. Opis obszaru objętego LSR wraz z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności

2.1 Zasięg terytorialny i uwarunkowania geograficzne.

- a) Wykaz gmin i typy gmin
- b) Położenie
- c) Powierzchnia
- d) Ukształtowanie powierzchni

2.2 Uwarunkowania przyrodnicze/środowiskowe

- a) Klimat
- b) Gleby
- c) Bogactwa naturalne
- d) Lesistość
- e) Zasoby wodne

2.3 Uwarunkowania kulturowe i historyczne

2.4. Charakterystyka ludności zamieszkującej obszar realizacji LSR

- a) Liczba ludności
- b) Struktura wieku ludności
- c) Struktura wykształcenia ludności
- d) Poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia
- e) Liczba gospodarstw rolnych
- f) Liczba podmiotów gospodarczych
- g) Informacja o branżach mających kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru
- h) Wnioski
- i) Organizacje pozarządowe działające na obszarze KOLD

2.5. Specyfika obszaru

2.1 Zasięg terytorialny i uwarunkowania geograficzne.

a) Wykaz i typy gmin

- 1/ Gmina Duszniki, pow. Szamotuły
- 2/ Gmina Kuślin, pow. Nowy Tomyśl
- 3/ Gmina Miedzichowo, pow. Nowy Tomyśl
- 4/ Miasto i Gmina Lwówek, pow. Nowy Tomyśl
- 5/ Miasto i Gmina Opalenica, pow. Nowy Tomyśl
- 6/ Miasto i Gmina Nowy Tomyśl, pow. Nowy Tomyśl
- 7/ Miasto i Gmina Pniewy, pow. Szamotuły

Udział w tworzeniu Lokalnej Strategii Rozwoju zadeklarowały trzy gminy wiejskie: Duszniki, Kuślin i Miedzichowo oraz cztery gminy miejsko-wiejskie: Lwówek, Opalenica, Nowy Tomyśl i Pniewy. Przyporządkowanie numerów identyfikacyjnych jednostek podziału terytorialnego kraju (na podstawie Ustawy o statystyce publicznej z 1995r. Dz.U. nr 88 poz.

439) do poszczególnych gmin przedstawia się następująco: Duszniki – 3024022, Kuślin – 3015012, Miedzichowo – 3015032, Lwówek –3015023, Opalenica – 3015053, Nowy Tomyśl-3015043, Pniewy- 529551

Istotną cechą obszaru realizacji LSR jest przynależność do ONW - obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (określone na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 czerwca 2004r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania objętej planem rozwoju obszarów wiejskich Dz.U. nr 73 poz. 158). Do ONW – nizinnej strefy I zalicza się:

- obszar wiejski gminy Lwówek, którego użytki rolne stanowią 99% użytków rolnych w gminie,
- obszar wiejski gminy Miedzichowo, którego użytki rolne stanowią 100% użytków rolnych w gminie
- obszar wiejski gminy Pniewy, którego użytki rolne stanowią 95,5% użytków rolnych w gminie natomiast do ONW – nizinnej strefy II włączono:
- obręby geodezyjne Dąbrowa i Dąbrowa Nowa w gminie Kuślin, których użytki rolne stanowią 5% użytków rolnych w gminie,
- obręby geodezyjne Kopanki i Terespotockie w gminie Opalenica, których użytki rolne stanowią 14% użytków rolnych w gminie.

Przynależność do tych obszarów może być pomocna w przypadku ubiegania się o pomoc z funduszy strukturalnych w zakresie wsparcia dla rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Obszary zaliczone do ONW mają pierwszeństwo z uwagi na mniej korzystne warunki uprawy ziemi.

b) Położenie

W nawiązaniu do podziału administracyjnego kraju obszar realizacji LSR, leży w zachodniej części województwa Wielkopolskiego (NUTS 2), w podregionie poznańskim (NUTS 3). Gminy Lwówek, Kuślin, Opalenica, Nowy Tomyśl i Miedzichowo należą do powiatu nowotomyskiego, natomiast gminy Duszniki i Pniewy leżą na terenie powiatu szamotulskiego bezpośrednio graniczącego z powiatem nowotomyskim. Odległość od najważniejszego ośrodka regionalnego Wielkopolski – Poznania wynosi średnio 48km.

W odniesieniu do krain fizyczno-geograficznych obszar realizacji LSR znajduje się na Pojezierzu Poznańskim. Od Opalenicy aż do Pniew rozciąga się Równina Opalenicka - leżąca na wschód od Wału Lwówecko - Rakoniewickiego i na południe od Pojezierza Międzychodzko – Pniewskiego, natomiast Równina Nowotomska leży w środku Wału Lwówecko-Rakoniewickiego. Długość obszaru to około 60 km, natomiast szerokość waha się od 30 do 40 km..

Odnosząc położenie obszaru realizacji LSR do układu komunikacyjnego należy zwrócić uwagę na przebieg dróg (kolejowych i drogowych) o znaczeniu międzynarodowym.

Mapa obszaru realizacji LSR

Wszystkie połączenia komunikacyjne o znaczeniu krajowym i międzynarodowym posiadają na obszarze realizacji LSR układ równoleżnikowy. Droga krajowa nr 2, przebiegająca przez północną (w gminach Duszniki, Pniewy i Lwówek) i zachodnią (w gminie Miedzichowo) część obszaru realizacji LSR, przez wiele ostatnich lat stanowiła najważniejsze połączenie drogowe z Niemcami i dalej z Europą Zachodnią. Od 2005r. główny ruch tranzytowy częściowo przeniósł się na autostradę A2, przebiegającą przez gminy Duszniki, Kuślin, Miedzichowo i Nowy Tomyśl.

Komunikacja kolejowa również zorientowana jest w układzie równoleżnikowym. Trasa Poznań – Berlin przebiega przez Opalenicę i Nowy Tomyśl, zapewniając miastom szybkie połączenia z aglomeracją poznańską.

Do najważniejszych cech położenia obszaru realizacji LSR należy zaliczyć:

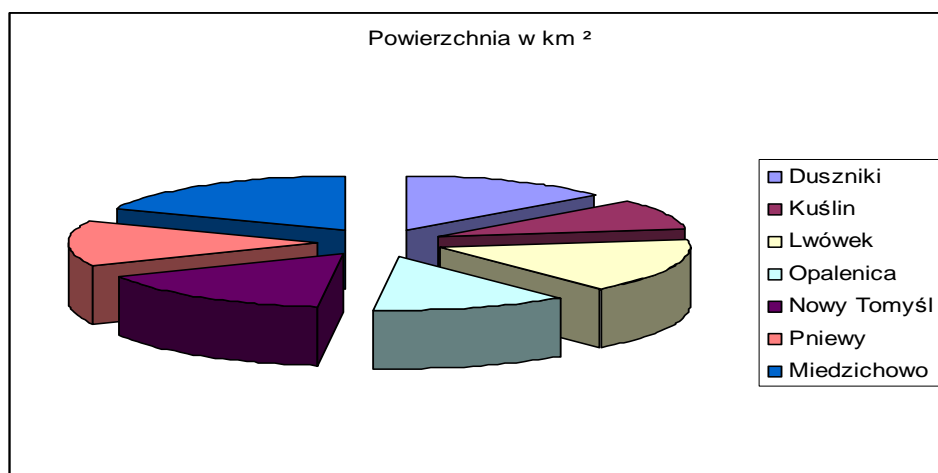
- Położenie w bliskiej odległości od Poznania (ok. 48km);
- Dogodna lokalizacja w stosunku do przebiegu głównych szlaków komunikacyjnych kraju;
- Sąsiedztwo atrakcyjnych przyrodniczo obszarów Sierakowskiego Parku Krajobrazowego oraz Pszczewskiego Parku Krajobrazowego.

c) Powierzchnia (w km²)

Powierzchnia obszaru realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju obejmuje 1148 km². Wielkość poszczególnych gmin obszaru realizacji LSR przedstawia poniższa tabela .

Gmina	Powierzchnia (w km ²)
Duszniki	156
Kuślin	107
Lwówek	184
Opalenica	149
Nowy Tomyśl	186
Pniewy	158
Miedzichowo	208

Źródło: Bank Danych Regionalnych. GUS. Poznań. 2006.

d) Ukształtowanie powierzchni

Analiza położenia geograficznego łączy obszar realizacji LSR z Wałem Lwówecko – Rakoniewickim oraz z Równinami Opalenicką i Nowotomyską

Wał Lwówecko Opalenicki jest reliktem starszych zlodowaceń, ponieważ kryje w swoim wnętrzu struktury glaciektone, na których spoczywa morena denną fazy leszczyńskiej. Zaburzone są tylko utwory plejstoceńskie bez warstw mioceńskich. Na morenowej powierzchni występują miejscami ozy i kemy. Płaska zorientowana południkowo wysoczyzna wznosi się powyżej 100m n.p.m. Jest prawie bezjeziorna i porośnięta lasami.

Równina Opalenicka to z kolei płaska niecka moreny dennej. Jej osią jest rzeczka Mogielnica, płynąca na południe i uchodząca na obszarze Pradoliny Warciańsko – Odrzańskiej w pobliżu działu wodnego między Wartą i Obrą. Równina jest w zasadzie bezjeziorna, ale na jej wschodnim krańcu ciągnie się rynna z jeziorami: Niepruszewskim i Strykowskim. Jeziora te nie leżą jednak na obszarze realizacji LSR, ale na terenach z nim sąsiadujących. Na północy leży rynna z jeziorami Zamorze, Pniewy, Konin.

2.2 Uwarunkowania przyrodnicze/środowiskowe

a) Klimat

Klimat na terenie LSR jest typowy dla Pojezierza Poznańskiego. Jego cechą szczególną jest wzajemne oddziaływanie powietrza morskiego i kontynentalnego, co powoduje dużą zmienność stanów pogody. Zaznacza się jednak przewaga klimatu morskiego. Niekorzystną cechą klimatu jest niski poziom opadów atmosferycznych, powodujący długotrwałe susze. Środkowa część Wielkopolski znajduje się w tzw. cieniu opadowym, co skutkuje niskimi wartościami opadów. Roczna suma opadów atmosferycznych (obliczona na podstawie wieloletnich obserwacji) wynosi 520 mm.

b) Gleby

Teren obszaru LGD posiada średnio urodzajne gleby. Przeważają gleby brunatne wytworzone ze żwirów, piasków i piasków zaglinionych a w najbliższych okolicach i na pld. od Lwówka - z glin zwałowych. W dolinie Czarnej Wody, występują czarne ziemie wytworzone z glin zwałowych oraz gleby hydrogeniczne, mułowo-bagiennie. Niewielkie obszary gleb mułowo-bagiennych spotkać też można w dolinie Mogielnicy. Na opisywanym obszarze występują gleby klasy od II do VI z. W gminie Lwówek obszary gleb pszennych bardzo dobrych i dobrych występują we wschodniej i centralnej części i stanowią odpowiednie warunki dla intensyfikacji produkcji. Gleby kompleksu pszennego wadliwego, położone głównie w południowej części obszaru, charakteryzują się występowaniem zmywów i okresowym niedoborem wilgoci. Wskazane jest tu prowadzenie gospodarki sadowniczej, a w celu zapobiegania degradacji gleb wskazane jest wprowadzenie zadrzewień ochronnych. Gleby słabe usytuowane są w zachodniej oraz północnej części obszaru i charakteryzują się znacznymi powierzchniami gleb żytnich słabych i bardzo słabych wskazanych pod uprawę żyta i ziemniaków. Tereny rolniczo nieprzydatne wskazane są pod zalesienia.

Na przeważającym obszarze zachodnim LGD (gmina Miedzichowo) występują gleby zbudowane z piaszczysto – żwirowych utworów plejstoceńskich i utworów organicznych holoceni. Są to gleby ubogie, głównie rdzawe i bielcowe. Wyspowo spotyka się gleby brunatne zalegające na piaskach luźnych. Występują również gleby torfowisk niskich i gleby murszowe pochodzenia aluwialnego. Wykształciły się one w dolinach dawnych i istniejących rzek oraz jezior. Zachodnio-północną część obszaru LGD zajmują w dużej części lasy z czego 71% terenu gminy Miedzichowo. Pokrywę glebową gminy tworzą przede wszystkim gleby piaskowe różnych typów genetycznych: rdzawe, bielcowe oraz brunatne kwaśne, powstałe na ubogich skałach macierzystych, łatwo przepuszczalne dla wód opadowych. W obniżonych partiach terenu występują skały pochodzenia organicznego, wśród nich torfy.

W okolicach Nowego Tomysła dominują gleby murszowe, pochodzenia bagiennego. Powstały one na obszarach bagiennych wskutek przerywania procesów bagiennych pod wpływem naturalnego lub sztucznego obniżania wody gruntowej w różnych porach roku. Na obrzeżach Równiny Nowotomyskiej pojawiają się gleby innego typu, w okolicach Starego Tomysła i Wytomyśla znajdują się płaty gleb wytworzonych z glin zwałowych, tzw. Bieliec oraz pisaków naglinowych i naiłowych lekkich i średnich. W rejonie Jastrzębska Starego występują niezbyt szerokie pasy gleb torfowych niskich – niedoliny. Na północ od Glinna, w okolicach Borui oraz na północny wschód od Starego Tomysła zalegają niewielkie płaty piasków wydmy.

c) Bogactwa naturalne

Podstawowym bogactwem naturalnym na obszarze realizacji LGD są walory przyrodnicze. Nawet w rolniczym krajobrazie gminy Duszniki środowisko przyrodnicze cechuje się stosunkowo dużą bioróżnorodnością. Wśród pól uprawnych i łąk znajdują się zadrzewienia. Ptaki występują w środowiskach wodno – błotnych i leśnych. Istnieją trzy miejsca gniazdowania gatunków chronionych: jedno bociana czarnego i dwa żurawia w rejonie torfowisk Niewierza i Wilczyny oraz w zabagnionych fragmentach śródleśnych uroczysk. W lesie w zlewni Mogilnicy Wschodniej położony jest rezerwat leśny „Duszniczki” o powierzchni 0,77 ha, obejmujący chronione modrzewie (utworzony w 1958 r.).

W gminie Kuślin najciekawszym przyrodniczo miejscem są obszary leśne między Kuślinem, a Wąsowem. Na uwagę zasługuje również park przy pałacu w Wąsowie – bardzo dobrze utrzymany i stanowiący przyrodnicze zaplecze pałacowego hotelu.

Ciekawe lasy liściaste porastają źródłowy obszar Mogilnicy przy granicy gminy Lwówek z gminą Pniewy, gdzie utworzono trzy rezerваты przyrody. Odrębną grupę zieleni wysokiej stanowią parki dworskie. W gminie Lwówek istnieje 5 parków wpisanych do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ważną rolę w otwartym krajobrazie odgrywają zadrzewienia śródpolne, przydrożne, zieleń przywodna, sady i ogrody przydomowe.

W okolicach Lwówka i na Wale Lwówecko-Rakoniewickim krajobraz wzbogacają sady m.in. wiśniowe. Miejsca charakteryzujące się szczególnie ciekawą florą i fauną objęte zostały ochroną przez uznanie za rezerwaty przyrody:

„Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papięgo”

Rezerwat ptasi (pow. 71,43ha, utw. w 1974 r.), położony 5km na wschód od Lwówka, po płd. stronie drogi ze Zgierzynki do Brodów, na wys. ok. 93m n.p.m. Na płd. od jeziora położony jest mały kompleks leśny z rezerwatem "Wielki Las". Rezerwat stanowi ostoję lęgowych i przelotnych ptaków wodno-błotnych, wśród których wiele należy do gatunków rzadkich. Jezioro Zgierzynieckie jest trzecią pod względem liczebności w Wielkopolsce ostoją gęsi gęgowych (25 par).

"Wielki Las"- Rezerwat leśny o powierzchni 3,00ha, utworzony w 1959 r., położony 5km na wschód od Lwówka, na płn. od szosy Lwówek-Opalenica, na wys. ok. 96m n.p.m. Znajduje się w płn. części dorzecza Mogilnicy, pośrodku niewielkiego, odosobnionego kompleksu leśnego, którego drzewostan tworzą m.in. wiązy, jesiony, olsze, buki oraz dęby.

Na terenie gminy Opalenica duży kompleks leśny znajduje się w zachodniej części gminy, na uwagę zasługuje też kilka parków przydworskich, o łącznej powierzchni ok. 50ha oraz jeden rezerwat przyrody w Urbanowie. W Kopankach znajduje się tzw. Batmanówka – „skansen nietoperzy” objęty programem Natura 2000.

Niezwykle istotnym bogactwem naturalnym na obszarze realizacji LSR są złoża ropy naftowej oraz gazu ziemnego. Złoża ropy naftowej występują na obszarze powiatu nowotomyskiego, grodziskiego i wolsztyńskiego i stanowią istotny element gospodarczego krajobrazu tych terenów. Na obszarze realizacji LSR ropa naftowa wydobywana jest w gminie Opalenica – we wsi Uścięcice oraz na terenie gminy Kuślin – we wsi Michorzewo. Wydobywany surowiec nie jest przeznaczany bezpośrednio na lokalne potrzeby, tylko odprowadzany do ogólnokrajowych sieci naftowych, na tym obszarze zarządzanych przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo - Zakład w Zielonej Górze. Mimo braku wykorzystania zasobów bezpośrednio na lokalne potrzeby wydobywanie ropy naftowej jest istotne choćby z uwagi na zmniejszenie bezrobocia. W wymiarze lokalnym nawet zakład, który tworzy kilkanaście miejsc pracy jest ważnym pracodawcą, zwłaszcza na obszarach wiejskich, gdzie szczególnie istotna jest dywersyfikacja źródeł dochodów.

Wydobywanie gazu ziemnego jest z kolei ściśle związane z zaspokajaniem miejscowych potrzeb w zakresie dostaw energii. Na obszarze realizacji LSR wydobywa się gaz azotanowy, typowy dla złóż wielkopolskich. Na obszarze realizacji LSR gaz wydobywany jest w Dusznikach (na zachód od wsi). Drugim miejscem eksploatacji jest Urbanowo w gminie Opalenica. Złoże ropy naftowej odkryto w Jastrzębsku Starym. Spory obszar gminy Nowy Tomyśl leży na obszarze i terenie górniczym, z uwagi na przebiegające przez nasze tereny gazociągi kopalniane z czynnych odwiertów do Ośrodka Grupowego Cicha Góra oraz do Ośrodka Centralnego Paproć. Odwierty znajdują się na terenach wsi Glinno, Paproć, Przyłek, Cicha Góra, Sękowo, Boruja Kościelna, Sątopy oraz miasta Nowy Tomyśl.

Udokumentowane zasoby gazu ziemnego w okolicach Nowego Tomyśla oszacowano na ok. 4,5 mld m³.

Obszary zachodniej wielkopolski bogate są w złoża surowców energetycznych, stąd też przewiduje się, że ich eksploatacja potrwa jeszcze około 80-100 lat.

Ważną zaletą obszaru realizacji LGD jest lokalizacja złóż surowców energetycznych i ich wydobycie, co ma swoje odzwierciedlenie w gminnych budżetach poprzez wnoszenie opłat eksploatacyjnych.

Na terenie gminy Miedzichowo występuje bogactwo różnych form ochrony przyrody.

Znajdują się tutaj: Pszczewski Park Krajobrazowy wraz z otuliną, rezerwat „Jezioro Wielkie” (granica gminy), Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Glińskie Góry”, pomniki przyrody, użytki ekologiczne oraz liczne rośliny i zwierzęta objęte ochroną prawną. Wszystkie wymienione formy ochrony obszarowej zajmują 8497,13 ha.. Pszczewski Park Krajobrazowy zajmuje północno - zachodnią część gminy Miedzichowo i znajduje się tutaj jedynie 9% terenu Parku o powierzchni 950 ha.

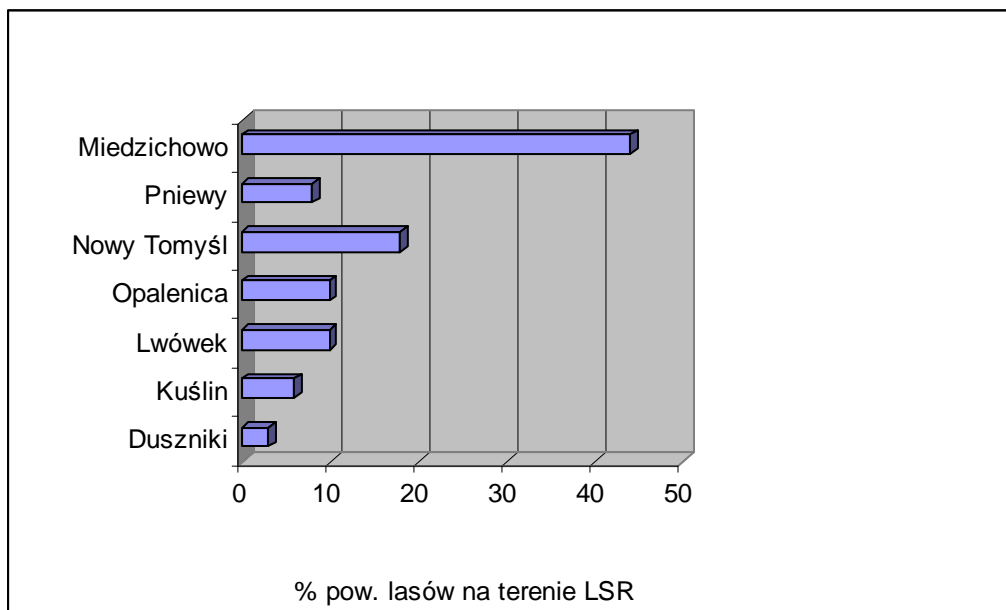
Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy „Glińskie Góry”- tą formą obszarowej ochrony przyrody został objęty teren położony w obrębie gmin Miedzichowo i Nowy Tomyśl. Zajmuje on powierzchnię 1.141,30 ha. dopływów.

d) Lesistość

Kompleksy leśne stanowią 29% powierzchni obszaru LGD, co jest wartością na poziomie średniej krajowej (28,3 %) oraz mniejszą od wojewódzkiej (31,7%). Lesistość na badanym obszarze scharakteryzowano w dwojaki sposób: jako odsetek lasów przypadających na poszczególne gminy oraz jako odsetek powierzchni lasów w odniesieniu do powierzchni gmin. Z całego obszaru LGD najwięcej lasów przypada gminie Miedzichowo (44%) i Nowy Tomyśl (18%). W gminach Opalenica i Lwówek (po 10%), Pniewy (8%), Kuślin (6%) oraz Duszniki (3%) lasów z całego obszaru realizacji LGD. Wyraźnie więc widać proporcjonalną zależność między wielkością lasów, a wielkością gmin. Pogłębiona analiza lesistości obszaru daje pełen obraz występowania kompleksów leśnych.

Jednostka terytorialna	Lesistość
Duszniki	6%
Kuślin	19%
Lwówek	19%
Opalenica	24%
Nowy Tomyśl	33%
Pniewy	17%
Miedzichowo	71%
obszar realizacji LGD	29%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS. Poznań. 2006.

Dane zawarte w tabeli potwierdzają fakt występowania największych kompleksów leśnych w gminie Miedzichowo i Nowy Tomyśl. Najniższy odsetek lasów charakteryzuje gminę Duszniki, podkreślając jej rolniczy charakter.

e) Zasoby wodne

Zasoby wodne powierzchniowe to przede wszystkim rzeki przepływające przez obszar LGD. Opisywane gminy należą do zlewni rzeki Obry. Najważniejszą rzeką jest Mogielnica. Swoje źródło bierze w okolicach Lwówka, w północno-zachodniej części obszaru realizacji LSR, dalej kieruje się na południe przepływając kolejno przez gminy: Duszniki – w okolicach wsi Niewierz, Kuślin – na zachód od wsi Michorzewo i Opalenica – na zachód od miasta. Obszar realizacji LSR pokrywają również jej dopływy: Mogielnica Górna, Mogielnica Wschodnia, Mogielnica Mała. Rozbudowaną i gęstą sieć rzeczną posiada rzeka Czarna Woda, przepływająca przez gminę Miedzichowo i do niej wpływa rzeczka Szarka z terenu Nowego Tomyśla.

Duża gęstość sieci rzecznej jest wynikiem prowadzonych w II poł. XIXw. intensywnych prac melioracyjnych.

Do najważniejszych zbiorników wodnych należy zaliczyć: intensywnie zarastające Jezioro Zgierzynieckie (ok. 50 ha), z unikalnym rezerwatem ptaków wodno-błotnych, dalej Jezioro Konińskie o pow. 24ha oraz dwa jeziora Linie o pow. 12ha i 8ha w gminie Lwówek oraz jeziora Pniewskie, Wielkie, Luboskie na terenie gminy Pniewy. Najwięcej jezior znajduje się na terenie gminy Miedzichowo, z czego dwa Głębokie i Silna Duża mają po 25 ha, zaś Trzy Tonie 17,5 ha, a Pąchowskie 10 ha. Tutaj leżą jeszcze dwa małe jeziorka Proboszczowskie 5ha i Silna Mała o pow. 3 ha.

Strefy wododziałowe przebiegają w znacznej części obszarami leśnymi i spełniają swoją retencyjną i ochronną funkcję. Na obszarze gminy Duszniki występują ponadto dwa małe płytkie jeziora: Wilczyńskie (8,5ha) oraz Niewierskie (3,5ha). Na terenie Opalenicy znajduje się kilka stawów przemysłowych na potrzeby cukrowni.

W gminach obszaru realizacji LSR sieć wodociągowa jest dobrze rozwinięta i pokrywa w większości tereny gmin, za wyjątkiem gminy Miedzichowo a to z powodu dużego rozproszenia gospodarstw na dużym terenie powierzchniowym.

Gospodarka gmin w zakresie odprowadzania ścieków wygląda nieco mniej korzystnie. Na całym obszarze realizacji LSR do końca 2007 r. wybudowano jedynie 43,6km, co pozwoliło odprowadzić ścieki od co piątego mieszkańca obszaru realizacji LSR.

Inwestycje w sieć kanalizacji sanitarnej są niezbędne zwłaszcza w gminach, które swój rozwój wiązać chcą z turystyką. Analiza dokumentów strategicznych gmin (Plan Rozwoju Lokalnego, Strategia Rozwoju) wskazują, iż wszystkie gminy planują przeprowadzenie licznych inwestycji w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej.

Rozbudowa infrastruktury sanitarnej jest warunkiem zachowania czystości środowiska, które stanowi największy walor obszarów wiejskich. Jeśli gminy chcą być atrakcyjnym miejscem osiedlania się nowych mieszkańców, obszarem przyciągającym turystów, stwarzającym godne warunki życia, niezbędna jest ochrona walorów przyrody poprzez rozwój infrastruktury technicznej.

f) Gospodarowanie odpadami

Gminy leżące na terenie powiatu nowotomyskiego należą do spółki i odpady wywożone są na składowisko odpadów Mnichy w Gminie Międzychód , zaś gminy Pniewy i Duszniki korzystają z własnych składowisk.

Na terenie LSR wszędzie prowadzona jest też selektywna zbiórka odpadów(szkło, plastiki, makulatura) zarówno za pomocą dużych pojemników we wszystkich miejscowościach jak i systemem workowym w domach.

Pozytywne dokonania władz gminnych w zakresie gospodarowania odpadami stały się efektywniejsze, poprzez współdziałania w zakresie składowania odpadów. Na terenie LSR 17 zakładów posiada koncesję do prowadzenia zbiórki odpadów komunalnych

2.3 Uwarunkowania kulturowe i historyczne

Uwarunkowania kulturowe tworzone są przez ogół dziedzictwa dóbr kultury materialnej i duchowej. W zakresie kultury materialnej rozpatrywane będą przede wszystkim zabytki: stanowiska archeologiczne, budownictwo sakralne, pomniki, muzea, izby pamięci. Dobrami kultury duchowej będą specyficzne dla obszaru realizacji LSR zwyczaje, tradycje, lokalne święta, uroczystości. Podkreślać one mają unikalny charakter miejsca, a zwłaszcza jego mieszkańców, którzy w tworzonej strategii są elementem najistotniejszym. To mieszkańcy tworzyć mają unikalność obszaru i decydować będą o jego rozwoju. Szczególnie istotne jest odniesienie specyfiki gmin realizujących LSR do pozostałej części regionu.

Pierwsze zapiski na temat miejscowości pochodzą z okresu średniowiecza, jednak obszar ten zamieszkiwany był przez ludność dużo wcześniej, już w okresie przedhistorycznym, o czym świadczą wykopaliska archeologiczne. W średniowieczu ukształtowały się też nazwy miejscowości charakteryzowanych w LSR. Opalenica zawdzięcza swoją nazwę okolicznym lasom i kojarzy się z czasownikiem palić, Pniewy od rąbania pni, Lwówek od „wypłynięcia” lwów.

W średniowieczu jednym ze sposobów uzyskiwania wolnej przestrzeni było wypalanie lasów, stąd wiele polskich miasta posiada nazwy związane z wyrębem, karczowaniem i wypalaniem lasów. Duszniki z kolei to obszar, który w średniowieczu pokrywały mokradła gęsto porośnięte lasami. Na obszarze z tego typu przyrodą powietrze było duszne, stąd nazwa miejscowości – Duszniki.

W odpowiedzi na akcję germanizacyjną w całej Wielkopolsce rozbudził się duch narodowy i patriotyczny. Mieszkańcy obszaru czynnie uczestniczyli w Powstaniu Styczniowym, a szczególnie w Powstaniu Wielkopolskim 1918/19, dlatego ten temat historii regionu będzie wiodącym we współpracy z sąsiednimi LGD.

Okolice miast rozwijały się również dynamicznie dzięki kolonizacji olenderskiej, której początki na ziemiach polskich sięgają końca XVI w. i to wpływ tego osadnictwa na rozwój handlu i usług stał się przyczynkiem do rozwoju tych dziedzin w oparciu o znane targi w okolicznych miastach. Osadnictwo na tym terenie było bardzo utrudnione, ze względu na rozległe obszary leśne, bagienne i rozlewiskowe. Osady olenderskie lokalizowane na nowych terenach przybierały różne kształty, na przykład wsi zwartych (Bolewicko-Lewiczynek), rzędówek bagiennych zakładanych na skraju dolin rzecznych lub bagien, albo osiedli samotniczych rozproszonych wśród puszczy. Osadnictwo olenderskie było ruchem kolonizacyjnym, który na terenie Wielkopolski trwał przez wieki XVII i XVIII, aż do rozbiorów Polski. Całości krajobrazu dopełniają charakterystyczne dla tego terenu uprawy chmielu i wikliny. W dwudziestolecium międzywojennym rozwijało się głównie rolnictwo oraz rzemiosło.

Mieszkańcy miast i okolicznych wsi wzięli aktywny udział w Powstaniu Wielkopolskim. Przez cały czas treny te miały zdecydowanie polskie oblicze, działało tu też wiele organizacji o charakterze narodowym. Istotny wpływ na rozwój terenu miało jego położenie na szlaku handlowym z Poznania do Frankfurtu.

Ciekawa historia opisywanego terenu pozostawiła po sobie liczne zabytki, podnoszące walory turystyczne obszaru realizacji LSR.

Do najciekawszych miejsc należą zespoły pałacowo-parkowe i kościoły:

- Zespół pałacowo-parkowy we Lwówku.
- Zespół pałacowo-parkowy w Brodach.
- Zespół pałacowo-parkowy w Posadowie
- Park krajobrazowy z pałacykiem w Koninie
- Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP oraz św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Lwówku
- Kościół cmentarny Św. Krzyża w Lwówku
- Kościół ewangelicki w Lwówku
- Kościół parafialny św. Andrzeja w Brodach.
- Kościół Najświętszego Serca Jezusowego i Niepokalanego Serca Maryi w Zębowie.
- parki dworskie w Sarbii, Dusznikach, Podrzewiu, Wilczynie, Ceradzu Dolnym, Brzozie, Sękowie, Sędzinach
- kościół p.w. Św. Marcina w Dusznikach
- dwór, park i grodzisko wczesnośredniowieczne w Brzozie
- dwór i park w Podrzewiu
- kościół p.w. Św. Jadwigi w Wilczynie
- kościół św Mateusza w Opalenicy
- kościół św Józefa w Opalenicy
- ratusz w Opalenicy
- zabytkowe parki i pałace w Porążynie, Rudnikach, Niegolewie, Sielinku i Dakowych Mokrych.
- Zespoły pałacowo-parkowe w Chraplewie, Michorzewie, Śliwnie, Trzciance
- Zespół pałacowy w Wąsowie
- Kościół pw. NMP i Wszystkich Świętych w Michorzewie
- Kościół pw. Zmartwychwstania Pańskiego w Kuślinie

- Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nowym Tomyślu
- Kościół pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Nowym Tomyślu
- Ratusz (obecna siedziba Sądu Rejonowego) w Nowym Tomyślu
- Młyn w Nowym Tomyślu
- Wiklinowy kosz Guinnessa w Nowym Tomyślu
- dwory w stylu klasycystycznym w Lubosinie i Przystankach
- dwór eklektyczny w Buszewie
- wiadukt kolejowy w Nojewie
- budynek poczty konnej w Pniewach
- dwór parterowy w Chełmnie
- zespół pałacowo –parkowy w Pniewach
- kościół p. w. Chrystusa Króla- w Bolewicach
- kościół p.w. św. Stanisława w Miedzichowie
- pastorówka – obecnie plebania w Miedzichowie
- młynarzówka w Miedzichowie

2.4. Ocena społeczno- gospodarcza

Charakterystyka ludności zamieszkującej obszar realizacji LSR została rozpatrzona w kontekście analizy kapitału ludzkiego i kapitału społecznego.

Kapitał ludzki będzie w niniejszej analizie oceniany pod względem struktury wieku oraz wykształcenia ludności. Szczególnie istotne jest wykształcenie, gdyż to właśnie kwalifikacje świadczą o umiejętności przystosowania się do potencjalnych możliwości na rynku pracy. Ponadto w ocenie kapitału ludzkiego opisano obciążenie demograficzne na badanym obszarze, aktywność zawodową ludności oraz stopę bezrobocia. Zbadano również najważniejsze sektory aktywności gospodarczej ludności obszaru realizacji LSR.

Kapitał społeczny jest pojęciem nieco szerszym i trudniejszym do zdefiniowania przy pomocy danych ilościowych. Świadczy on o umiejętności współdziałania ludności danego obszaru, chęci do działań prospołecznych (tzw. altruizm społeczny), oraz zdolności do społecznego kompromisu. W analizie kapitału społecznego opisano opiekę zdrowotną oraz społeczną, bezpieczeństwo publiczne, edukację, sport i rekreację oraz kulturę i organizację pozarządowe.

a) Liczba ludności

Liczba ludności obszaru realizacji LSR wyniosła w 2006 r. 78837 mieszkańców (zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) o dochodach jednostek samorządu terytorialnego). W skład obszaru wchodzi trzy gminy wiejskie i cztery gminy miejsko-wiejskie. Ludność wiejska w 2006r. stanowiła 56% ogólnej liczby ludności, pozostały odsetek mieszkań na obszarze czterech miast obszaru realizacji LSR: Opalenicy, Lwówka, Nowego Tomyśla i Pniew. Ludność wykazuje przede wszystkim koncentrację w gminach miejsko-wiejskich. Analiza gęstości zaludnienia potwierdza fakt, iż obszar realizacji LSR jest typowo rolniczy. Jedynie Nowy Tomyśl i Opalenica charakteryzują się dużą gęstością zaludnienia, co w dużej mierze wynika z ich niewielkiego obszaru, natomiast gmina Miedzichowo ma bardzo małe zaludnienie przy największym obszarze. Średnia gęstość zaludnienia na obszarze realizacji LSR wynosi 69 osób/1 km² i jest prawie o

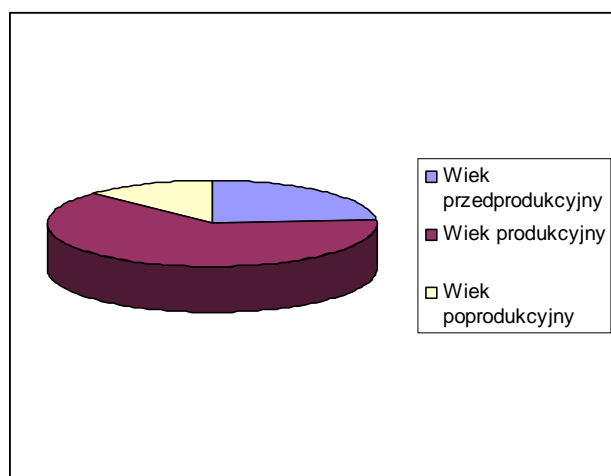
połowę niższa niż średnia gęstość zaludnienia w województwie Wielkopolskim (113 osób/1 km²).

b) Struktura wieku ludności

Struktura wieku ludności będzie rozpatrywana w podziale na ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ujęciu gminnym oraz w odniesieniu do całego obszaru LSR. Dokonane będą również porównania z wartościami dla województwa Wielkopolskiego.

Strukturę wieku ludności na obszarze realizacji LSR wg podziału na przedprodukcyjną, produkcyjną i poprodukcyjną przedstawia wykres

Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
23,53 %	62,81 %	12,66 %

Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na obszarze realizacji LSR w 2006 r

Struktura wieku ludności jest bardzo zbliżona na obszarze realizacji LSR i w województwie Wielkopolskim. Gminy realizujące LSR wykazują się wyższym o kilka punktów procentowych odsetkiem ludności wieku przedprodukcyjnym, co tworzy perspektywiczną strukturę wiekową ludności. Wysoki udział ludzi młodych w ludności ogółem zapewnia zrównoważoną proporcję między liczbą ludności czynnej zawodowo (będącej pochodną liczby ludności w wieku produkcyjnym), a liczbą ludności korzystającą ze świadczeń społecznych lub będącą na utrzymaniu czynnych zawodowo.

Analiza struktury wiekowej ludności obszaru realizacji LSR według gmin wskazuje, iż najkorzystniejsza struktura wiekowa występuje w gminach Kuślin, Pniewy i Lwówek, gdzie odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym jest najwyższy.

c) Poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia

Poziom zatrudnienia najpełniej charakteryzowany jest przez współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia. Pierwszy z wymienionych mierników stanowi liczbę osób aktywnych zawodowo odniesioną do ogólnej liczby ludności powyżej 15 roku życia danej jednostki i określany jest procentowo co dla terenu objętego LSR wynosi 57%. Natomiast wskaźnik zatrudnienia to liczba osób pracujących odniesiona do ogólnej liczby mieszkańców powyżej 15 roku życia i waha się w granicach 45%.

W odniesieniu do wartości charakteryzujących województwo Wielkopolskie współczynnik aktywności zawodowej był na obszarze realizacji LSR jedynie o jeden punkt procentowy wyższy niż w województwie, natomiast wskaźnik zatrudnienia – wyższy o dwa punkty procentowe. Stopa bezrobocia w gminach mocno spadła i to na przestrzeni 5 lat o ok. 10% i obecnie wynosi 5,2%.

Istotną miarą problemu bezrobocia jest udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych. Wysokie bezrobocie wśród kobiet jest spowodowane mniejszą mobilnością, koniecznością łączenia pracy zawodowej z prowadzeniem domu oraz nierzadko z nierównym statusem kobiet w stosunku do mężczyzn na rynku pracy.

Porównanie odsetka kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru realizacji LSR i województwa Wielkopolskiego nie jest korzystniejsze dla opisywanych gmin. W województwie Wielkopolskim udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 55%, był więc o cztery punkty procentowe niższy od wartości dla obszaru realizacji LSR

d) Liczba podmiotów gospodarczych

Na obszarze realizacji LSR liczba podmiotów gospodarczych wynosiła w 2006 r. 6469. Większość podmiotów zarejestrowanych jest w gminach miejsko-wiejskich, co niewątpliwie jest skorelowane z liczbą ludności oraz z wielkością gminy . .

Struktura gospodarki wg sektorów obszaru realizacji LSR wykazuje największą liczbę podmiotów w sektorze usług. Przewaga podmiotów usługowych nie jest jednak tak duża jak w województwie Wielkopolskim, gdzie udział podmiotów sektora usług w ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON jest o 14% wyższy niż w opisywanych gminach. Na obszarze realizacji LSR zaznacza się natomiast przewaga podmiotów działających w sektorze budownictwa oraz rolnictwa. Należy również pamiętać o fakcie, iż do sektora „rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” nie zalicza się indywidualnych gospodarstw rolnych, które stanowią ponad 90% wszystkich gospodarstw rolnych.

Obszar	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	Przemysł i budownictwo	Usługi rynkowe	Usługi nierynkowe
LGD	5,6 %	34,2 %	53,3 %	4,5 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS. Poznań. 2006.

e) Informacje o branżach mających kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru

Niewątpliwie branżą mającą kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru jest rolnictwo, które dla większości mieszkańców stanowi podstawowe lub uzupełniające źródło dochodów. Sektor rolniczy będzie oddziaływał zarówno na sektor przemysłowy jak i na usługi rynkowe. Duże znaczenie dla opisywanego obszaru mają szlaki komunikacyjne przecinające gminy w linii wschód – zachód. Przez gminę Opalenica przebiega linia kolejowa Warszawa – Berlin. Przez gminy Duszniki, Kuślin, Nowy Tomyśl i Miedzichowo przebiega autostrada A-2, natomiast przez gminy Duszniki, Pniewy, Lwówek i Miedzichowo droga krajowa nr 92 i nr 2. Przebieg tych tras ma niewątpliwie duże znaczenie dla rozwoju tych obszarów. Szybkie połączenie komunikacyjne z aglomeracją poznańską może z jednej strony oddziaływać na wzrost liczby przedsiębiorstw obsługujących mieszkańców i firmy z Poznania i okolic, z drugiej natomiast - być powodem osiedlania się mieszkańców Poznania, poszukujących

terenów dalekich od miasta, ale jednocześnie posiadających dobre z nim połączenie. Obecność szlaków komunikacyjnych powoduje również konieczność ich obsługi w postaci infrastruktury towarzyszącej takiej jak: stacje benzynowe, bary, restauracje, motele. Niestety negatywnym wpływem na opisywany obszar jest brak zjazdów z autostrady A2. Przebieg autostrady przez zmarginalizowane tereny wpłynąłby na ich szybszy rozwój, niestety brak zjazdów w wielu przypadkach powoduje stagnację gospodarczą obszarów oraz znacznie gorszą dostępność komunikacyjną. Z renty swojego położenia w stosunku do przebiegu autostrady A2 będą korzystać przede wszystkim te gminy, na obszarze których zbudowano zjazdy, umożliwiające dostęp ruchu tranzytowego do danego terenu.

Istotną funkcję na obszarze LSR będą miały lokalne ośrodki miejskie – Nowy Tomyśl, Pniewy, Opalenica i Lwówek. W rozwoju lokalnych ośrodków miejskich upatrywana jest obecnie szansa dla pozostających w stagnacji gospodarczej obszarów wiejskich. Sektor rolniczy ulega od początku lat 90-tych przekształceniom. W ostatnich latach przekształcenia te są szczególnie uciążliwe, choćby ze względu na wysokie bezrobocie występujące również w dużych miastach. Na obszarach wiejskich w Polsce występuje znaczne przeludnienie, a gospodarstwa rolne nie są w stanie zapewnić wystarczająco dużo dochodów dla przeciętnej rodziny mieszkającej na wsi. Stąd też rozwój obszarów wiejskich jest obecnie wiązany z lokalnymi ośrodkami miejskimi, których gospodarki oddziaływać mają na otaczające obszary. W wymiarze lokalnym jest to wpływ miasta rdzeniowego na otaczające peryferia, czyli obszary wiejskie - użytkowane rolniczo. To właśnie małe miasta mają na obszarach wiejskich największą siłę oddziaływania oraz możliwości kreowania rozwoju na otaczających terenach, tak ze względu na siłę gospodarki (lokalne przetwórstwo, handel, działalność usługowa) jak i ze względu na działalność władz lokalnych. Od tych ostatnich szczególnie zależy będzie rozwój obszarów wiejskich, gdyż to samorząd terytorialny posiada instrumenty prawne i organizacyjne do zapewnienia terytorium właściwego kierunku rozwoju.

h) Wnioski

Kapitał ludzki jest słabo sterowalnym czynnikiem rozwoju, stąd też na charakteryzowanym obszarze nie stanowi waloru, który może bezpośrednio zdecydować o kierunku jego rozwoju, może jednak mieć pośredni wpływ na długofalowe zamierzenia Lokalnej Grupy Działania. Do podstawowych cech demograficznych mogących mieć pozytywny wpływ na rozwój obszaru realizacji LSR zaliczyć można:

- wzrost liczby ludności (dodatni przyrostem naturalny i rzeczywisty);
- wysoka liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców;
- niski odsetek bezrobotnych w porównaniu z województwem Wielkopolskim.

i) Organizacje pozarządowe działające na obszarze LSR

Cenną inicjatywą lokalną jest działalność wszystkich zespołów związanych z inicjatywami kulturalnymi oraz z imprezami i zespołami sportowymi. Wszystkie zespoły śpiewacze, chóry, kluby i stowarzyszenia sportowe są autentycznym potencjałem społecznym obszaru realizacji LSR i cenną inicjatywą obywatelską niezbędną do realizacji projektów w ramach programu LEADER. Ich szczególny walor polega na działaniu oddolnym, inicjowanym przez mieszkańców, odczuwających potrzebę działania na rzecz społeczności lokalnej. Organizacje opisane w rozdziale Sport i rekreacja oraz Kultura są więc najważniejszą grupą organizacji pozarządowych działających na obszarze realizacji LSR. Drugą równie ważną grupą są towarzystwa miłośników danego obszaru działające w Dusznikach, Nowym Tomyślu i Lwówku.

Do głównych organizacji pozarządowych na terenie LSR należą:

- Nowotomyskie Towarzystwo Kulturalne,
- Stowarzyszenie Współpracy Gminy Lwówek z Zagranicą.,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Dusznickiej
- Bractwa Kurkowe w Pniewach, Grzebienisku i Opalenicy
- Stowarzyszenia związane z osobami Niepełnosprawnymi w Opalenicy, Lwówku, Pniewach, Nowym Tomysłu
- Nowotomyska Izba Gospodarcza
- Automobilklub Wielkopolski
- Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy Polskich
- Polski Związek Producentów Szparaga
- oddziały Caritas
- oddziały PTTK w Pniewach, Dusznikach i Nowym Tomysłu
- KS Polonia Nowy Tomysł,
- KS Promień Opalenica
- KS Sokół Pniewy
- LTP Pogoń Lwówek
- LKS Sokół Duszniki
- LZS Dąb Bolewice
- LZS Wicher Michorzewo
- Koła Gospodyń Wiejskich

2.5. Specyfika obszaru

Obszar KOLD wyróżnia przede wszystkim rolniczy charakter, tradycje kulturowe i historyczne. Mieszkańcy zaangażowani są w prace w organizacjach pozarządowych, brak dużych zakładów przemysłowych co ma dodatni wpływ na ekologiczną żywność produkowaną na tym terenie (zboża, warzywa, owoce). Na terenie istnieją obszary objęte Naturą 2000 oraz duża liczba małych zakładów usługowych. Cały teren żywo związany z ruchami narodowo-wyzwoleńczymi, szczególnie z Powstaniem Wielkopolskim. Na terenie KOLD aktywnie funkcjonują kluby i organizacje sportowo-turystyczne, a ich bazę dostosowując do możliwości i aktywności mieszkańców, wykorzystamy dla rozwoju wypoczynku sobotnio-niedzielnego.

Dla wzrostu poziomu i jakości życia należy wykorzystać:

- istnienie i funkcjonowanie wielu świetlic wiejskich istniejących prawie w każdej wsi,
- istnienie i funkcjonowanie dużej liczby małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie usługowych w tym usług rzemieślniczych (także zanikających)
- tradycje historyczne wraz z istnieniem zabytków historyczno-kulturowych (możliwość tras turystycznych)

walory krajobrazowo- turystyczne (wiele lasów, parków i pałaców, obszary Natura 2000)

- rolniczy charakter
- obszar oddziaływania w czworokącie dużych miast – Piła, Poznań, Leszno, Zielona Góra
- duży udział i tradycje małego przetwórstwa
- „ moda” w rejonie oddziaływania na niskoprzetworzoną „zdrową” żywność, tradycje przedsiębiorczości, tradycje upraw chmielu i wikliny
- możliwości i zasoby lokalowe do kształcenia ustawicznego
- tereny umożliwiające wypoczynek w miejscu zamieszkania

Specyfikę tę chcemy wykorzystać przy realizacji celów poprzez przedsięwzięcia, które zostały dobrane wg specyfiki obszaru, a więc preferowany rozwój usług w tym drobnej wytwórczości, szczególnie z zakresu wikliny i usług z tym związanych, rozwój ogrodnictwa i

usług okołogrodniczych, integracja społeczności lokalnej poprzez wykorzystanie jej potencjału (organizacje pozarządowe, zespoły artystyczne, sportowe), szczególnie dla wypoczynku sobotnio-niedzielnego.

Przy realizacji projektów współpracy, planujemy współpracę z sąsiednimi LGD na polu tradycji historycznych (Powstanie Wlkp), na polu turystyki z LGD Wielkopolskimi (turystyka konna), na polu tradycji regionalnych z LGD w górach i pomorskimi (dania regionalne i zespoły artystyczne) oraz na polu przyrodniczym z LGD zagranicznymi (nasadzenia skwerów oraz sympozja i konferencje).

Poprzez animowanie społeczności lokalnej , chcemy przygotować liderów, szczególnie na wsiach zarówno w organizacji imprez kulturalno-turystycznych jak i w wykorzystania zasobów infrastruktury wiejskiej czy też rozszerzania działalności organizacji pozarządowych. Dogodne położenie komunikacyjne wykorzystać należy na rozwój usług, szczególnie związanych ze zbytem produktów rolno-ogrodniczych.

Cechy przyrodnicze integrujące obszar:

- Krajobraz typowo rolniczy
- Wysoka lesistość
- Bogactwo flory i fauny leśnej
- Wiele pomników przyrody
- Czyste powietrze
- Zbiorniki wodne

Wszystkie wymienione wyżej czynniki występują na terenie każdej gminy wchodzącej w skład LGD – KOLD . Obszar jest przez to jednolity przyrodniczo, co pozwala na wprowadzanie podobnych rozwiązań i pomysłów. Przykłady dobrych praktyk stosowanych u jednego z partnerów LGD będzie można bez większych problemów przenieść na grunt innego. Dodatkowo istnieje duża szansa, by mało zdegradowane przez człowieka środowisko naturalne na tym terenie stało się czynnikiem warunkującym rozwój tego obszaru. Rozwiązania przyjazne przyrodzie i postawienie na ekologię mogą okazać się tym, na co warto postawić – myśląc o rozwoju.

Spójność historyczna i kulturowa obszaru:

- Wspólne korzenie i podobne doświadczenia historyczne
- Dominacja osadnictwa rolniczego
- Występowanie obiektów o dużej wartości historycznej i kulturowej
- Duża ilość zabytków sakralnych
- Działalność OSP i kół gospodyń wiejskich
- Organizacja dożynek
- Działalność zespołów amatorskich odnoszących się do kultury i lokalnej tradycji

Wspólne tradycje kulturowe i historyczne wzmacniają zintegrowany charakter działań LGD – KOLD.

Mieszkańcy obszaru kultywują lokalne obrzędy, są wewnętrznie zintegrowani (wspólne święta, imprezy itp.). Gminy zdają sobie sprawę ze wspólnych korzeni, na ich terenach obchodzi się podobne święta, zbliżona jest ilość obiektów sakralnych – wszystko to świadczy o spójności tego regionu.

Spójność ekonomiczna regionu:

- Dostępność regionu dla mieszkańców dużych aglomeracji: Zielonogórskiej, Berlińskiej, Poznańskiej, Pilskiej, Leszczyńskiej.
- Szanse na rozwój infrastruktury drogowej
- Tereny do agroturystyki, zdrowego wypoczynku, produkcji zdrowej żywności

- Migracja młodych i wykształconych ludzi do dużych miast lub za granicę
- Brak odpowiedniej bazy do uprawiania turystyki
- Słaba trójsektorowa współpraca lokalnych środowisk – niedostateczna liczba oddolnych inicjatyw (jest chęć do działania, ale brakuje informacji)

Wszyscy partnerzy LGD – KOLD mają podobny potencjał ekonomiczny, jakość życia mieszkańców oscyluje wokół tego samego poziomu. Również problemy, które występują na tym obszarze są podobne – dlatego partnerstwo jest bardzo dobrym sposobem na ich rozwiązanie. Gminy zdają sobie sprawę, że razem (wzajemnie się wspierając i doradzając sobie) mogą działać dużo więcej niż pojedynczo. Również sektory, które mają szanse w przyszłości rozwinąć się są dla każdego z partnerów podobne. Jest to przede wszystkim turystyka z agroturystyką wykorzystująca walory przyrodnicze, geograficzne i kulturowe tego regionu.

Czynników, które wyróżniają obszar LGD – KOLD i świadczą o jego specyfice jest bardzo wiele. Są to przede wszystkim walory geograficzne, turystyczne i kulturowe. Również chęć do pracy, działań nakierowanych na rozwój, zapał i optymizm są na bardzo wysokim poziomie – to również świadczy o specyficznym charakterze LGD –KOLD.

Zjawiska charakterystyczne dla obszaru objętego niniejszą LSR są doskonałą szansą na jego rozwój, dlatego zostały one uwzględnione w obszarach priorytetowych. Działania, które mają zmierzać do realizacji celów priorytetowych i szczegółowych pozostają w ścisłej korelacji ze specyfiką obszaru. Tereny przyrody, piękne lasy i zbiorniki wodne są podstawą do rozwoju turystyki. Duża ilość zabytków i obiektów sakralnych wyróżnia obszar historycznie.

Również postawienia na ekologię ma swój sens, gdyż obszar LGD wyróżnia wiele, obszarów chronionych, lasów, rzek i stawów - można je wykorzystać właśnie dla rozwoju tego obszaru. Także stawiając na młodych ludzi i wpisując ich do obszarów priorytetowych, twórcy strategii nie uczynili tego przypadkiem. Analiza specyfiki obszaru pokazała, bowiem, że w rozwoju tej grupy społecznej będzie można wykorzystać wiele zjawisk występujących na tym terenie, chociażby chęć do pracy i włączenia się mieszkańców w działania na rzecz rozwoju swojego regionu, co nie zawsze jest proste i łatwe. Również rozwój małych rodzinnych firm nastawionych na lokalne produkty, które są charakterystyczne dla tego obszaru, doskonale wpisują się w działania na rzecz tego obszaru priorytetowego.

Wszystko to wyróżnia obszar partnerstwa i sprawia, że przed tym regionem rysują się duże szanse rozwoju, o ile prowadzona będzie mądra polityka oparta na zasadach równości, partnerstwa i kompleksowej wymiany informacji.

3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR, wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy

Analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) czyli silne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia. Analiza SWOT jest metodą analizy dokonywanej przez uczestników procesu planowania strategicznego. Zgodnie z najlepszą wiedzą uczestników warsztatów, analizowane są silne i słabe strony obszaru oraz szanse i zagrożenia zewnętrzne. Analizie poddawane są wybrane wcześniej kluczowe obszary rozwoju.

Metodyka analizy SWOT

Analiza SWOT została przeprowadzona metodą warsztatową dla czterech kluczowych obszarów wskazanych przez zespół lokalnych i zewnętrznych ekspertów:

1. Innowacje
2. Jakość życia
3. Produkty lokalne
4. Wykorzystanie zasobów naturalnych – Natura 2000

1. Innowacje

Silne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom produkcji rolnej 2. Funkcjonowanie grup producenckich 3. Możliwość wykorzystania lokalnych źródeł energetycznych (ropa, gaz, biomasa, wiatr) 4. Dobry potencjał rzemiosła (obsługujący m.in. Poznań). 5. Obecność znanych i liczących się inwestorów 6. Istnienie przedsiębiorstw integrujących lokalną gospodarkę i produkujących na eksport 7. Dobrze wyposażona baza informatyczna w szkołach 8. Realizacja programów unijnych przez gminy i organizacje pozarządowe 9. Produkcja wyrobów budowlanych, zaopatrzenia ogrodniczego, przetwórstwo drewna, tartaki, meble, wiklina 10. Infrastruktura kształcenia ustawicznego dla dorosłych (Nowy Tomyśl, Opalenica, Pniewy, Lwówek) z możliwością rozwijania nowoczesnych umiejętności (komputerowe, języki) i szkoleń zawodowych 11. Zasoby ludzkie (aktywność społeczna i gospodarcza) 12. Baza wystawiennicza (Sielinko, Trzcianka). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba infrastruktura komunikacji lokalnej (niska jakość dróg, mała gęstość dróg lokalnych, połączenie kolejowe jedynie w Opalenicy i Nowym Tomyślu) 2. Niechęć do współpracy między przedsiębiorstwami 3. Ograniczony dostęp do Internetu Internetu i korzystania z niego przez szerszą rzeszę społeczeństwa 4. 5. Brak następców i pracowników w zawodach rzemieślniczych 6. Działalność dużych gospodarstw rolnych – intensywna produkcja 7. Brak małych przetwórnii 8. Niewielka liczba grup producenckich 9. Brak terenów pod inwestycje (brak uregulowanych kwestii własności) 10. Zapotrzebowanie na przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego 11. Nieliczne przedsiębiorstwa wysokiej techniki 12. Brak planów zagospodarowania przestrzennego
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dogodne położenie subregionu – autostrada A2, droga 92 i 2 2. Bliskość aglomeracji (Poznań, Berlin) 3. Lotnisko Ławica 4. Dostępność funduszy UE 5. Rozwój przedsiębiorstw lokalnych i regionalnych 6. Telefonizacja wszystkich gmin 7. Tendencja do dokształcania 8. Tendencja do odchodzenia od konwencjonalnych źródeł energetycznych 9. Sprowadzenie inwestorów zagranicznych (szczególnie w przemyśle rolno-spożywczym) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba infrastruktura komunikacji lokalnej (niska jakość dróg, mała gęstość dróg lokalnych, połączenie kolejowe jedynie w Opalenicy i Nowym Tomyślu) 2. Niechęć do współpracy między przedsiębiorstwami 3. Ograniczony dostęp do Internetu 4. Brak następców i pracowników w zawodach rzemieślniczych 5. Działalność dużych gospodarstw rolnych – intensywna produkcja 6. Brak małych przetwórnii 7. Niewielka liczba grup producenckich

<p>10. Możliwość rozwoju rzemiosła – wikliniarstwo, garncarstwo, kowalstwo</p> <p>11. Tendencja do konsumpcji zdrowej żywności (zakład AR w Brodach, gospodarstwo ekologiczne w Zębowie)</p> <p>12. Bliskość prężnej gospodarki Poznania</p> <p>13. Stworzenie strefy ekonomicznej</p>	<p>8. Brak terenów pod inwestycje (brak uregulowanych kwestii własności)</p> <p>9. Zapotrzebowanie na przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego</p> <p>10. Nieliczne przedsiębiorstwa wysokiej techniki</p> <p>11. Brak planów zagospodarowania przestrzennego</p>
---	---

2. Jakość życia

Silne strony	Słabe strony
<p>1. Infrastruktura techniczna powyżej średniej regionalnej dla podobnych obszarów (dobre uzbrojenie w infrastrukturę techniczną z wyjątkiem dróg lokalnych – zróżnicowana w zależności od gminy); potencjał usług</p> <p>2. Duża liczba organizacji pozarządowych w tym w małych wsiach (aktywnie działające organizacje na rzecz niepełnosprawnych i współpracy z zagranicą, koła gospodyń, ochotnicze straże pożarne, organizacje kultywujące kulturę lokalną, zespoły ludowe bazujące na gwarze, chóry)</p> <p>3. Działalność towarzystw zajmujących się promocją regionalną</p> <p>4. Duża liczba i intensywna działalność organizacji sportowych</p> <p>5. Kultywowanie tradycji kulturalnych, zarówno w szkołach jak i w ramach organizacji społecznych</p> <p>6. Liczne dworki i pałace mogące stanowić podstawę oferty turystycznej</p> <p>7. Dobrze rozwinięte szkolnictwo (zabezpieczenie potrzeb na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych - łatwy dostęp, wysoki poziom kształcenia)</p> <p>8. Ścieżki regionalne (w ramach lekcji w szkołach)</p> <p>9. Infrastruktura kształcenia ustawicznego dla dorosłych</p> <p>10. Niewielka przestępczość</p> <p>11. Opuszczone obiekty popegeerowskie do zagospodarowania</p>	<p>1. Słaba infrastruktura komunikacji lokalnej (niska jakość dróg, mała gęstość dróg lokalnych, połączenie kolejowe jedynie w Opalenicy i Nowym Tomysłu)</p> <p>2. Dzikie wysypiska śmieci</p> <p>3. Niewykorzystany teren po kolei wąskotorowej</p> <p>4. Ograniczona współpraca organizacji społecznych, kulturalnych, szczególnie między gminami</p> <p>5. Niewystarczająca informacja i promocja imprez i inicjatyw kulturalnych</p> <p>6. Niewystarczająca infrastruktura sportowa przy szkołach (utrudnione możliwości powszechnego uprawiania sportu)</p> <p>7. Niewystarczająca infrastruktura społeczna na rzecz młodzieży poza szkołami (niewielka oferta atrakcji w czasie wolnym dla młodzieży)</p> <p>8. Niewielkie zaangażowanie młodzieży w życie lokalne (oprócz portu)</p> <p>9. Potrzeba zwiększenia liczby animatorów wiejskich (opiekunów sal wiejskich)</p> <p>10. Ograniczony dostęp do Internetu i korzystania z niego przez szerszą rzeszę społeczeństwa</p> <p>11. Brak ścieżek, szlaków rowerowych</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1. Dogodne położenie subregionu – autostrada A2, droga 92 i 2</p> <p>2. Bliskość aglomeracji (Poznań, Berlin)</p> <p>3. Lotnisko Ławica</p> <p>4. Dostępność funduszy UE</p> <p>5. Rozwój przedsiębiorstw lokalnych i regionalnych</p> <p>6. Telefonizacja wszystkich gmin</p> <p>7. Rzemiosło prywatne obsługujące Poznań</p> <p>8. Migracja mieszkańców Poznania oraz cudzoziemców na teren KOLD</p> <p>9. Wzrost popytu na turystykę</p> <p>10. Wzrost popytu na kulturę</p> <p>11. Brak zanieczyszczenia przemysłem</p>	<p>1. Oddziaływanie autostrady (hałas, zanieczyszczenie, brak naturalnych barier)</p> <p>2. Brak możliwości korzystania z edukacji dorosłych przez rolników i przedsiębiorców. Polityka UE prowadząca do odejścia osób z rolnictwa (normy jakości)</p> <p>3. Odpływ młodzieży i osób wykształconych do Poznania i innych miast</p> <p>4. Niski przyrost naturalny</p> <p>5. Polityka finansowa państwa</p> <p>6. pauperyzacja ludności (brak zbytu i opłacalności produkcji rolniczej)</p> <p>7. Ograniczenie terenów (gleb) wysoko zaazotowanych</p>

<ul style="list-style-type: none"> 12. Tendencja do doksztalcenia 13. Wysoki poziom rolnictwa 14. Tendencje do wykorzystywania alternatywnych źródeł energii 15. Tendencje do rozwoju sportu i rekreacji 16. Bliskość parowozowni w Wolsztynie 	
---	--

3. Produkty lokalne

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> 1. Bogactwo lokalnych zasobów naturalnych- wysoka jakość surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego 2. Zdrowe rolnictwo, duży potencjał (ograniczona liczba gospodarstw przemysłowych) 3. Produkcja przyjazna dla rolnictwa (brak zanieczyszczenia przemysłowego) 4. Możliwość wykreowania lokalnych produktów rolnych (miód, pieczarki, szparagi, boczniaki) 5. Dość liczne miejsca i atrakcje mogące stać się produktami turystycznymi 6. Imprezy lokalne (festiwale, dożynki, przeglądy kulturalne) 7. Tradycje hodowli koni 8. Istnienie wyróżniających się produktów lokalnych (Ser smażony, nalewka lwówecka, wędliny , miód, wyroby cukiernicze, wyroby wiklinowe). 9. Możliwość wykreowania lokalnych produktów przemysłowych, głównie spożywczych – pieczywo na całym obszarze, wikliniarskich, pochodzenia drzewnego 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Niewielka liczba produktów lokalnych na terenie KOLD 2. Słaba promocja produktów lokalnych 3. Niechęć do współpracy między przedsiębiorstwami 4. Brak wody – stepowienie obszaru 5. Niewykorzystany potencjał turystyczny i rolno-spożywczy 6. Duże zniszczenie obiektów turystycznych 7. Niewielka liczna gospodarstw agroturystycznych 8. Organizacja dróg ogranicza rozwój szlaków rowerowych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> 1. Bliskość aglomeracji (Poznań, Berlin) 2. Dostępność funduszy UE 3. Rozwój turystyki, sportu i rekreacji 4. Tendencje do prowadzenia zdrowego stylu życia 5. Brak dużych marketów (rozdrobniony handel absorbuje produkty lokalne) 6. Rozwinięcie ekologicznego rolnictwa 7. Rozwój łąnictwa 8. Rozwój oferty produktów lokalnych 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Konkurencyjność produktów innych gmin 2. Słaba znajomość produktów lokalnych wśród konsumentów innych obszarów 3. Intensyfikacja produkcji rolnej (np. uprzemysłowienie produkcji trzody chlewnej) 4. Dostęp do kapitału (utrudniony dostęp do niskoprocentowych kredytów) 5. Brak przetwórstwa rolno- spożywczego 6. Dewastacja, wandalizm 7. Przejście w ręce prywatne obiektów zabytkowych (przepisy utrudniające remonty takich obiektów)

4. Wykorzystanie zasobów naturalnych – Natura 2000

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> 1. Zdrowe rolnictwo (ograniczona liczba gospodarstw przemysłowych) 2. Brak zanieczyszczenia przemysłowego 3. Dość liczne miejsca mogące stać się produktami turystycznymi (parki, pomniki przyrody, ścieżki przyrodnicze) 4. Wspólny szlak turystyczny- ornitologiczny, 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Działalność dużych gospodarstw rolnych – intensywna produkcja 2. Brak wody – stepowienie obszaru (brak zbiorników wodnych) 3. Niska świadomość ekologiczna 4. Brak komunikacji lokalnej 5. Dzikie wysypiska

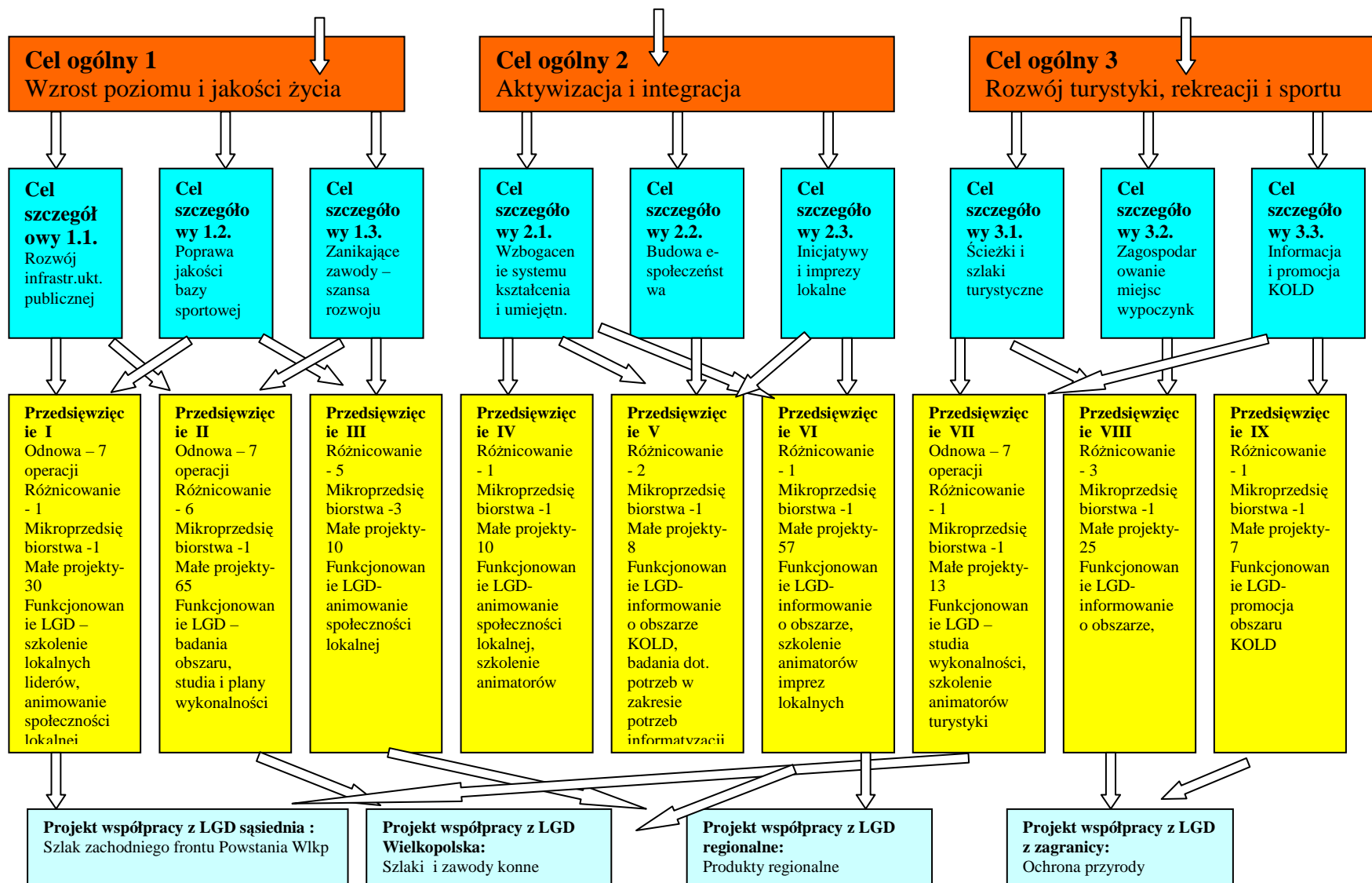
rezerwaty 5. Obserwatorium nietoperzy i innych gatunków ptaków (czapla siwa, bocian czarny, gęś gęgawa) 6. Punkty obserwacji bobrów, łosi, danieli, siedlisko żaby błotnej 7. Rezerwaty: Zgierzynka, Dąbrowa, Porążyn, Urbanowo, Pszczew 8. Stosunkowo czyste powietrze 9. Torfowisko (Opalenica) 10. Cicha okolica (z wyjątkiem terenów położonych przy autostradzie)	
Szanse	Zagrożenia
1. Bliskość aglomeracji (Poznań, Berlin) 2. Dostępność funduszy UE 3. Rozwój turystyki, sportu i rekreacji 4. Tendencje do prowadzenia zdrowego stylu życia	1. Bliskość autostrady 2. Konkurencyjność innych gmin 3. Intensyfikacja produkcji rolnej (np. uprzemysłowienie produkcji trzody chlewnej) 4. Ochrona przyrody ogranicza rozwój gospodarczy

Wnioski:

- Wykorzystać zasoby rzemiosła znaczące dla terenu LSR i związane z produktami lokalnymi (np. garncarstwo, kowalstwo, wikliniarstwo) w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i położenie przy głównych arteriach komunikacyjnych
- Istniejąca infrastruktura kształcenia ustawicznego oraz zasoby ludzkie pozwalają na wzbogacenie systemu tegoż kształcenia, szczególnie w mniejszych wsiach z dostosowaniem szkoleń do zapotrzebowań społecznych
- Chcąc poprawić jakość życia na wsi należy wykorzystać świetlice wiejskie na miejsca spotkań licznych organizacji społeczno-kulturalnych i stworzyć im warunki do szerokiej działalności kulturalnej
- Działalność licznych organizacji sportowych i turystycznych, strażackich oraz istnienie na terenie LSR kilku jezior oraz zasoby ludzkiej aktywności, pozwalają na organizowanie imprez sportowo- rekreacyjnych i wypoczynku mieszkańców
- Konieczność dostosowania możliwości i przeszkolenia mieszkańców wsi z zakresu technik multimedialnych
- Należy poprawić istniejącą bazę rekreacyjno- sportową z dostosowaniem jej do wyzwań współczesności i rozszerzeniem o nowe miejsca wypoczynku na terenie LSR , szczególnie w sporcie i rekreacji młodzieży
- Zasoby Natury 2000, istnienie licznych parków, pałaców nasuwa konieczność stworzenia szlaków turystycznych, szczególnie wykorzystując zainteresowania społeczne (rekreacja rowerowa, piesza, konna), dawne tereny po kolei wąskotorowej
- W celu integracji społeczeństwa i zapewnienia im warunków do wypoczynku w miejscu zamieszkania, należy zagospodarować odpowiednio miejsca wypoczynku sobotnio-niedzielnego zarówno ogólnodostępne jak i w gospodarstwach agroturystycznych
- Zarówno zasoby naturalne, produkty lokalne jak i licznie odbywające się imprezy kulturalne i rekreacyjne w sytuacji konkurencyjności innych gmin i terenów , wymagają szerokiej promocji całego obszaru LSR i informacji o terenie KOLD

4. Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSR oraz wskazanie planowanych przedsięwzięć służących osiągnięciu poszczególnych celów szczegółowych, w ramach których będą realizowane operacje

WIZJA- KOLD – terenem przedsiębiorczości mieszkańców , zasobów przyrody i jej rolniczego oraz turystycznego wykorzystania

Cel ogólny 1: Wzrost poziomu i jakości życia			
Cele szczegółowe:		Przedsięwzięcia	
1.1. Rozwój infrastruktury i poprawa funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej	I. Tworzenie centrów kulturalnych i integracyjnych	II. Poprawa jakości bazy rekreacyjnej i sportowej oraz zwiększenie atrakcyjności jej wykorzystania	III. Zanikające zawody i nowatorskie rozwiązania – szansą rozwoju przedsiębiorczości
1.2. Rozwój przedsiębiorczości, w tym mikro i małych przedsiębiorstw			
1.3. Rozwój usług i rzemiosła			

Przedsięwzięcie I :

Tworzenie centrów kulturalnych i integracyjnych

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	Remont i wyposażenie świetlic wiejskich stanowiących centra kultury wsi Adaptacja obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy, wejścia, sanitariaty)	7
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	usługi rzemieślnicze zakup sprzętu mającego służyć do uruchomienia lub rozwinięcia działalności związanej z funkcjonowaniem świetlicy	1
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Usługi remontowo – budowlane, remontowo- transportowe, Zakup sprzętu umożliwiającego działalność na rzecz niepełnosprawnych	1
Wdrażanie LSR – Małe projekty	Realizacja programów edukacji kulturalnej Wspieranie działalności zespołów artystycznych i twórców lokalnych Szkolenia animatorów kultury	30

Przedsięwzięcie II :**Poprawa jakości bazy rekreacyjnej i sportowej oraz zwiększenie atrakcyjności jej wykorzystania**

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	Rozbudowa i podniesienie standardu bazy sportowej i rekreacyjnej Adaptacja obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych Budowa małych boisk i placów zabaw Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne	7
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Usługi budowlane i rzemieślnicze oraz organizacji imprez Zakup sprzętu mającego na celu uruchomienie lub rozszerzenie działalności organizacji imprez i turystyki	6
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Usługi budowlane oraz w zakresie zagospodarowania terenów rekreacyjnych	1
Wdrażanie LSR – Małe projekty	Wyposażenie w sprzęt i wdrażanie programów działań Organizacja zawodów sportowo – pożarniczych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych	65

Przedsięwzięcie III :**Zanikające zawody i nowatorskie rozwiązania – szansą rozwoju przedsiębiorczości**

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	Przystosowanie kotłowni obiektów użyteczności publicznej do ogrzewania energią odnawialną	1
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Modernizacja obiektów oraz rozwój działalności związanej z produkcją biomasy.	5
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Usługi rzemieślnicze (szewstwo, krawiectwo, kowalstwo, rękodzielnictwo, piekarnictwo, wikliniarstwo, pszczelarstwo, przetwórstwo produktów rolnych) Szkolenia i przyuczenie do zawodu Działalność informacyjna i szkoleniowa na rzecz energii odnawialnej	3

Wdrażanie LSR – Małe projekty	Działalność informacyjna i szkoleniowa na rzecz energii odnawialnej Kursy w zakresie przygotowania potraw lokalnych i regionalnych, rękodzielniczych	10
-------------------------------	---	----

Cel ogólny 2 :			
Aktywizacja i integracja mieszkańców			
Cele szczegółowe:		Przedsięwzięcia	
2.1. Wzrost kwalifikacji rolników, przedsiębiorców, przedstawicieli i animatorów organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności	IV. Wzbogacenie systemu kształcenia i doskonalenia umiejętności zawodowych i społecznych mieszkańców	V. Budowa e - społeczeństwa	VI. Inicjatywy i imprezy integracyjne i promocyjne
2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej			
2.3. Wzrost poziomu aktywności mieszkańców			

**Przedsięwzięcie IV :
Wzbogacenie systemu kształcenia i doskonalenia umiejętności zawodowych i społecznych mieszkańców**

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	Stworzenie centrów szkoleniowych	1
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Usługi szkoleniowe Zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie usług szkoleniowych	1
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Szkolenia w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych i dotacji, wprowadzania nowych odmian roślin i ras zwierząt, pierwszej pomocy, kursy językowe	1
Wdrażanie LSR – Małe projekty	Szkolenia w zakresie organizacji i funkcjonowania organizacji pozarządowych, pozyskiwania środków zewnętrznych i dotacji, przepisów prawnych, warsztaty artystyczne	10

Przedsięwzięcie V :**Budowa e -społeczeństwa**

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	Tworzenie infrastruktury oraz publicznych punktów dostępu do Internetu oraz środków audiowizualnych Zakup sprzętu multimedialnego umożliwiającego stworzenie punktów dostępu do Internetu	1
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Usługi w zakresie tworzenia i rozszerzania działalności szkoleniowych multimedialnych Zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie usług szkoleniowych multimedialnych	2
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Szkolenia w zakresie obsługi komputera, tworzenia stron www Usługi w zakresie serwisu sprzętu i oprogramowania komputerowego	1
Wdrażanie LSR – Małe projekty	Tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu Szkolenia z wykorzystaniem nowoczesnych technik teleinformatycznych Organizowanie imprez związanych z nowoczesnymi technikami teleinformatycznymi	8

Przedsięwzięcie VI :**Inicjatywy i imprezy integracyjne i promocyjne**

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	Wyposażenie świetlic i innych obiektów publicznych (zakup sprzętu nagłaśniającego, oświetlenia, materiałów dekoracyjnych, zakup sceny przenośnej z zadaszeniem)	1
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Usługi gastronomiczne, materiały reklamowe, usługi transportowe	1
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie usługi gastronomicznych, informacyjnych, organizacji imprez	1
Wdrażanie LSR – Małe projekty	Organizacja lokalnych imprez sportowych Przedsięwzięcia podejmowane przez Koła Gospodyń Wiejskich Festyny związane z wikliniarstwem, chmielarstwem oraz uprawą szparagów Wyposażenie zespołów artystycznych w stroje i instrumenty	57

Cel ogólny 3 :			
Rozwój turystyki, rekreacji i sportu			
Cele szczegółowe:	Przedsięwzięcia		
3.1. Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej	VII. Wytyczenie i zagospodarowanie ścieżek i szlaków turystycznych na obszarze KOLD	VIII. Zagospodarowanie miejsc wypoczynku sobotnio – niedzielnego oraz rozwój agroturystyki	IX. System informacji i promocji KOLD
3.2. Rozwój usług turystycznych			
3.3. Promocja walorów regionu KOLD			

Przedsięwzięcie VII :

Wytyczenie i zagospodarowanie ścieżek i szlaków turystycznych na obszarze KOLD

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	- Wytyczenie i budowa szlaków oraz ścieżek turystycznych i spacerowych - Rozbudowa małej infrastruktury przy ścieżkach i szlakach turystycznych	7
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	- usługi budowlane, rzemieślnicze - materiały reklamowe	1
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	- usługi turystyczne i gastronomiczne	1
Wdrażanie LSR – Małe projekty	- usługi szkoleniowe dot. tworzenia szlaków turystycznych - Promocje szlaków turystycznych (tablice, foldery, przewodniki, mapy, prezentacja multimedialna)	13

**Przedsięwzięcie VIII :
Zagospodarowanie miejsc wypoczynku sobotnio – niedzielnego oraz rozwój
agroturystyki**

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	- Adaptacja leśniczówek i budynków wiejskich na potrzeby agroturystyki - Budowa małej infrastruktury w pobliżu jezior i miejsc wypoczynku sobotnio-niedzielnego - Organizacja cyklicznych imprez rekreacyjnych	1
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	- usługi turystyczne, rzemieślnicze i rękodzielnicze oraz produkcji żywności ekologicznej - zakup sprzętu służącego do uruchomienia lub rozszerzenia usług służących rozwojowi agroturystyki oraz usług turystycznych i gastronomicznych	3
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	- zakup sprzętu służącego do uruchomienia lub rozszerzenia usług służących rozwojowi agroturystyki oraz usług turystycznych i gastronomicznych	1
Wdrażanie LSR – Małe projekty	- organizacja imprez rekreacyjnych sobotnio-niedzielnego - szkolenia dot. turystyki - zagospodarowanie miejsc rekreacji wokół jezior	25

**Przedsięwzięcie IX :
System informacji i promocji KOLD**

Działania PROW:

Działanie	Opis	Liczba operacji
Odnowa i rozwój wsi	- tworzenie centrów informacji i promocji KOLD	1
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	- usługi budowlane, rzemieślnicze, rękodzielnicze	1
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	- usługi w zakresie multimedialnych, rzemieślnicze, poligrafii	1
Wdrażanie LSR – Małe projekty	- uruchomienie bazy danych o terenach KOLD - produkcja pamiątek regionalnych, folderów, filmów	7

	- promocja twórczości kulturalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe, historyczne i przyrodnicze na festynach, targach	
--	---	--

Opis przedsięwzięć.

Przedsięwzięcie I. Tworzenie centrów kulturalnych i integracyjnych

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 1. : Wzrost poziomu i jakości życia

Celu szczegółowego 1.1.: Rozwój infrastruktury i poprawa funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej

Celu szczegółowego 1.2.: Rozwój przedsiębiorczości, w tym mikro i małych przedsiębiorstw
Uzasadnienie:

Na terenie KOLD-u znajduje się wiele świetlic wiejskich, które są centrami kultury we wsiach i stwarzają możliwości do spotkań społeczeństwa w tym ruchów artystycznych. Przedsięwzięcie jest kompleksowym podejściem na tym terenie, pozwoli na bazie wyremontowanych świetlic na współpracę zespołów artystycznych z różnych gmin, a więc przyczyni się do integracji społecznej mieszkańców, rozwój mikroprzedsiębiorstw, a co za tym idzie zwiększenie dochodów mieszkańców oraz wpłynie na wzrost ich poziomu i jakości życia.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, rzemieślnicy szczególnie w branży budowlanej, samorządy lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, szkoły, organizacje pozarządowe, szczególnie skierowane na kulturę

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 7

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Remontów i wyposażenia świetlic wiejskich stanowiących centra kultury wsi
- Adaptacji obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy, wejścia, sanitariaty)

➤ Różnicowanie kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- usług rzemieślniczych
- zakupu sprzętu mającego służyć do uruchomienia lub rozwinięcia działalności związanej z funkcjonowaniem świetlicy

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- usług remontowo – budowlanych, remontowo- transportowych,
- zakupu sprzętu umożliwiającego działalność na rzecz niepełnosprawnych

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 30

Preferowane będą operacje dotyczące:

- realizacji programów edukacji kulturalnej
- wspierania działalności zespołów artystycznych i twórców lokalnych
- szkoleń animatorów kultury

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 7

Preferowane będą działania dotyczące: szkolenia lokalnych liderów , animowania społeczności lokalnej do działań w wiejskich centrach kultury.

Przedsięwzięcie II : Poprawa jakości bazy rekreacyjnej i sportowej oraz zwiększenie atrakcyjności jej wykorzystania

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 1. : Wzrost poziomu i jakości życia

Celu szczegółowego 1.1.: Rozwój infrastruktury i poprawa funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej

Celu szczegółowego 1.3. Rozwój usług i rzemiosła

Uzasadnienie:

Na terenie LSR wzrasta zainteresowanie wypoczynkiem w miejscu zamieszkania. Dawne place i boiska sportowe zostały zaniedbane i część zlikwidowanych. Powstałe nowe place rekreacyjne i sportowe we wszystkich większych wsiach terenu KOLD zapewnią czynny wypoczynek mieszkańcom a przede wszystkim pozwolą zagospodarować wolny czas dzieciom i młodzieży. Organizowane będą stałe imprezy sportowo-rekreacyjne co spowoduje większą integrację społeczną mieszkańców. Zagospodarowanie placów i boisk umożliwi też zwiększenie funkcjonowania mikroprzedsiębiorstw a więc zwiększenie dochodów tej części społeczeństwa.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, rzemieślnicy szczególnie w branży budowlanej, samorzady lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, szkoły, organizacje pozarządowe, szczególnie skierowane na sport i turystykę.

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 7

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Rozbudowy i podniesienia standardu bazy sportowo-rekreacyjnej
- Adaptacji obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych
- Budowy małych boisk i placów zabaw
- Zagospodarowania przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne

➤ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 6

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Usług budowlanych i rzemieślniczych oraz organizacji imprez
- Zakupu sprzętu mającego na celu uruchomienie lub rozszerzenie działalności organizacji imprez

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

Usług budowlanych oraz w zakresie zagospodarowania terenów rekreacyjnych

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 65

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Wyposażenia w sprzęt rekreacyjny, sportowy służący do poprawy jakości bazy rekreacyjnej i sportowej oraz wdrażania programów działań
- Organizacji zawodów sportowo – pożarniczych, sportowych i rekreacyjnych

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 14

Preferowane będą działania dotyczące:

- szkolenia lokalnych liderów ,
- spotkań animatorów społeczności lokalnej do działań w sporcie i rekreacji

Przedsięwzięcie III : Zanikające zawody i nowatorskie rozwiązania – szansą rozwoju przedsiębiorczości

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 1. : Wzrost poziomu i jakości życia

Celu szczegółowego 1.2.: Rozwój przedsiębiorczości, w tym mikro i małych przedsiębiorstw

Celu szczegółowego 1.3: .Rozwój usług i rzemiosła

Uzasadnienie:: Na terenie KOLD tradycyjne zawody jak krawiectwo, kowalstwo, rękodzielnictwo, piekarnictwo, wikliniarstwo, pszczelarstwo, przetwórstwo produktów rolnych zanikają i są zastępowane przez duże firmy dysponujące maszynami. Starsi mieszkańcy posiadają duże umiejętności w tych zakresach i projekt pozwoli przekazywać je młodemu pokoleniu i wykorzystać je dla podtrzymania tradycji. Umożliwi to także powstanie i rozwój zakładów rodzinnych i mikroprzedsiębiorstw, a więc zwiększenie dochodów mieszkańców oraz wpłynie na wzrost ich poziomu i jakości życia.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, rzemieślnicy tradycyjnych zawodów, samorządy lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, organizacje pozarządowe szczególnie działające w dziedzinie ekologii.

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

Przystosowanie kotłowni obiektów użyteczności publicznej do ogrzewania biomasą

➤ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 5

Preferowane będą operacje dotyczące:

Modernizacji obiektów oraz rozwoju działalności związanej z produkcją biomasy i energią odnawialną

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 3

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Usług rzemieślniczych (szewstwo, krawiectwo, kowalstwo, rękodzielnictwo, piekarnictwo, wikliniarstwo, pszczelarstwo, przetwórstwo produktów rolnych)

- Szkoleń i przyuczenia do zawodu

- Działalności informacyjnej i szkoleniowej na rzecz energii odnawialnej

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 10

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Działalności informacyjnej i szkoleniowej na rzecz energii odnawialnej

- Kursów w zakresie przygotowania potraw lokalnych i regionalnych, rękodzielniczych

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 7

Preferowane będą działania dotyczące:

- Szkolenia liderów działalności kulturalnej

i animatorów

Przedsięwzięcie IV.: Wzbogacenie systemu kształcenia i doskonalenia umiejętności zawodowych i społecznych mieszkańców

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 2: Aktywizacja i integracja mieszkańców

Celu szczegółowego 2.1. Wzrost kwalifikacji rolników, przedstawicieli i animatorów organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności

Uzasadnienie: Chcąc zrealizować przyjęte cele i umożliwić wykorzystanie funduszy z projektów PROW, konieczne staje się przygotowanie mieszkańców, a szczególnie aktywnych

działaczy organizacji pozarządowych zarówno do umiejętności pozyskiwania funduszy, ich źródeł oraz prawidłowej ich realizacji. Dlatego cykl szkoleń i spotkań jest konieczny do realizacji pozostałych projektów.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, rzemieślnicy, samorządy lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, organizacje pozarządowe.

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

Stworzenia centrów szkoleniowych

➤ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Usług szkoleniowych

- Zakupu sprzętu umożliwiającego prowadzenie usług szkoleniowych

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

Szkoleń w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych i dotacji, wprowadzania nowych odmian roślin i ras zwierząt, pierwszej pomocy, kursy językowe

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 10

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Szkoleń w zakresie organizacji i funkcjonowania organizacji pozarządowych, pozyskiwania środków zewnętrznych i dotacji, przepisów prawnych, warsztaty artystyczne

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 7

Preferowane będą działania dotyczące:

Spotkań społeczeństwa aktywizujących do działań w organizacjach pozarządowych

Przedsięwzięcie V.: Budowa e -społeczeństwa

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 2: Aktywizacja i integracja mieszkańców

Celu szczegółowego 2.1. Wzrost kwalifikacji rolników, przedsiębiorców, przedstawicieli i animatorów organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności

Celu szczegółowego 2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej

Celu szczegółowego 2.3. Wzrost poziomu aktywności mieszkańców

Uzasadnienie: Nowoczesna technika w tym multimedialna umożliwia lepsze poznanie wszystkich możliwości porozumiewania się oraz poszukiwania wiedzy. Ponieważ nie wszędzie w mieszkaniach znajduje się Internet, należy udostępnić go w miejscach użyteczności publicznej, a szkolenia mają doprowadzić do stworzenia sieci oraz porozumiewania się i poszukiwania wiedzy za pomocą Internetu. Wyrówna to dostęp do nowoczesnych technik ludności wiejskiej.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, przedsiębiorcy, mieszkańcy wsi, samorządy lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, organizacje pozarządowe.

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Tworzenia infrastruktury oraz publicznych punktów dostępu do Internetu oraz środków audiowizualnych

- Zakupu sprzętu multimedialnego umożliwiającego stworzenie punktów dostępu do Internetu

➤ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 2

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Usług w zakresie tworzenia i rozszerzania działalności szkoleniowych multimedialnych
- Zakupu sprzętu umożliwiającego prowadzenie usług szkoleniowych multimedialnych

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Szkoleń w zakresie obsługi komputera, tworzenia stron www
- Usług w zakresie serwisu sprzętu i oprogramowania komputerowego

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 8

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Tworzenia publicznych punktów dostępu do Internetu
- Szkoleń z wykorzystaniem nowoczesnych technik teleinformatycznych
- Organizowania imprez związanych z nowoczesnymi technikami teleinformatycznymi

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 7

Preferowane będą działania dotyczące:

Szkoleń i spotkań aktywizujących mieszkańców do prowadzenia działalności teleinformatycznych

Przedsięwzięcie VI.: Inicjatywy i imprezy integracyjne i promocyjne

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 2: Aktywizacja i integracja mieszkańców

Celu szczegółowego 2.1. Wzrost kwalifikacji rolników, przedsiębiorców, przedstawicieli i animatorów organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności

Celu szczegółowego 2.3. Wzrost poziomu aktywności mieszkańców

Uzasadnienie:

Na terenie LSR szczególnie popularne stają się imprezy integracyjne i promocyjne. Przygotowana baza pozwoli na organizowanie dużej liczby imprez, które mają zarówno integrować mieszkańców jak i aktywizować do ich organizacji. Przeszkolenie działaczy organizacji pozarządowych oraz aktywnych mieszkańców wsi pozwoli na lepsze przygotowanie i organizację imprez. Umożliwi rozwój zespołów artystycznych i kulturowych i ich wyposażenia w stroje i sprzęt.

Grupy docelowe beneficjentów:

Mieszkańcy wsi, samorządy lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, organizacje pozarządowe, rolnicy, przedsiębiorcy,

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

Wyposażenia świetlic i innych obiektów publicznych (zakup sprzętu nagłaśniającego, oświetlenia, materiałów dekoracyjnych, zakup sceny przenośnej z zadaszeniem)

➤ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

Usług gastronomicznych, materiałów reklamowych, usług transportowych

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

Zakupu sprzętu umożliwiającego prowadzenie usługi gastronomicznych, informacyjnych, organizacji imprez

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 57

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Organizacji lokalnych imprez sportowych, turystycznych i kulturalnych

- Przedsięwzięcia podejmowane przez organizacje pozarządowe

- Festynów związanych z wikliniarstwem, chmielarstwem oraz uprawą szparagów

- Wyposażenia zespołów artystycznych w stroje i instrumenty

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 7

Preferowane będą działania dotyczące:

- Szkoleń organizatorów imprez

- szkoleń dot. przepisów organizacji imprez, festynów

Przedsięwzięcie VII.: Wytyczenie i zagospodarowanie ścieżek i szlaków turystycznych na obszarze KOLD

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 3. . Rozwój turystyki, rekreacji i sportu

Celu szczegółowego 3.1. Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej

Celu szczegółowego 3.3. Promocja walorów regionu KOLD

Uzasadnienie: Teren LSR bogaty jest w dawne wydarzenia historyczne, natomiast liczne lasy i zabytki umożliwiają prowadzenie turystyki rowerowej pieszej, konnej. W związku z tym konieczne jest wytyczenie szlaków turystycznych w postaci ścieżek z możliwością odwiedzania pałaców, izb tradycji i miejsc związanych z dawną historią regionu. Wykonanie mapy szlaków zwiększy dostęp dla turystów, a zarazem pozwoli na większy rozwój turystyki.

Grupy docelowe beneficjentów:

Mieszkańcy wsi, turyści, samorządy lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, organizacje pozarządowe, rolnicy, przedsiębiorcy

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 7

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Wytyczenia i budowy szlaków oraz ścieżek turystycznych i spacerowych

- Rozbudowy małej infrastruktury przy ścieżkach i szlakach turystycznych

➤ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- usługi budowlane, rzemieślnicze

- materiały reklamowe

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- usług turystycznych i gastronomicznych

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 13

Preferowane będą operacje dotyczące:

- usług szkoleniowych dot. tworzenia szlaków turystycznych

- Promocji szlaków turystycznych (tablice, foldery, przewodniki, mapy, prezentacja multimedialna)

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 6

Preferowane będą działania dotyczące:

- szkoleń w zakresie przepisów turystycznych

Przedsięwzięcie VIII.: Zagospodarowanie miejsc wypoczynku sobotnio – niedzielnego oraz rozwój agroturystyki

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 3. . Rozwój turystyki, rekreacji i sportu

Celu szczegółowego 3.1. .Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej

Celu szczegółowego 3.2. Rozwój usług turystycznych

Uzasadnienie:

Wyznaczenie i zagospodarowanie miejsc wypoczynku sobotnio-niedzielnego głównie dla mieszkańców obszaru LSR oraz rozwój agroturystyki poprzez rozwój małej infrastruktury oraz organizację imprez sportowo-turystycznych przyczyni się do ogólnego rozwoju turystyki, rekreacji i sportu. Rozwój usług turystycznych pozwoli także na zwiększona aktywność małych przedsiębiorstw i mieszkańców terenu.

Grupy docelowe beneficjentów:

Mieszkańcy wsi, turyści, samorządy lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, organizacje pozarządowe, rolnicy, przedsiębiorcy

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 3

Preferowane będą operacje dotyczące:

- Adaptacji leśniczówek i budynków wiejskich na potrzeby agroturystyki
- Budowy małej infrastruktury w pobliżu jezior i miejsc wypoczynku sobotnio-niedzielnego
- Organizacji cyklicznych imprez rekreacyjnych

➤ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 3

Preferowane będą operacje dotyczące:

- usług turystycznych, rzemieślniczych i rękodzielniczych oraz produkcji żywności ekologicznej
- zakupu sprzętu służącego do uruchomienia lub rozszerzenia usług służących rozwojowi agroturystyki oraz usług turystycznych i gastronomicznych

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- zakupu sprzętu służącego do uruchomienia lub rozszerzenia usług służących rozwojowi agroturystyki oraz usług turystycznych i gastronomicznych

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 25

Preferowane będą operacje dotyczące:

- organizacji imprez rekreacyjnych sobotnio-niedzielnym
- szkoleń dot. turystyki
- zagospodarowanie miejsc rekreacji ogólnodostępnych

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 5

Preferowane będą działania dotyczące:

- Spotkań dla animatorów organizacji imprez

Przedsięwzięcie IX.: System informacji i promocji KOLD

Przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji:

Celu ogólnego 3. . Rozwój turystyki, rekreacji i sportu

Celu szczegółowego 3.3. Promocja walorów regionu KOLD

Uzasadnienie:

Szeroki rozwój turystyki na terenie LSR spowoduje, że zarówno miejsca turystyczne, imprezy rekreacyjno-turystyczne i sportowe muszą być odpowiednio promowane oraz usystematyzowane. Wyprodukowane pamiątki, foldery itp. pozwolą na promocję KOLD we wszystkich zakresach, a szczególnie historycznej, kulturowej i przyrodniczej. Uruchomiona baza danych będzie najlepszą promocją, a co za tym idzie rozwojem terenu objętego LSR.

Grupy docelowe beneficjentów:

Mieszkańcy wsi, turyści, samorządy lokalne i ich jednostki pomocnicze czyli sołectwa, organizacje pozarządowe, twórcy regionalni, rolnicy, przedsiębiorcy

Lista rekomendowanych operacji:

➤ Odnowa i rozwój wsi – liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- tworzenia centrów informacji i promocji KOLD

➤ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej- liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- usług budowlanych, rzemieślniczych, rękodzielniczych

➤ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - liczba operacji min 1

Preferowane będą operacje dotyczące:

- usług w zakresie multimediiów , rzemieślniczych, poligrafii

➤ Wdrażanie LSR – Małe projekty - liczba operacji min 7

Preferowane będą operacje dotyczące:

- uruchomienia bazy danych o terenach KOLD

- produkcji pamiątek regionalnych, folderów, filmów

- promocji twórczości kulturalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe, historyczne i przyrodnicze na festynach, targach

➤ Aktywizowanie społeczności lokalnej – liczba operacji min 3

Preferowane będą działania dotyczące:

Spotkań aktywizujących mieszkańców do realizacji promocji

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA I : Tworzenie centrów kulturalnych i integracyjnych.

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	1.Wzrost poziomu i jakości życia	Wskaźniki oddziaływania: - Świetlice wiejskie w końcu realizacji LSR staną się centrami kulturalnymi we wsiach - Wzrosną dochody gminy z tytułu prowadzenia działalności rzemieślniczej	- dokumentacja odbioru prac w siedzibach gmin oraz LGD - wykaz imprez organizowanych w świetlicach	Realizacja przedsięwzięć przez gminy poza LSR
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	1.1.Rozwój infrastruktury i poprawa funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej 1.2.Rozwój przedsiębiorczości, w tym mikro i małych przedsiębiorstw	Wskaźniki rezultatu: - W 2014 r – 7 nowych wyremontowanych świetlic - w 2014 r - funkcjonowanie ok.14 zespołów artystycznych przy świetlicach - w 2015 r – 6 nowych miejsc pracy związanych z realizacją przedsięw. oraz 2 nowe mikroprzedsiębiorstwa	- dokumentacja odbioru prac w siedzibie LGD - kalendarz imprez oraz występów zespołów artystycznych - wpisy do rejestru w gminie	Animatorzy działalności kulturalnej we wsiach będą skupiali wokół świetlic społeczność lokalną
Działania PROW				
Odnowa i rozwój wsi	Operacje w zakresie : - Remont i wyposażenie świetlic wiejskich stanowiących centra kultury wsi - Adaptacja obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy, wejścia, sanitariaty)	Wskaźniki produktu : -wyremontowanych zostanie 7 świetlic wiejskich z wyposażeniem - 2 obiekty kulturalne wyposażone zostaną w urządzenia dla niepełnosprawnych	- Dokumentacja wykonanych prac w siedzibie LGD	W odpowiednim czasie przyjęte będą plany odnowy miejscowości i uchwały rad gmin
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Operacje w zakresie : - usługi rzemieślnicze - zakup sprzętu mającego służyć do uruchomienia lub	Wskaźniki produktu: - utworzony 1 zakład z usług rzemieślniczych z wyposażeniem sprzętu do działalności kulturalnej (2	Wpis do rejestru w urzędzie gminy	Rolnicy będą zainteresowani uruchomieniem działalności

	rozwoju działalności związanej z funkcjonowaniem świetlicy	etaty)		
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Operacje w zakresie: - Usługi remontowo – budowlane, remontowo-transportowe, - Zakup sprzętu umożliwiającego działalność na rzecz niepełnosprawnych	Wskaźniki produktu: - rozszerzenie działalności 1 mikroprzedsiębiorstwa z usług remontowych (1,5 etatu)	- Dokumentacja w siedzibie LGD - wpis do rejestru w urzędzie gminy	Organizacje zdecydują się prowadzić działalność na rzecz niepełnosprawnych
Wdrażanie LSR- małe projekty	Operacje w zakresie: - Realizacja programów edukacji kulturalnej - Wspieranie działalności zespołów artystycznych i twórców lokalnych - Szkolenia animatorów kultury - Zachowanie dziedzictwa historyczno- kulturowego	Wskaźniki produktu: - zrealizowanie 10 projektów kulturalnych (warsztaty) w świetlicach (80 osób) - występy 15 zespołów artystycznych na festiwalach ludowych (140 osób) - przeprowadzenie 5 szkoleń dla animatorów kultury (100 osób) - wyremontowanych 6 historycznych produktów	- Dokumentacja w siedzibie PGD - listy obecności na szkoleniach	Raporty z przeprowadzonych szkoleń oraz występów zespołów artystycznych i twórców – w siedzibie LGD
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Operacje w zakresie: - szkolenia lokalnych liderów , - animowania społeczności lokalnej do działań w wiejskich centrach kultury	Wskaźniki produktu: - przeszkolenie 40 liderów lokalnych z zakresu działań w centrach kultury w 3 szkoleniach - 8 spotkań seminaryjnych dla animatorów lokalnych (120 osób)	- Listy obecności, wydane broszury, foldery – dokumentacja w siedzibie LGD	Mieszkańcy wykażą zainteresowanie szkoleniami i działalnością, a władze gmin będą wspierały działalność

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA II : Poprawa jakości bazy rekreacyjnej i sportowej oraz zwiększenie atrakcyjności jej wykorzystania

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	1. Wzrost poziomu i jakości życia	Wskaźniki oddziaływania: - W końcu realizacji LSR funkcjonować będą place rekreacyjne i sportowe we wszystkich większych wsiach - Wzrosną dochody gminy z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej - Stałe imprezy rekreacyjno-sportowe będą elementem integracji społecznej	- Dokumentacja w siedzibie LGD orz siedzibach gmin - dane z gmin - kalendarz imprez, listy uczestników w siedzibie LGD	Gminy zrealizują inne potrzeby na terenach wsi poza LSR
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	1.1. Rozwój infrastruktury i poprawa funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej 1.3. Rozwój usług i rzemiosła	Wskaźniki rezultatu: - W 2014 r będzie funkcjonowało 18 placów rekreacyjnych - W 2015 r 10 000 uczestników imprez sportowo- rekreacyjnych - W 2014r ok. 15 miejsc pracy pozarolniczych związanych z realizacją przedsięwzięcia oraz 7 miejsc pracy w mikroprzedsiębiorstwach	- dokumentacja odbioru prac w siedzibie LGD - wpisy rejestracji placów w urzędach gmin - listy uczestników i wykaz imprez w siedzibie LGD	Małe zainteresowanie udziałem w imprezach
Działania PROW				
Odnowa i rozwój wsi	Operacje w zakresie : - Rozbudowa i podniesienie standardu bazy sportowo-rekreacyjnej - Adaptacja obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych	Wskaźniki produktu : - wyremontowanie 5 boisk sportowych w tym 3 sanitariaty i 3 płyty boiskowe oraz 2 wjazdy dla niepełnosprawnych - wybudowanie 4 placów zabaw w miejscowościach z ogólną liczbą 2500 mieszkańców)	Dokumentacja wykonanych prac w siedzibie LGD	W odpowiednim czasie przyjęte będą plany odnowy miejscowości i uchwały rad gmin.

	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa małych boisk i placów zabaw - Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne 			
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	<p>Operacje w zakresie :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usługi budowlane i rzemieślnicze oraz organizacji imprez - Zakup sprzętu mającego na celu uruchomienie lub rozszerzenie działalności organizacji imprez 	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie 2 zakładów z zakresu usług budowlanych i rzemieślniczych (5 nowych miejsc pracy) - zakup 12 szt sprzętu w tym nagłośnienia dla organizacji imprez 	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy do ewidencji gospodarczej w gminach - dokumentacja odbioru w siedzibie LGD 	Małe zainteresowanie rolników w różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	<p>Operacje w zakresie:</p> <p>Usługi budowlane oraz w zakresie zagospodarowania terenów rekreacyjnych</p>	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie 1 nowego mikroprzedsiębiorstwa (1, 5 etatu) - rozwój 1 mikroprzedsiębiorstwa usług budowlanych (2 nowe miejsca pracy) 	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja odbioru prac w siedzibie LGD 	Prace wykonywać będą duże firmy
Wdrażanie LSR- małe projekty	<p>Operacje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenia w sprzęt rekreacyjny, sportowy służący do poprawy jakości bazy rekreacyjnej i sportowej oraz wdrażania programów działań 	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie w sprzęt 22 organizacji pozarządowych w tym sportowych dla organizacji imprez - zorganizowanie 48 zawodów sportowo-pożarniczych i rekreacyjnych dla 52000 osób 	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja odbioru prac w siedzibie LGD - wykaz imprez i listy obecności uczestników 	Odpowiednie przygotowanie organizatorów imprez
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	<p>Operacje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia lokalnych liderów , -spotkania animatorów 	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeszkolenie 70 osób jako liderów, animatorów działalności sportowo-rekreacyjnej podczas 7 szkoleń 	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja w siedzibie LGD , listy obecności, programy szkoleń 	Mieszkańcy wykażą zainteresowanie szkoleniami i działalnością, a władze

	społeczności lokalnej do działań w sporcie i rekreacji			gmin będą wspierały działalność
--	--	--	--	---------------------------------

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA III Zanikające zawody i nowatorskie rozwiązania – szansą rozwoju przedsiębiorczości

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	1.Wzrost poziomu i jakości życia	Wskaźniki oddziaływania: - Wzrosną dochody gmin z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej związanej z odtwarzaniem zanikających zawodów - Pod koniec realizacji LSR wykorzystywana będzie biomasa a co za tym idzie mieszkańcy będą mieli większy dochód związany z energią odnawialną	Dokumentacja w urzędach gmin - wpisy do ewidencjo w urzędach gmin	Nie będzie zainteresowania mieszkańców produkcją biomasy
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	1.2.Rozwój przedsiębiorczości, w tym mikro i małych przedsiębiorstw 1.3.Rozwój usług i rzemiosła	Wskaźniki rezultatu: - W 2015 r będzie funkcjonowało 12 nowych firm zawodów zanikających - W 2015r zostanie 8 obiektów ogrzewanych energią odnawialną - W 2014 r będzie 250 osób po kursach rękodzieła i potraw regionalnych	- Dokumentacja w siedzibie LGD - Wpisy do ewidencji w urzędach gmin - listy uczestników, kroniki, zdjęcia	- Małe zainteresowanie odtwarzaniem zanikających zawodów - Brak wsparcia ze strony urzędów gmin
Działania PROW				
Odnowa i rozwój wsi	Operacje w zakresie : Przystosowanie kotłowni obiektów użyteczności publicznej do ogrzewania energią	Wskaźniki produktu : - przygotowanie 1 projektu całkowitego z pozwoleniem na budowę (budynek szkolny) w zakresie kotłowni z energii odnawialnej	- Dokumentacja projektowa w urzędach gmin oraz w siedzibie LGD	Gminy nie będą zainteresowane ogrzewania obiektów użyteczności publicznej biomasa

1.3.Rozwó

	odnawialną			
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Operacje w zakresie : Modernizacja obiektów oraz rozwój działalności związanej z produkcją biomasy i energią odnawialną.	Wskaźniki produktu: - produkowanie biomasy przez 3 zakłady - zmodernizowanie 3 obiektów z zastosowaniem energii odnawialnej	Wpisy do ewidencji i dokumentacja odbioru w urzędach gmin i siedzibie LGD	- Przygotowanie dokumentacji w odpowiednim czasie - Małe zainteresowanie rolników różnicowanie swojej działalności
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Operacje w zakresie: - Usługi rzemieślnicze (szewstwo, krawiectwo, kowalstwo, rękodzielnictwo, piekarnictwo, wikliniarstwo, pszczelarstwo, przetwórstwo produktów rolnych) Szkolenia i przyuczenie do zawodu - Działalność informacyjna i szkoleniowa na rzecz energii odnawialnej	Wskaźniki produktu: - rozwój 3 mikroprzedsiębiorstw z usług rękodzielnictwo, piekarnictwo, wikliniarstwo, krawiectwo (7 nowych miejsc pracy) - przeszkolonych zostanie 12 nowych uczniów zawodów ww.	- Dokumentacja w siedzibie PGD - Wpisy do ewidencji w urzędach gmin	- Małe zainteresowanie potencjalnych beneficjentów - Małe wsparcie ze strony starostw powiatowych
Wdrażanie LSR- małe projekty	Operacje w zakresie: - Działalność informacyjna i szkoleniowa na rzecz energii odnawialnej - Kursy w zakresie przygotowania potraw	Wskaźniki produktu: - wydanie folderu (2000 szt.) z zakresu energii odnawialnej - zorganizowanie 7 kursów z zakresu potraw regionalnych (105 osób) - zorganizowanie 8 kursów rękodzielniczych (145 osób)	- Dokumentacja w siedzibie LGD - listy obecności na kursach, szkoleniach - wycinki prasowe	Małe zainteresowanie mieszkańców kursami

	lokalnych i regionalnych, rękodzielniczych			
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Operacje w zakresie: - Szkolenia liderów działalności kulturalnej i animatorów	Wskaźniki produktu: -przeprowadzenie 4 szkoleń z zakresu działalności regionalnej dla 120 osób	Dokumentacja w siedzibie LGD - listy obecności na kursach, szkoleniach - wycinki prasowe	Zaangażowanie się gmin w przeprowadzenie szkoleń – miejsca w salach gminnych

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA IV Wzbogacenie systemu kształcenia i doskonalenia umiejętności zawodowych i społecznych mieszkańców

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	2. Aktywizacja i integracja mieszkańców	Wskaźniki oddziaływania: - Wzrosnie liczba organizacji pozarządowych _ Organizacje pozarządowe będą lepiej zarządzane i staną się partnerami samorządów lokalnych	-Wpisy do rejestrów w starostwach powiatowych - listy uczestników szkoleń	Małe zaangażowanie organizacji pozarządowych w prowadzenie szkoleń
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	2.1.Wzrost kwalifikacji rolników, przedstawicieli i animatorów organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności	Wskaźniki rezultatu: - W 2014 r będzie 30 nowych zarejestrowanych organizacji pozarządowych _ W 2015 r zostanie przeszkolonych 145 liderów organizacji - W 2014r z pozyskiwania fundusz przez organizacje pozarządowe skorzysta 3000 osób	Dokumentacja w siedzibie LGD – listy obecności	Organizacje nie będą zainteresowane pozyskiwaniem funduszy

Działania PROW				
Odnowa i rozwój wsi	Operacje w zakresie : Stworzenie centrów szkoleniowych	Wskaźniki produktu : - utworzenie 1 centrum szkoleniowego	Dokumentacja w siedzibie gminy oraz LGD	Gminy nie będą zainteresowane stworzeniem centrum
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Operacje w zakresie : - Usługi szkoleniowe - Zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie usług szkoleniowych	Wskaźniki produktu: - powstanie 1 firmy z zakresu szkoleń zawodowych (2 osoby) i zakup 4 szt sprzętu do szkolenia)	- Wpis do rejestru gminy - dokumentacja w siedzibie LGD	Rolnicy nie będą zainteresowani prowadzeniem usług szkoleniowych
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Operacje w zakresie: Szkolenia w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych i dotacji, wprowadzania nowych odmian roślin i ras zwierząt, pierwszej pomocy, kursy językowe	Wskaźniki produktu: - rozszerzenie działalności 1 mikroprzedsiębiorstwa (3 osoby) z zakresu szkoleń	- Listy obecności na szkoleniach	Mieszkańcy nie będą chętnie uczestniczyli w szkoleniach
Wdrażanie LSR- małe projekty	Operacje w zakresie: - Szkolenia w zakresie organizacji i funkcjonowania organizacji pozarządowych, pozyskiwania środków zewnętrznych i dotacji, przepisów prawnych, warsztaty artystyczne	Wskaźniki produktu: - zorganizowanie 4 szkoleń dla 70 osób z funkcjonowania organizacji pozarządowych - zorganizowanie 8 warsztatów dla organizacji pozarządowych (80 osób) - zorganizowanie 7 szkoleń z zakresu przepisów prawnych dla organizacji pozarządowych dla 120 osób	Dokumentacja w siedzibie LGD –listy obecności, wycinki prasowe	Wspomaganie szkoleń i organizacji przez gminy
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Operacje w zakresie: Spotkania społeczeństwa	Wskaźniki produktu: - zorganizowanych zostanie 7 spotkań aktywizujące społeczeństwo w 7	Dokumentacja w siedzibie LGD –listy obecności, wycinki	Wspomaganie szkoleń i organizacji przez gminy

	aktywizujące do działań w organizacjach pozarządowych	gminach dla 260 osób	prasowe	
--	---	----------------------	---------	--

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA V Budowa e -społeczeństwa

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	2. Aktywizacja i integracja mieszkańców	Wskaźniki oddziaływania: Mieszkańcy wsi oraz między wsiami będą często spotykać się na imprezach wspólnie organizowanych	Dokumentacja w siedzibie LGD	Zbyt wolno będzie rozwijała się sieć internetu
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	2.1. Wzrost kwalifikacji rolników, przedsiębiorców, przedstawicieli i animatorów organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej	Wskaźniki rezultatu: W 2015 r około 75% gospodarstw mieszkańców będzie kontaktowało się elektronicznie W 2015 r imprezy i spotkania mieszkańców w 80% będą na wysokim poziomie organizacyjnym Do 2015 r około 6000 mieszkańców uzyska wyższe kwalifikacje w zakresie	- Dokumentacja w siedzibach gmin oraz sieci internetowych - listy obecności , foldery	Zbyt wysokie koszty opłat teleinformatycznych

	<p>działalności</p> <p>2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej</p> <p>2.3. Wzrost poziomu aktywności mieszkańców</p>	<p>prowadzonej działalności</p>		
Działania PROW				
<p>Odnowa i rozwój wsi</p>	<p>Operacje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tworzenie infrastruktury oraz publicznych punktów dostępu do Internetu oraz środków audiowizualnych - Zakup sprzętu multimedialnego umożliwiającego stworzenie punktów dostępu do Internetu 	<p>Wskaźniki produktu :</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie 1 punktu dostępu do Internetu - zakup 4 komputerów z wyposażeniem 	<p>Dokumentacja w siedzibie gminy</p>	<p>Małe zainteresowanie gmin</p>
<p>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</p>	<p>Operacje w zakresie :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usługi w zakresie tworzenia i rozszerzania działalności szkoleniowych multimedialnych - Zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie usług 	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie 2 zakładów (4 etaty) z zakresu szkolenia multimedialnych - zakup 8 szt sprzętu multimedialnego (laptopy, projektory, ekrany) 	<ul style="list-style-type: none"> - Wpis do rejestru gminy - dokumentacja w siedzibie LGD 	<p>Rolnicy nie będą zainteresowani prowadzeniem usług szkoleniowych multimedialnych</p>

	szkoleniowych multimedialnych			
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Operacje w zakresie: - Szkolenia w zakresie obsługi komputera, tworzenia stron www - Usługi w zakresie serwisu sprzętu i oprogramowania komputerowego	Wskaźniki produktu: - rozszerzenie 1 mikroprzedsiębiorstwa (3 nowe miejsca pracy) dla szkoleń i usług sprzętu komputerowego	- wpis do rejestru w gminach - dokumentacja w siedzibie LGD	Duże firmy wcześniej przeprowadzą szkolenia
Wdrażanie LSR- małe projekty	Operacje w zakresie: - Tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu - Szkolenia z wykorzystaniem nowoczesnych technik teleinformatycznych - Organizowanie imprez związanych z nowoczesnymi technikami teleinformatycznymi	Wskaźniki produktu: - zorganizowanie 4 szkoleń z nowych technik informatycznych dla 80 osób - zorganizowanie 12 konkursów – imprez z teleinformatyki dla 300 osób	- dokumentacja w gminach oraz w siedzibie LGD - listy uczestników szkoleń i imprez - wycinki prasowe	Brak współpracy samorządów lokalnych w udostępnianiu pomieszczeń
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Operacje w zakresie: Szkolenia i spotkania aktywizujące mieszkańców do prowadzenia działalności teleinformatycznych	Wskaźniki produktu: - 7 spotkań aktywizujących we wsiach z teleinformatyki dla 120 osób	Dokumentacja w siedzibie LGD - listy obecności	Mieszkańcy nie będą chętnie uczestniczyli w szkoleniach

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA VI Inicjatywy i imprezy integracyjne i promocyjne

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	2. Aktywizacja i integracja mieszkańców	Wskaźniki oddziaływania: W wyniku realizacji przedsięwzięcia powstanie kalendarz cyklu imprez kulturalnych i turystycznych na terenie KOLD	Dokumentacja w siedzibie LGD, kalendarz imprez, listy obecności	Większość mieszkańców zaangażuje się w organizację i uczestnictwo w imprezach
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	2.1. Wzrost kwalifikacji rolników, przedsiębiorców, przedstawicieli i animatorów organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności 2.3. Wzrost poziomu aktywności mieszkańców	Wskaźniki rezultatu: W 2015 r 15 000 osób weźmie udział w imprezach kulturalnych i sportowych W 2014 r ok. 40 zespołów zostanie wyposażonych w stroje ludowe i regionalne W 2015 r w festynach wikliniarsko-chmielarsko- szparagowych weźmie udział 50000 osób	- Dokumentacja w siedzibie LGD , listy obecności - wycinki prasowe - kalendarz imprez i festynów	Organizatorzy zapewnią atrakcyjność imprez i festynów
Działania PROW				
Odnowa i rozwój wsi	Operacje w zakresie : Wyposażenie świetlic i innych obiektów publicznych (zakup sprzętu nagłaśniającego, oświetlenia, materia-	Wskaźniki produktu : - zakup 4 szt sprzętu nagłaśniającego, 1 sceny przenośnej, - zakup 800 m ² materiałów dekoracyjnych	Dokumentacja w siedzibie gminy	Gminy wcześniej zrealizują operacje z innych projektów

	łów dekoracyjnych, zakup sceny przenośnej z zadaszeniem)			
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Operacje w zakresie : Usługi gastronomiczne, materiały reklamowe, usługi transportowe	Wskaźniki produktu: - powstanie 1 zakładu (3 miejsca pracy) usług gastronomicznych	- Wpis do rejestru w gminie, - dokumentacja w siedzibie GD	Nastąpi współpraca gmin z rolnikami
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Operacje w zakresie: Zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie usługi gastronomicznych, informacyjnych, organizacji imprez	Wskaźniki produktu: - rozszerzenie działania 1 mikroprzedsiębiorstwa (2 nowe miejsca pracy) z zakupem 1 kpl sprzętu gastronomicznego	- dokumentacja w siedzibie LSR	Beneficjenci wykażą zainteresowanie
Wdrażanie LSR- małe projekty	Operacje w zakresie: - Organizacji lokalnych imprez sportowych, turystycznych i kulturalnych - Przedsięwzięcia podejmowane przez organizacje pozarządowe - Festyny związane z wikliniarstwem, chmielarstwem oraz uprawą szparagów - Wyposażenie zespołów artystycznych w	Wskaźniki produktu: - zorganizowanie 36 imprez sportowych dla 15000 osób - zorganizowanie 6 festynów związanych z wikliną dla 80 000 osób - zakup dla 15 zespołów śpiewaczych i orkiestr strojów (120 szt) i instrumentów (10 szt)	- Dokumentacja w siedzibie LGD- listy uczestników imprez, festynów - wycinki prasowe - zdjęcia	Organizacje pozarządowe będą mało zaangażowane w pisanie projektów

	stroje i instrumenty			
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Operacje w zakresie: - Szkolenie organizatorów imprez - szkolenie dot. przepisów organizacji imprez, festynów	Wskaźniki produktu: - przeprowadzenie 7 szkoleń dla organizatorów imprez 70 osób	- Dokumentacja w siedzibie LGD - listy obecności na szkoleniach	Współpraca gmin z organizatorami festynów, imprez

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA VII Wytyczenie i zagospodarowanie ścieżek i szlaków turystycznych na obszarze KOLD

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	3. Rozwój turystyki, rekreacji i sportu	Wskaźniki oddziaływania: - Po zakończeniu projektu powstanie mapa ścieżek i szlaków turystycznych i historycznych, która stanie się przyczynkiem rozwoju turystyki	- Dokumentacja w siedzibie LGD i siedzibach gmin	Słabe zainteresowanie turystów szlakami
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	3.1. Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej 3.3. Promocja walorów regionu KOLD	Wskaźniki rezultatu: - W 2014 r funkcjonować będą 4 szlaki historyczno-turystyczne oraz 5 przyrodniczych - W 2015 r ok. 5000 turystów rocznie przejdzie lub przejedzie trasami wyznaczonymi wg szlaków - W 2013 r postawione zostaną tablice wyznaczonych tras - w 2014r wydanych zostanie 20 folderów, map, broszur dotyczących promocji terenu KOLD	- Dokumentacja w siedzibie LGD - mapy, foldery, broszury - wycinki prasowe - zdjęcia, slajdy	Włączenie się instytucji posiadających izby tradycji
Działania PROW				

Odnowa i rozwój wsi	Operacje w zakresie : - Wytyczenie i budowa szlaków oraz ścieżek turystycznych i spacerowych - Rozbudowa małej infrastruktury przy ścieżkach i szlakach turystycznych	Wskaźniki produktu : - wytyczenie i budowa 7 szlaków turystycznych na dł 72 km - rozbudowa małej infrastruktury przy szlakach w liczbie 12 szt	- Dokumentacja w gminach - Dokumentacja w siedzibie LGD	Współpraca ze starostwami w sprawie wytyczania ścieżek, szlaków
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Operacje w zakresie : - usługi budowlane, rzemieślnicze - materiały reklamowe	Wskaźniki produktu: - powstanie 1 zakładu rzemieślniczego (2 nowe miejsca pracy)	- wpisy do rejestru w gminach	Słabe zainteresowanie rolników
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Operacje w zakresie: - usługi turystyczne i gastronomiczne	Wskaźniki produktu: - rozwój 1 mikroprzedsiębiorstwa z zakresu usług turystycznych (3 osoby)	- wpisy do rejestru w gminach	Dostosowanie infrastruktury do usług
Wdrażanie LSR- małe projekty	Operacje w zakresie: - usługi szkoleniowe dot. tworzenia szlaków turystycznych - Promocje szlaków turystycznych (tablice, foldery, przewodniki, mapy, prezentacja multimedialna)	Wskaźniki produktu: - zorganizowanie 2 szkoleń tworzenia szlaków turystycznych dla 40 osób - postawienie 16 tablic na szlakach - wydanie przewodnika po LGD -3000 szt - wydanie 3 folderów ścieżek turystycznych LGD – po 1000 szt - 1 prezentacja multimedialna	- Dokumentacja w siedzibie LGD - listy obecności - mapy, foldery, przewodniki, tablice	Duże firmy promocyjne wyprzedzą realizację operacji
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Operacje w zakresie: - szkolenia w zakresie przepisów turystycznych	Wskaźniki produktu: -zorganizowanie 6 szkoleń z przepisów turystycznych dla 60 osób	- Dokumentacja w siedzibie LGD - listy obecności	Słabe zainteresowanie mieszkańców i organizatorów turystyki

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA VIII Zagospodarowanie miejsc wypoczynku sobotnio – niedzielnego oraz rozwój agroturystyki

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	3. Rozwój turystyki, rekreacji i sportu	Wskaźniki oddziaływania: - Wzrosną dochody gminy z tytułu prowadzenia działalności rzemieślniczej -Po zakończeniu projektu powstaną centra miejsc wypoczynku sobotnio-niedzielnego	- Dokumentacja w gminach - dokumentacja w siedzibie LGD	Słabe zainteresowanie turystyką na terenie KOLD
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	3.1.Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej 3.2.Rozwój usług turystycznych	Wskaźniki rezultatu: W 2015r w gospodarstwach agroturystycznych wypoczywać będzie 20000 turystów sezonowo W 2014r 80000 mieszkańców sezonowo weźmie udział w imprezach przy jeziorach i miejscach sobotnio-niedzielnego wypoczynku	- dokumentacja w gminach i wpisy do rejestru - dokumentacja w siedzibie LGD - rejestry turystów w gospodarstwach turystycznych	Dokumenty będą przygotowane w odpowiedni czasie
Działania PROW				
Odnowa i rozwój wsi	Operacje w zakresie : - Adaptacja leśniczówek i budynków wiejskich na potrzeby agroturystyki - Budowa małej infrastruktury w pobliżu jezior i miejsc wypoczynku sobotnio-	Wskaźniki produktu : - wybudowanie małej infrastruktury w 7 miejscach wypoczynku sobotnio-niedzielnego - zorganizowanie 12 imprez rekreacyjnych dla 7000 osób rocznie	Dokumentacja techniczna w gminach	Gminy będą zainteresowane adaptacją

	niedzielnego - Organizacja cyklicznych imprez rekreacyjnych			
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Operacje w zakresie : - usługi turystyczne, rzemieślnicze i rękodzielnicze oraz produkcji żywności ekologicznej - zakup sprzętu służącego do uruchomienia lub rozszerzenia usług służących rozwojowi agroturystyki oraz usług turystycznych i gastronomicznych	Wskaźniki produktu: - utworzenie 3 miejsc usług turystycznych w tym agroturystyki (8 nowych miejsc pracy) z 42 miejscami noclegowymi	Dokumentacja i wpisy do rejestru podmiotów gospodarczych w gminach	Słabe zainteresowanie rolników usługami
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Operacje w zakresie: - zakup sprzętu służącego do uruchomienia lub rozszerzenia usług służących rozwojowi agroturystyki oraz usług turystycznych i gastronomicznych	Wskaźniki produktu: - rozszerzenie 3 mikroprzedsiębiorstw agroturystycznych z zakupem zakup sprzętu dla przepływu jednorazowo 80 osób	Dokumentacja i wpisy do rejestru podmiotów gospodarczych w gminach	Współpraca samorządów lokalnych
Wdrażanie LSR- małe projekty	Operacje w zakresie: - organizacja imprez rekreacyjnych sobotnio-niedzielnich	Wskaźniki produktu: - zorganizowanie 24 imprez sobotnio-niedzielnich dla 800 osób - zorganizowanie 8 szkoleń z zakresu	- Dokumentacja w siedzibie LGD - listy obecności - wycinki prasowe,	Brak współpracy właścicieli lub dzierżawców jezior

	- szkolenia dot. turystyki - zagospodarowanie miejsc rekreacji ogólnodostępnych	turystyki dla 80 osób - zagospodarowanie 5 miejsc rekreacji i wypoczynku w tym boiska wielofunkcyjne	zdjęcia	
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Operacje w zakresie: Spotkania dla animatorów organizacji imprez	Wskaźniki produktu: - zorganizowanie 12 spotkań we wsiach dla animatorów imprez (240 osób)	- Dokumentacja w siedzibie LGD - listy obecności	Słabe zainteresowanie szkoleniami

MATRYCA LOGICZNA dla PRZEDSIĘWZIĘCIA IX System informacji i promocji KOLD

.....

Cel/ działanie	Opis	Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia	Źródła weryfikacji	Założenia/ ryzyko (niezależne od LGD)
Cel ogólny realizowany przez przedsięwzięcie	3. Rozwój turystyki, rekreacji i sportu	Wskaźniki oddziaływania: - Uruchomiona zostanie baza danych promocji KOLD - Powstanie system dystrybucji pamiątek, folderów itp. dotyczących promocji terenu LSR	- dokumentacja siedzibie LGD - mapy, pamiątki, foldery	Współpraca podmiotów zainteresowanych produkcją- z samorządami lokalnymi
Cele szczegółowe realizowane przez przedsięwzięcie	3.3.Promocja walorów regionu KOLD	Wskaźniki rezultatu: - W 2015 r w imprezach promocyjnych rocznie weźmie udział 500 osób z zespołów, twórców - W 2015 r będą funkcjonować 7 kiosków multimedialnych - W 2015r wydanych zostanie ok. 30000 egz różnych materiałów promocyjnych	- dokumentacja siedzibie LGD - mapy, pamiątki, foldery - listy obecności - wycinki prasowe	Słabe zainteresowanie twórców promocją
Działania PROW				
Odnowa i rozwój wsi	Operacje w zakresie : tworzenie centrów informacji i promocji KOLD	Wskaźniki produktu : - utworzenie 1centrum informacji KOLD	Dokumentacja w siedzibie gminy	Słabe zainteresowanie gmin
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Operacje w zakresie : - usługi budowlane, rzemieślnicze,	Wskaźniki produktu: - utworzenie 1 zakładu z zakresu rzemiosła- informowanie (nowe 3	Dokumentacja i wpisy do rejestru podmiotów gospodarczych w	Rolników wyprzedzą duże firmy

	rękodzielnicze	miejsca pracy)	gminach	
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Operacje w zakresie: - usługi w zakresie multimediiów , rzemieślnicze, poligrafii	Wskaźniki produktu: - rozszerzenie 2 mikroprzedsiębiorstw (4 osoby) z poligrafii	Dokumentacja i wpisy do rejestru podmiotów gospodarczych w gminach	Słabe zainteresowanie przedsiębiorców
Wdrażanie LSR- małe projekty	Operacje w zakresie: - uruchomienie bazy danych o terenach KOLD - produkcja pamiątek regionalnych, folderów, filmów - promocja twórczości kulturalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe, historyczne i przyrodnicze na festynach, targach	Wskaźniki produktu: - uruchomienie 1 bazy danych o KOLD - wydanie 2 filmów promocyjnych - wyprodukowanie pamiątek regionalnych 5 rodzajów w liczbie 3000 szt - udział 280 osób w 12 festiwalach, festynach i targach	- Dokumentacja w siedzibie LGD - pamiątki, foldery - listy uczestnictwa w imprezach promocyjnych	Zbyt drogie opłaty udziału w festynach, targach
Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Operacje w zakresie: Spotkania aktywizujące mieszkańców do realizacji promocji	Wskaźniki produktu: - 12 spotkań zakresu promocji na wsiach dla 240 osób	- Dokumentacja w siedzibie LGD - listy uczestnictwa w spotkaniach	Słabe zainteresowanie uczestnictwem w spotkaniach mieszkańców

5. Określenie misji LGD

Stowarzyszenie KOLD jest instrumentem wzrostu dobrobytu i poprawy jakości życia mieszkańców z wykorzystaniem przedsiębiorczości mieszkańców oraz zasobów obszaru KOLD.

Celami strategicznymi są : Wzrost poziomu i jakości życia, aktywizacja i integracja mieszkańców, rozwój turystyki, rekreacji i sportu.

6. Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR

Obszar KOLD jest spójny pod względem geograficznym, środowiskowym, gospodarczym, społecznym, historycznym i kulturowym.

a) spójność geograficzna i środowiskowa

- mało urozmaicona rzeźba terenu
- typowo rolniczy charakter
- wysoka kultura rolna
- ubogie zasoby wód podziemnych, znaczne obszary narażone na stepowienie
- duże zasoby leśne
- średnia urodzajność gleb
- znaczne obszary zakwalifikowane jako ONW,
- umiarkowany klimat
- duża bioróżnorodność środowiska przyrodniczego
- brak dużych jezior,
- ostoje lęgowe i przelotne ptaków wodno – błotnych, siedliska bobrów, nietoperzy
- występowanie i eksploatacja złóż surowców energetycznych

b) spójność gospodarcza

- przez obszar lub w jego pobliżu przebiega międzynarodowa Autostrada A2.
- położenie blisko dużych aglomeracji miejskich (Poznań, Berlin).
- wysoka kultura rolna
- Gospodarka obszaru KOLD jest mocno uzależniona od sektora rolniczego i usług z nim związanych przy niewielkim znaczeniu sektorów gospodarczych
- na terenach wiejskich zamieszkuje większość mieszkańców
- niski poziom skanalizowania obszarów wiejskich
- zła jakość dróg gminnych
- duża liczba podmiotów działających w sektorze usług, rolnictwa i budownictwa,
- rozwinięte przetwórstwo rolno- spożywcze,
- rosnące zainteresowanie dywersyfikacją działalności rolnej
- wielu mieszkańców, szczególnie młodych dojeżdża do pracy w innych miejscowościach, co powoduje zanikanie wielu specyficznych usług , szczególnie w małych miejscowościach.

c) spójność społeczna, historyczna i kulturowa

- emigracja i wyjazdy młodych ludzi do pracy poza teren KOLD oraz zwiększająca się liczba osób nieaktywnych zawodowo, szczególnie na wsiach powoduje zanikanie infrastruktury usługowej
- coraz mniejsza opłacalność produkcji rolniczej generuje konieczność poszukiwania prac w innych zawodach związanych z rolnictwem , szczególnie drobnych usług
- wspólne korzenie i podobne doświadczenia historyczne (germanizacja, „rugi pruskie”, udział w Powstaniu Wielkopolskim, lokowanie miejscowości na prawie niemieckim – ulicówki oraz osadnictwo olenderskie)

- dominacja osadnictwa rolniczego (pałace, dwory, wsie),
  - występowanie zespołów pałacowo-parkowych oraz sakralnych,
  - występowanie obiektów o dużej wartości historycznej i kulturowej (wiele wpisanych do rejestru zabytków),
  - organizacja imprez gminnych kulturalnych i sportowych,
  - działalność licznych zespołów amatorskich kultywujących tradycje i zwyczaje lokalne
- Reasumując, należy stwierdzić, że założone do realizacji cele LSR są bardzo spójne ze specyfiką tego obszaru. I właśnie realizacja tych, a nie innych rozwiązań ma szansę stać się czynnikiem warunkującym jego rozwój.

Bardzo ważnym składnikiem popierającym zgodność obranych celów z cechami charakterystycznymi obszaru jest szerokie poparcie społeczne, które wyraźnie dało się odczuć w procesie prac nad obszarami priorytetowymi. A to z kolei daje podstawę, by założyć duże prawdopodobieństwo realizacji tych celów.

7. Uzasadnienie zintegrowanego podejścia dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR

W Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru KOLD zostały planowane przedsięwzięcia tak, aby działania i operacje były dostosowane do wszystkich sektorów oraz zasobów terenu. Przy operacjach realizowanych przez sektor publiczny (remonty świetlic, rozbudowa placów) zabaw czy wyznaczanie szlaków turystycznych, wykorzystano zasoby kulturalne (liczne zespoły artystyczne i aktywność mieszkańców), historyczne (zabudowa typu olenderskiego, ruchy narodowowyzwoleńcze), przyrodnicze (Natura 2000, lasy, jeziora). W tym celu planowane małe projekty pozwalają na wykorzystanie stworzonej bazy np. programy edukacji kulturalnej, imprezy sportowo- rekreacyjne czy kursy w zakresie różnych zainteresowań społecznych. Zatem sektor społeczny ma tutaj ścisły związek z publicznym. Ale także sektor gospodarczy przy rozbudowie infrastruktury publicznej ma możliwość rozwoju dzięki planowanym operacjom w przedsięwzięciach np. usługi remontowo-budowlane, rzemieślnicze czy materiały reklamowe. Powiązanie ścisłe jest także z sektorem społecznym np. przy szkoleniach i kursach rękodzieła czy zachowaniu tradycyjnych zawodów, które można prezentować na imprezach integracyjnych. Zintegrowane podejście dotyczy tworzenia związków pomiędzy sektorami i ich angażowania jako grup docelowych:

- samorządy lokalne, instytucje publiczne, społeczności, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne będą zaangażowane w realizację przedsięwzięć związanych z zachowaniem walorów przyrodniczych, dziedzictwa kulturowego obszaru i rozwoju bazy wypoczynkowej,
- organizacje pozarządowe, mieszkańcy, samorządy będą zaangażowani w rozwój potencjału społecznego n terenie LGD,
- przedsiębiorcy, rolnicy, samorządy, organizację będą zaangażowane w przedsięwzięcia związane z rozwojem turystyki, agroturystyki, produktów lokalnych i mikroprzedsiębiorczości na terenie LGD,
- wszystkie sektory będą włączone w proces aktualizacji LSR,
- realizowane przedsięwzięcia spowodują pozytywne zmiany w społeczności lokalnej.

Zintegrowane podejście ma także dalsze swoje odzwierciedlenie w projektach współpracy, gdzie zakładane jest wykorzystanie wszystkich zasobów obszaru z udziałem trzech sektorów. Np. przy współpracy na temat szlaków Powstańców Wlkp, występuje uwarunkowanie historyczne z wykorzystaniem zasobów przyrodniczych (szlaki turystyczne). Szlaki tworzone są przez sektor publiczny przy zaangażowaniu sektora społecznego z wykorzystaniem tradycji kulturowych (występy zespołów) oraz sektora gospodarczego (stoiska na szlakach). W planowanych operacjach z animowania społeczności lokalnej przewidziano szkolenia z

zakresu wszystkich dziedzin z danych przedsięwzięć z wykorzystaniem stworzonej bazy, zasobów i umiejętności w tym rzemiosła i aktywności grup społecznych.

Przykładem może być chociażby **Przedsięwzięcie II** z udziałem przedstawicieli wszystkich trzech sektorów. Planowana jest rozbudowa bazy sportowo- rekreacyjnej w tym małych boisk i placów przez gminy (sektor publiczny), gdzie po zagospodarowaniu terenów rekreacyjnych przez rzemieślników i osoby prowadzące działalność gospodarczą (sektor gospodarczy) organizowane będą imprezy sportowo-pożarnicze, turystyczne i rekreacyjne przez organizacje pozarządowe i sołectwa (sektor społeczny). Wykorzystane zostaną tutaj zarówno lokalne zasoby przyrodnicze (nizinny charakter, zwarta zabudowa wsi,) jak i kulturowe (duża liczba organizacji sportowo- rekreacyjnych, aktywność jednostek strażackich). Również na tych terenach podczas zaborów organizowano wiele wspólnych działań w celu przeciwstawienia się zaborcom i zachowania polskości (tworzenie lazaretów w czasie powstań narodowych, wytwarzanie akcesoriów na rzecz wojska). W ramach tego przedsięwzięcia mają odbyć się szkolenia lokalnych liderów sportowo- turystycznych z dziedziny organizacji imprez oraz zasad bezpieczeństwa. Planowana współpraca z LGD Kaszuby i LGD terenu Karkonoszy w dziedzinie turystyki (rajdy Nordic Walking, rowerowe, piesze górskie) pozwoli zaangażować wszystkie sektory oraz wykorzystać stworzone warunki bazowe. Jest to typowy przykład zintegrowanego podejścia z udziałem wszystkich sektorów.

Te działania zostały zaplanowane we wszystkich przedsięwzięciach w podobny sposób, aby zapewnić w pełni zintegrowane podejście, szczególnie ważne przy planowanych celach głównych LSR obszaru KOLD.

Wszystkie przedsięwzięcia realizowane będą przez podmioty gospodarcze już istniejące jak i nowoutworzone, przez gminy i jej jednostki, kościoły, przez sektor rolniczy a przede wszystkim przez organizacje pozarządowe reprezentujące sektor społeczny.

W trakcie realizacji przedsięwzięć poszczególne sektory odniosą wzajemne korzyści ze współpracy w ramach zintegrowanego działania np.:

- Sektor publiczny w sektorze społecznym może zyskać partnera wspólnych rozwiązań dotyczących płaszczyzny społecznej, entuzjazm i zaangażowanie oraz wsparcie organizacyjne i merytoryczne imprez promocyjnych; natomiast w sektorze gospodarczym partnera przy rozwoju inwestycji, rozeznaniu w realiach rynkowych wreszcie wsparcie kapitałowe.
- sektor społeczny od sektora publicznego może zyskać dotacje i wsparcie finansowe, pomoc informacyjno-organizacyjną czy doradztwo prawne; od sektora gospodarczego kapitał, pomoc w realizacji celów statutowych, ocenę ryzyka działalności
- sektor gospodarczy współpracując z sektorem publicznym promocję, będzie promowanym, pomoc w realizacji planów rozwojowych i kontaktach z instytucjami z otoczenia biznesu; natomiast od sektora społecznego może oczekiwać wsparcie w promowaniu produktów i organizowaniu wystaw, wsparcie kadrowe, promocję.

Grupy docelowe

Przedsięwzięcie	Beneficjenci
Tworzenie centrów kulturalnych i integracyjnych	- gminy, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pożytku publicznego - mikroprzedsiębiorcy -rolnicy i ich małżonkowie, domownicy - organizacje pozarządowe
Poprawa jakości bazy rekreacyjnej i	-gminy, instytucje kultury, kościoły i związki

sportowej oraz zwiększenie atrakcyjności jej wykorzystania	wyznaniowe, organizacje pożytku publicznego - osoby prowadzące działalność gospodarczą -rolnicy i ich małżonkowie, domownicy - mikroprzedsiębiorcy - organizacje pozarządowe
Zanikające zawody i nowatorskie rozwiązania – szansą rozwoju przedsiębiorczości	- mikroprzedsiębiorcy -rolnicy i ich małżonkowie, domownicy - osoby prowadzące działalność gospodarczą
Wzbogacenie systemu kształcenia i doskonalenia umiejętności zawodowych i społecznych mieszkańców	- rolnicy i ich małżonkowie, domownicy - osoby prowadzące działalność gospodarczą - jednostki samorządu terytorialnego - organizacje pozarządowe
Budowa e -społeczeństwa	- jednostki samorządu terytorialnego - rolnicy i ich małżonkowie, domownicy - osoby prowadzące działalność gospodarczą organizacje pozarządowe
Inicjatywy i imprezy integracyjne i promocyjne	-gminy, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pożytku publicznego - organizacje pozarządowe - jednostki samorządu terytorialnego -rolnicy i ich małżonkowie, domownicy - mikroprzedsiębiorcy
Wytyczenie i zagospodarowanie ścieżek i szlaków turystycznych na obszarze KOLD	-gminy i jednostki samorządu terytorialnego -rolnicy i ich małżonkowie, domownicy - mikroprzedsiębiorcy - osoby prowadzące działalność gospodarczą - organizacje pozarządowe
Zagospodarowanie miejsc wypoczynku sobotnio – niedzielnego oraz rozwój agroturystyki	- gminy, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pożytku publicznego -rolnicy i ich małżonkowie, domownicy - organizacje pozarządowe - mikroprzedsiębiorcy
System informacji i promocji KOLD	- mikroprzedsiębiorcy - osoby prowadzące działalność gospodarczą - organizacje pozarządowe - jednostki samorządu terytorialnego

8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla przedsięwzięć planowanych w ramach LSR

Lokalna Strategia Rozwoju obszaru KOLD realizuje innowacyjne podejście w kilku płaszczyznach. Na terenie KOLD coraz większym powodzeniem cieszą się wyjazdy rowerowe, konne, natomiast nie ma wyznaczonych szlaków turystycznych. W planowanych przedsięwzięciach mają zostać wyznaczone szlaki turystyczne z zaznaczeniem miejsc historycznych, miejsc gdzie można odpocząć z posiłkiem, miejsc ciekawych przyrodniczo (rezerwat Natura 2000, skansen nietoperzy). Jest to o tyle innowacyjne podejście, że do tego czasu na terenie nie było zarówno wyznaczonych szlaków jak i infrastruktury związanej z turystyką i wypoczynkiem rekreacyjnym, a to zostało zaplanowane przez przedstawicieli wszystkich sektorów w trakcie tworzenia strategii. Wielu mieszkańców nie zna ciekawych miejsc obszaru ze względu na słabą ich promocję, natomiast planowane wydawnictwa promocyjne (foldery itp.) czy internetowa baza danych pozwolą na szersze zainteresowanie problematyką.

Nowatorskim rozwiązaniem związanym z energią odnawialną oraz zachowaniem tradycyjnych zawodów są szkolenia i kursy planowane w tym zakresie, a przede wszystkim rozwój energii odnawialnej (teren ma zasoby pozwalające np. na wykorzystanie wiatru) oraz możliwe wykorzystanie rozwoju takich zawodów jak kowalstwo (na terenie jest duża liczba hodowców koni), wikliniarstwo (teren znany z uprawy wikliny)czy przetwórstwo produktów rolnych (na obszarze istnieje duża liczba upraw sadowniczych i rolniczych). Silne zrzeszenie plecionkarzy i wikliniarzy wytwarza różne produkty z wikliny używane zarówno w gospodarstwach domowych, jak i w infrastrukturze społecznej (budowa wiklinowych muszli koncertowych czy koszy na kwiaty uliczne). Może to zostać przetransponowane na inne tereny jako innowacyjne rozwiązania rozwoju zasobów ludzkich jak i specyficzne zagospodarowanie terenów rekreacyjno- wypoczynkowych na wsiach.

Planowane kursy i szkolenia z zakresu multimediów , szczególnie dla osób dorosłych i seniorów jest także innowacyjnym rozwiązaniem umożliwiającym wykorzystanie multimediów do budowania e-społeczeństwa. Możliwość porozumiewania się między mieszkańcami danej wsi za pomocą komputera będzie dużym procesem innowacyjnym dotychczas nie stosowanym na obszarze. Wprowadzenie konkursów z zakresu multimediów pozwoli na rozwój intelektualny młodzieży, a co za tym idzie unowocześnienie gospodarki obszaru.

Na terenie obszaru niezbyt popularna jest agroturystyka, a planowane działania w tym zakresie (organizacja imprez sobotnio-niedzielnych, tworzenie szlaków i ścieżek turystycznych) pozwoli na jej rozwój i zabezpieczy zgłaszane potrzeby w tym zakresie.

Innowacyjnym rozwiązaniem są także projekty współpracy oraz aktywizacja prowadzona przez LGD, w ramach których zespoły i kluby kulturalno-turystyczne będą miały okazję zaprezentować się na innych terenach, a także miejscowe społeczeństwo będzie miało możliwość gościć zespoły o innej kulturze regionalnej.

Innowacją na obszarze KOLD jest także tworzenie miejsc wypoczynku rekreacyjnego na wsiach (dotychczas najczęściej miało to miejsce w siedzibach gmin), co spowoduje ożywienie społeczne wsi oraz umożliwi korzystanie większej liczbie osób z ofert kulturalno-turystycznych.

Mamy potencjał ludzki, który potrzebuje dobrego przygotowania po kątem organizacji imprez i zagospodarowania czasu wolnego, dlatego planowane szkolenia w ramach aktywizacji mają wyjść na przeciw sygnalizowanym potrzebom.

Ważnym elementem wskazującym na nowatorstwo jest również szereg pomysłów, które zakładają rozwój czynnika ludzkiego w każdym z obszarów priorytetowych (np. szkolenia,

masowe imprezy, wyjazdy itp.). Warto również zaznaczyć, że nie występował on wcześniej w dużym stopniu na terenie LSR. Często, bowiem był on niedoceniany w wielu wcześniejszych opracowaniach dotyczących obszarów wiejskich. Dlatego ogromne zaangażowanie społeczne w proces tworzenia LSR jest czymś nowym. Szereg spotkań i konsultacji społecznych daje dużą szansę na aktywizację lokalnej społeczności i jej dalsze pozytywne przejawy w przyszłości. Nie można również pominąć faktu, że wypracowane innowacyjne rozwiązania dadzą się bez problemu przenieść na inne obszary (geograficzne i społeczne) – wszędzie tam gdzie szeroki jest udział społeczny w podejmowaniu decyzji – decyzje te są bardziej trafne i odpowiadają występującym problemom, a wielostronne podejście do każdej z kwestii pozwala właściwie ją ocenić, zdiagnozować i zaproponować konkretne – trafne rozwiązanie.

9. Procedury wyboru operacji przez LGD w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 7 marca 2007r o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w tym przyjęte przez LGD kryteria lokalne wraz z opisem procedury ich zmiany

- opisowo

9.1. Wnioski składa się na formularzu, który zostanie udostępniony przez Stowarzyszenie KOLD na stronie internetowej wraz z ogłoszeniem naboru

9.2. Formularz zawiera wykaz dokumentów i wzory oświadczeń, które należy dołączyć do wniosku

9.3. Konkurs ogłasza Wielkopolski Urząd Marszałkowski na wniosek Stowarzyszenia KOLD

9.4. Termin składania wniosków określa się na 14 dni od dnia ogłoszenia o konkursie, który jest czasem trwania naboru wniosków.

9.5. Wnioski składane są osobiście w biurze Stowarzyszenia KOLD w Dusznikach

9.6. Stowarzyszenie potwierdza złożenie wniosku – data, godzina, pieczęć i podpis osoby odbierającej

9.7. Rada Stowarzyszenia KOLD dokonuje stwierdzenia zgodności wniosku z Lokalną Strategią Rozwoju i dokonuje oceny operacji na podstawie kryteriów przyjętych w KOLD spośród operacji zgodnych z LSR w terminie 14 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków.

9.8. Stowarzyszenie KOLD sporządza listę ocenionych projektów i przekazuje ją wnioskodawcom informując na piśmie wnioskodawców w terminie 7 dni od dnia dokonania oceny operacji o :

- a) zgodności lub niezgodności operacji z LSR, wskazując przyczyny niezgodności,
- b) liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji pod względem spełnienia kryteriów i miejscu na liście ocenionych operacji
- c) możliwości odwołania od decyzji Rady co do niezgodności operacji z LSR lub oceny punktowej w terminie 7 dni od dnia doręczenia informacji o dokonaniu oceny operacji do Rady Stowarzyszenia, bezpośrednio w Biurze KOLD

9.9. Rada dokonuje rozpatrzenia odwołania w terminie 10 dni od złożenia odwołania. W wypadku rozpatrzenia pozytywnego odwołania, Rada dokonuje weryfikacji listy ocenionych operacji przed przekazaniem samorządowi województwa/ ARiMR

9.10. Stowarzyszenie KOLD sporządza:

- listę wybranych operacji, ustalając ich kolejność wg ilości uzyskanych punktów w ramach oceny spełniania kryteriów
- listę operacji, które nie zostały wybrane uwzględniając wyniki oceny projektów dokonanej na skutek złożonych odwołań.

Obie listy wraz z wszystkimi złożonymi wnioskami oraz uchwałami przekazuje w terminie 7 dni od dokonania ostatecznego wyboru :

- a) z zakresu – różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
  - tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstwdo Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- b) z zakresu - odnowa i rozwój wsi
  - małe projektydo Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego

9.11 LGD informuje na piśmie wnioskodawcę o :

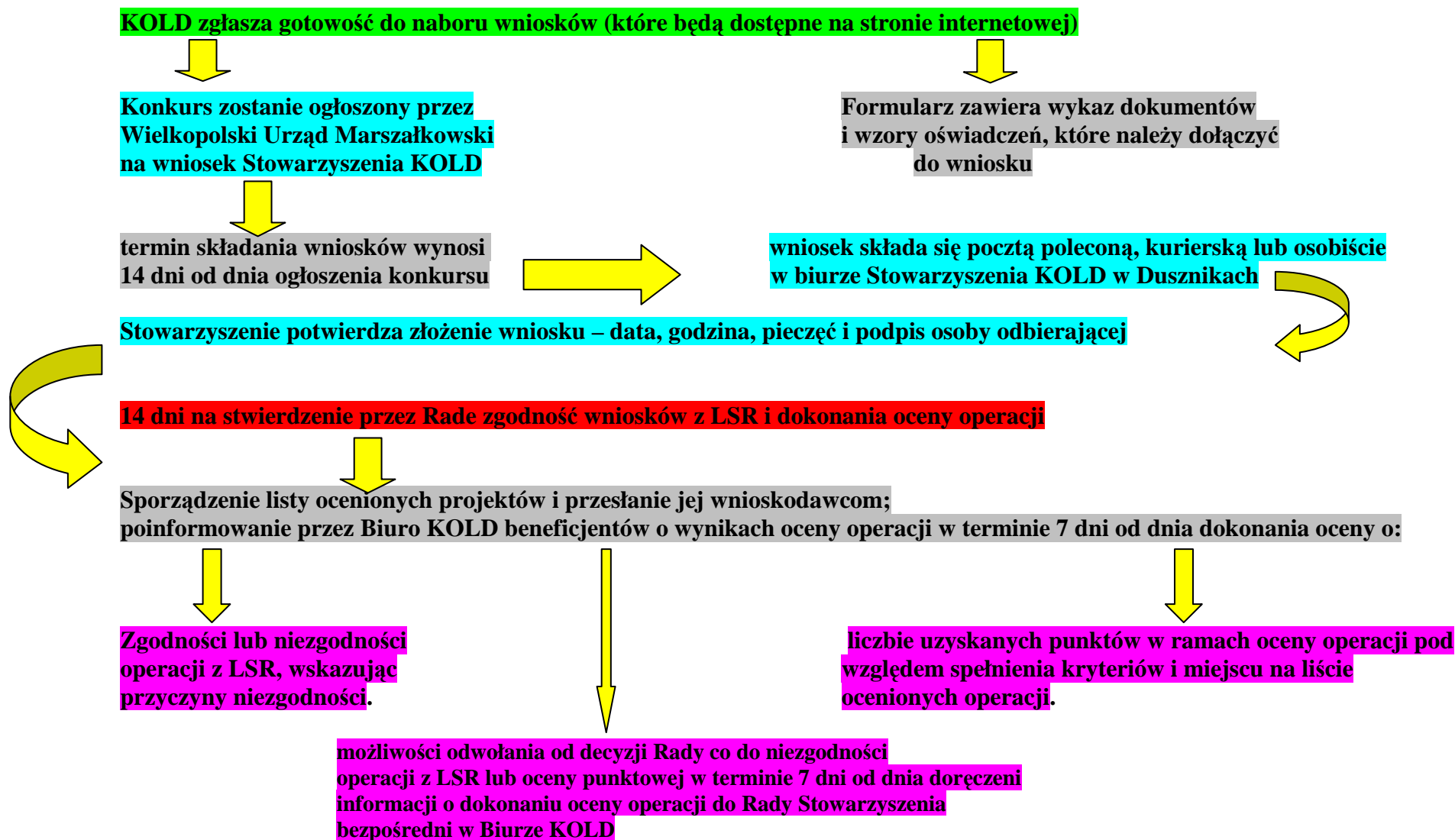
- a) wybraniu projektu albo jego nie wybraniu, wskazując przyczyny nie wybrania

- b) liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny pod względem spełnienia kryteriów wyboru lub miejscu na liście projektów, które zostały wybrane
- c) możliwości złożenia wniosku o przyznanie pomocy bezpośrednio do podmiotu wdrażającego – w przypadku wnioskodawcy, którego operacja nie została wybrana.
- w roku, w którym po raz ostatni zostanie podana do publicznej wiadomości informacja o możliwości składania wniosków, LGD informując wnioskodawcę o wybraniu projektu, wskazuje również, czy projekt ten mieści się w ramach 120% limitu dostępnych środków.

- tabelarycznie:

Kolejność	Czynność	termin	wykonawca
1	Zgłoszenie gotowości ogłoszenia konkursu do samorządu województwa	0	Zarząd KOLD
2	Ogłoszenie konkursu przez samorząd województwa	0	Urząd Marszałkowski
3	Składanie wniosków do Biura KOLD i przyjmowanie	14 dni	Beneficjent Biuro KOLD
4	Stwierdzenie zgodności wniosków z LSR i sporządzenie listy ocenionych projektów.	14 dni	Rada KOLD
5	Poinformowanie beneficjentów o wynikach oceny wniosków.	7 dni	Biuro KOLD
6	Odwołania beneficjentów od decyzji o niezgodności operacji z LSR lub oceny punktowej	7 dni od momentu zawiadomienia	Biuro KOLD
7	Rozpatrzenie odwołań i dokonanie wyboru operacji	10 dni	Rada KOLD
8	Sporządzenie listy wyboru operacji i przekazanie do podmiotu wdrażającego. Poinformowanie wnioskodawców o wynikach wyboru	7 dni	Biuro KOLD

Rada dokonuje rozpatrzenia odwołania w terminie 10 dni od złożenia odwołania. W wypadku rozpatrzenia pozytywnego odwołania, Rada dokonuje weryfikacji listy ocenionych operacji przed przekazaniem podmiotowi wdrażającemu/ARiMR.

Stowarzyszenie KOLD sporządza:

- listę wybranych operacji, ustalając ich kolejność wg. ilości uzyskanych punktów w ramach oceny spełniania kryteriów
- listę operacji, które nie zostały wybrane
- Obie listy wraz z wszystkimi złożonymi wnioskami oraz uchwałami przekazuje w terminie 7 dni od dokonania ostatecznego wyboru:

Z zakresu

- różnicowania w kierunku działalności nierolniczej
  - tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw
- do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Z zakresu

- odnowa i rozwój wsi
  - małe projekty
- do Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego

LGD KOLD informuje na piśmie wnioskodawcę o:

Wybraniu lub nie wybraniu operacji, wskazując przyczyny nie wybrania

liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny pod względem spełnienia kryteriów wyboru lub miejsca na liście projektów, które zostały wybrane

możliwości złożenia wniosku bezpośrednio do podmiotu wdrażającego

9.1 Kryteria wyboru operacji (w nawiasach podane do jakich punktów z analizy SWOT są adekwatne)

1. Kryteria zostały wypracowane na warsztatach budowania LSR
2. Kryteria przyjął Zarząd i na podstawie Statutu § 24 ust 6 pkt 6 przedłożył je Walnemu Zebraniu
3. Walne Zebranie przyjęło kryteria wyboru operacji
4. Zmiany w kryteriach wyboru operacji mogą być dokonane przy każdej aktualizacji LSR , która jest przewidywana co roku
5. Propozycje zmian na podstawie dotychczasowych prac wyboru operacji przedstawia Rada Stowarzyszenia oraz Biuro na podstawie spotkań konsultacyjnych Zarządowi
6. Zarząd opracowuje propozycje zmian i przedkłada Walnemu Zebraniu
7. Walne Zebranie decyduje o przyjęciu zmian w kryteriach wyboru operacji lub o nie przyjęciu
8. Dopuszcza się dokonanie zmiany najwyżej 1 kryteria podstawowego i 1 uzupełniającego w każdym działaniach w danym roku

9.1.a.

Kryteria wyboru operacji *różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej*

Kryteria podstawowe:

- Operacja jest przeznaczona do dofinansowania po uzyskaniu co najmniej 40% możliwej oceny punktowej
- wykonalność operacji (czy operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę - w założonym czasie i kosztach (3/2, 3/5, 3/9)
- Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej za priorytetową w LSR - utworzenie nowych miejsc pracy – im więcej zatrudnionych tym wyższa ocena) (1/4, 1/8,)
- Innowacyjność operacji (zastosowanie nowatorskiego- w wymiarze lokalnym- rozwiązania lub technologii, realizacji niestosowanych wcześniej działań, nowatorskim wykorzystaniu zasobów) (1/2, 1/3, 1/6, 1/8)

Kryteria uzupełniające:

- Zasoby, doświadczenia i kwalifikacje wnioskodawcy 1/1, 1/6, 2/6, 3/7)
- Zasięg oddziaływania operacji (im większy zasięg tym wyższa ocena) (1/11, 3/4, 3/5, 3/8)
- Operacja dotyczy jednej miejscowości
- Operacja dotyczy kilku miejscowości lub całej gminy
- Operacja dotyczy kilku gmin obszaru
- Operacja dotyczy całego obszaru

9.1.b.

Kryteria wyboru operacji *tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw*

Kryteria podstawowe:

- Operacja jest przeznaczona do dofinansowania po uzyskaniu co najmniej 40% możliwej oceny punktowej
- wykonalność operacji (czy operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę - w założonym czasie i kosztach (1/6, 2/1, 3/9)
- Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej za priorytetową w LSR - utworzenie nowych miejsc pracy – im więcej zatrudnionych tym wyższa ocena) (2/2, 3/2, 3/8)
- Wysokość wnioskowanej kwoty (wyższa ocena im niższa wnioskowana kwota) (2/1, 2/6, 3/4)

- wnioskowana kwota pow. 80% maksymalnej kwoty dotacji (najmniej pkt)
- wnioskowana kwota stanowi 50%-80% maksymalnej kwoty dotacji (więcej pkt)
- wnioskowana kwota stanowi poniżej 50% maksymalnej kwoty dotacji- najwięcej pkt)
- Wpływ operacji na promocję obszaru (czy operacja przyczynia się do upowszechnienia wiedzy o obszarze, promocji jego walorów, poprawy wizerunku, budowania marki) (3/4, 4/3, 4/4)
- Innowacyjność operacji (zastosowanie nowatorskiego- w wymiarze lokalnym- rozwiązania lub technologii, realizacji niestosowanych wcześniej działań, nowatorskim wykorzystaniu zasobów) (1/4, 1/3, 1/7, 1/8)

Kryteria uzupełniające:

- Zasoby, doświadczenia i kwalifikacje wnioskodawcy (1/6, 1/7, 2/6, 3/1)

9.1.c. **Kryteria wyboru operacji**
odnowa i rozwój wsi

Kryteria podstawowe:

- Operacja jest przeznaczona do dofinansowania po uzyskaniu co najmniej 40% możliwej oceny punktowej
- wykonalność operacji (czy operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę - w założonym czasie i kosztach (2/1, 2/5, 3/1, 3/2, 3/6, 3/7)
- Miejsce realizacji (liczba mieszkańców- im mniejsza miejscowość tym więcej punktów) (1/6, 2/1, 2/4)
- Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej za priorytetową w LSR - place i rekreacja (2/2, 2/4, 2/6)
- Wysokość wnioskowanej kwoty (wyższa ocena im niższa wnioskowana kwota) (2/1,4/4)

- wnioskowana kwota pow. 80% maksymalnej kwoty dotacji (najmniej pkt)
- wnioskowana kwota stanowi 50%-80% maksymalnej kwoty dotacji (więcej pkt)
- wnioskowana kwota stanowi poniżej 50% maksymalnej kwoty dotacji- najwięcej pkt)
- Innowacyjność operacji (zastosowanie nowatorskiego- w wymiarze lokalnym- rozwiązania lub technologii, realizacji niestosowanych wcześniej działań, nowatorskim wykorzystaniu zasobów) (1/6, 1/7, 4/4)

Kryteria uzupełniające:

- Zasoby, doświadczenia i kwalifikacje wnioskodawcy (1/8, 1/11, 2/1, 2/9)

9.1.d. **Kryteria wyboru operacji**
małe projekty

Kryteria podstawowe:

- Operacja jest przeznaczona do dofinansowania po uzyskaniu co najmniej 40% możliwej oceny punktowej
- wykonalność operacji (czy operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę - w założonym czasie i kosztach (1/6, 2/1, 2/4)
- Miejsce realizacji (liczba mieszkańców- im mniejsza miejscowość tym więcej punktów) (1/6, 2/2, 3/4, 4/5)
- Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej za priorytetową w LSR (2/2, 3/2, 3/5, 3/6, 4/6, 4/10)
- Wpływ operacji na promocję obszaru (czy operacja przyczynia się do upowszechnienia wiedzy o obszarze, promocji jego walorów, poprawy wizerunku, budowania marki) (3/6, 3/8, 3/9, 4/5)

- Innowacyjność operacji (zastosowanie nowatorskiego- w wymiarze lokalnym- rozwiązania lub technologii, realizacji niestosowanych wcześniej działań, nowatorskim wykorzystaniu zasobów) (1/3, 1/9, 1/10)
- Udział innych partnerów w realizacji operacji (im więcej partnerów tym wyższa ocena) (2/2, 2/4, 2/5, 2/7)

Kryteria uzupełniające:

- Zasoby, doświadczenia i kwalifikacje wnioskodawcy 91/8, 2/2, 2/4)
- Zasięg oddziaływania operacji (im większy zasięg tym wyższa ocena) (1/6, 1/11, 2/2, 2/5, 3/6)
- Operacja dotyczy jednej miejscowości
- Operacja dotyczy kilku miejscowości lub całej gminy
- Operacja dotyczy kilku gmin obszaru
- Operacja dotyczy całego obszaru

9.1.e

Karta oceny zgodności operacji LSR

Wniosek nr .....złożony przez:.....

.....

Nazwa operacji :.....

.....

Działanie PROW:

- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
- tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
- odnowa i rozwój wsi
- wdrażanie lokalnych strategii rozwoju- małe projekty

1. Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR ?

- celu 1. Wzrost poziomu i jakości życia

- tak - nie

- celu 2. Aktywizacja i integracja mieszkańców

- tak - nie

- celu 3. Rozwój turystyki, rekreacji i sportu

- tak - nie

2. Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR ?

- celu 1.1. Rozwój przedsiębiorczości w tym mikro i małych przedsiębiorstw

- tak - nie

- celu 1.2. Rozwój infrastruktury i poprawa funkcjonowania obiektów

- tak - nie

- celu 1.3. Rozwój usług i rzemiosła

- tak - nie

- celu 2.1. Wzrost kwalifikacji rolników, przedstawicieli i animatorów organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej działalności

- tak - nie

- celu 2.2. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej

- tak - nie

- celu 2.3. Wzrost poziomu aktywności mieszkańców
 - tak   - nie
  - celu 3.1. Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej
 - tak   - nie
  - celu 3.2. Rozwój usług turystycznych
 - tak   - nie
  - celu 3.3 Promocja walorów regionu KOLD
 - tak   - nie
3. Czy operacja jest zgodna z przedsięwzięciami planowanymi w ramach LSR ?
- przedsięwzięcie 1 – Tworzenie centrów kulturalnych i integracyjnych
 - tak   - nie
  - przedsięwzięcie 2. – Poprawa jakości bazy rekreacyjnej i sportowej oraz zwiększenie atrakcyjności jej wykorzystania
 - tak   - nie
  - przedsięwzięcie 3. – Zanikające zawody i nowatorskie rozwiązania – szansą rozwoju przedsiębiorczości
 - tak   - nie
  - przedsięwzięcie 4. – Wzbogacenie systemu kształcenia i doskonalenia umiejętności zawodowych i społecznych mieszkańców
 - tak   - nie
  - przedsięwzięcie 5 - Budowa e-społeczeństwa
 - tak   - nie
  - przedsięwzięcie 6. – Inicjatywy i imprezy integracyjne i promocyjne
 - tak   - nie
  - przedsięwzięcie 7. – Wytyczenie i zagospodarowanie ścieżek i szlaków turystycznych na obszarze KOLD
 - tak   - nie
  - przedsięwzięcie 8. – Zagospodarowanie miejsc wypoczynku sobotnio- niedzielno oraz rozwój agroturystyki
 - tak   - nie
  - przedsięwzięcie 9. – System informacji i promocji KOLD
 - tak   - nie

Uzasadnienie zgodności operacji z przedsięwzięciami planowanymi w ramach LSR (w uzasadnieniu wykazać, że ocenianą operację można uznać za operację rekomendowaną w ramach LSR) : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Głosuję za uznaniem/ nie uznaniem *operacji za zgodną z LSR

.....
 Data wypełnienia   Imię i nazwisko członka Rady   podpis członka Rady

Instrukcja wypełniania karty

1. Wypełniać długopisem lub piórem
2. * - niepotrzebne skreślić
3. Przy wyborze każdego celu i przedsięwzięcia wybrać i zaznaczyć odpowiedź „tak” lub „nie” poprzez postawienie znaku X w odpowiednim polu .
4. Operację można uznać za zgodną z LSR, jeżeli z odpowiedzi udzielonych na pytania zawarte w punktach 1.2.3. wynika, że jej realizacja przyczynia się do osiągnięcia przynajmniej 1 celu ogólnego LSR, przynajmniej 1 celu szczegółowego LSR oraz zgodna przynajmniej z 1 przedsięwzięciem planowanym w ramach LSR.

9.1.f

Karta oceny operacji wg kryteriów określonych w KOLD

Wniosek nr : .....złożony przez: .....

.....

Nazwa operacji :
 .....
 .....

- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
- tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
- odnowa i rozwój wsi
- wdrażanie lokalnych strategii rozwoju- małe projekty

Działanie PROW:

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

<i>Treść</i>	<i>Zakres punktów</i>	<i>Przyznana ocena</i>
Wykonalność operacji (czy operacja możliwa jest do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę		
- w realnym terminie	0- 5 pkt	
- w założonych kosztach (20 – 150 tys zł)	0- 5 pkt	
Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej za priorytetową w LSR - utworzenie nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty)		
- powyżej 3 miejsc pracy	10 pkt	
- 2-2,9 miejsc pracy	5 pkt	
- 1-1,9 miejsc pracy	3 pkt	
Innowacyjność operacji:		

- zastosowanie nowatorskiego- w wymiarze lokalnym - rozwiązania lub technologii -realizacji niestosowanych wcześniej działań -nowatorskim wykorzystaniu zasobów	0- 5 pkt	
	0 -3 pkt	
	0- 2 pkt	
Zasoby wnioskodawcy – kadrowe i sprzęt - doświadczenia (pow. 2 zrealizowane zadania) - kwalifikacje wnioskodawcy	0-1 pkt	
	2 pkt	
	0-2 pkt	
Zasięg oddziaływania operacji - Operacja dotyczy jednej miejscowości - Operacja dotyczy kilku miejscowości lub całej gminy - Operacja dotyczy kilku gmin obszaru - Operacja dotyczy całego obszaru	1 pkt	
	2 pkt	
	3 pkt	
	5 pkt	

.....
Data imię i nazwisko Członka Rady

.....
Suma punktów

.....
Podpis Członka Rady

Działanie PROW:

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

<i>Treść</i>	<i>Zakres punktów</i>	<i>Przyznana ocena</i>
Wykonalność operacji (czy operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę – - w realnym terminie - w założonych kosztach (20-300 tys zł)	0-5 pkt	
	0-5 pkt	
Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej za priorytetową w LSR - utworzenie nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty) - powyżej 3 miejsc pracy - 2-2,9 miejsc pracy - 1-1,9 miejsc pracy	10 pkt	
	5 pkt	
	3 pkt	
Wysokość wnioskowanej kwoty - poniżej 50% maksymalnej kwoty dotacji - 50%-80% maksymalnej kwoty dotacji - powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji	10 pkt	
	5 pkt	
	3 pkt	
Wpływ operacji na promocję obszaru - czy operacja przyczynia się do: - promocji jego walorów (ogłoszenie w prasie) - poprawy wizerunku (zatrudnienie z PUP) - budowania marki (reklamy na gadżetach)	0-2 pkt	
	0-5 pkt	
	0-3 pkt	
Innowacyjność operacji: - zastosowanie nowatorskiego- w wymiarze lokalnym - rozwiązania lub technologii -realizacji niestosowanych wcześniej działań	0- 5 pkt	
	0 -3 pkt	

-nowatorskim wykorzystaniu zasobów	0- 2 pkt	
Zasoby wnioskodawcy		
– kadrowe i sprzęt	0-1 pkt	
- doświadczenia (pow. 2 zrealizowane zadania)	0-2 pkt	
- kwalifikacje wnioskodawcy	0-2 pkt	

.....
Data imię i nazwisko Członka Rady

.....
Suma punktów

.....
Podpis Członka Rady

Działanie PROW:

Odnowa i rozwój wsi

<i>Treść</i>	<i>Zakres punktów</i>	<i>Przyznana ocena</i>
Wykonalność operacji (czy operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę –		
- w realnym terminie	0-5 pkt	
- w założonych kosztach (25-500 tys zł)	0-5 pkt	
Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej za priorytetową w LSR – miejsca spotkań i rekreacji		
- wybudowanie nowego obiektu	0-4 pkt	
lub wyremontowanie obiektu i terenu		
- wykorzystanie zasobów przyrodniczych	0-3 pkt	
- dostosowanie do korzystania przez ogół społeczeństwa w tym niepełnosprawnych	0-3 pkt	
Miejsce realizacji (liczba mieszkańców- wg stanu z 31 grudnia roku poprzedzającego, w którym jest składany wniosek)		
- do 300 mieszkańców	10 pkt	
- 301-600 mieszkańców	8 pkt	
- 601-800 mieszkańców	6 pkt	
- 801-1200 mieszkańców	4 pkt	
- 1201-2000 mieszkańców	2 pkt	
Wysokość wnioskowanej kwoty		
- poniżej 50% maksymalnej kwoty dotacji	10 pkt	
- 50%-80% maksymalnej kwoty dotacji	5 pkt	
- powyżej 80% maksymalnej kwoty dotacji	3 pkt	
Innowacyjność operacji:		
- zastosowanie nowatorskiego- w wymiarze lokalnym - rozwiązania lub technologii	0- 5 pkt	
-realizacji niestosowanych wcześniej działań	0 -3 pkt	
-nowatorskim wykorzystaniu zasobów	0- 2 pkt	
Zasoby wnioskodawcy –wielkość terenu (0-3 pkt		
do 1 ha	1 pkt	
1- 2 ha	2 pkt	
pow 2 ha	3 pkt	
- doświadczenia (pow. 2 zrealizowane zadania)	2 pkt	

.....
Data imię i nazwisko Członka Rady

.....
Suma punktów

.....
Podpis Członka Rady

Działanie PROW:

Małe projekty

<i>Treść</i>	<i>Zakres punktów</i>	<i>Przyznana ocena</i>
Wykonalność operacji (czy operacja jest możliwa do wykonania w sposób założony przez wnioskodawcę		
- w realnym terminie	0-5 pkt	
- w założonych kosztach (4,5-25 tys zł)	0-5 pkt	
Miejsce realizacji (liczba mieszkańców- wg stanu z 31 grudnia roku poprzedzającego, w którym jest składany wniosek)		
- do 600 mieszkańców	10 pkt	
- 601-1000 mieszkańców	8 pkt	
- 1001-3000 mieszkańców	6 pkt	
- 3001- 6000 mieszkańców	4 pkt	
- 6001 – 10000 mieszkańców	2 pkt	
-Powyżej 10000 mieszkańców	1 pkt	
Realizacja operacji przyczyni się do poprawy sytuacji w dziedzinie uznanej za priorytetową w LSR – miejsca spotkań i rekreacji		
- zorganizowanie ilości miejsc spotkań	0-3 pkt	
- planowany udział pow 50 osób	1 pkt	
- planowany udział pow 100 osób	2 pkt	
- planowany udział pow 150 – 500 osób	4 pkt	
- planowany udział pow 500 osób	7 pkt	
Wpływ operacji na promocję obszaru (czy operacja przyczynia się do:		
- promocji jego walorów (ogłoszenie w prasie) -	0-2 pkt	
- poprawy wizerunku (organizacja operacji)	0-5 pkt	
- budowania marki (reklamy na gadżetach)	0-3 pkt	
Innowacyjność operacji:		
- zastosowanie nowatorskiego- w wymiarze lokalnym - rozwiązania lub technologii	0- 5 pkt	
-realizacji niestosowanych wcześniej działań	0 -3 pkt	
-nowatorskim wykorzystaniu zasobów	0- 2 pkt	
Udział innych partnerów w realizacji operacji (potwierdzonych umową partnerską – dotyczy sektorów PROW)		
- powyżej 7 partnerów	10 pkt	
- 6-7 partnerów	8 pkt	
- 4 – 5 partnerów	6 pkt	

- 2 – 3 partnerów	4 pkt	
- 1 partner	2 pkt	
Zasoby i kwalifikacje wnioskodawcy		
– kadrowe	0-2 pkt	
- doświadczenia 2 zrealizowane zadania z dotacji	1 pkt	
- 3-4 zrealizowane zadania	2 pkt	
- pow. 5 zrealizowanych zadań	3 pkt	
Zasięg oddziaływania operacji		
- Operacja dotyczy jednej miejscowości	1 pkt	
- Operacja dotyczy kilku miejscowości lub całej gminy	2 pkt	
- Operacja dotyczy kilku gmin obszaru	3 pkt	
- Operacja dotyczy całego obszaru	5 pkt	

.....
Data imię i nazwisko Członka Rady

.....
Suma punktów

.....
Podpis Członka Rady

Instrukcja wypełniania karty

1. Należy wypełnić wszystkie wolne pola do oceny punktowej
2. W ocenie punktowej wpisać liczbę przyznanych punktów wg podanej skali uwzględniając 0 jako najmniej punktowane, a 10 jako najwięcej
3. Wypełniać długopisem lub piórem

9.1.g

Wzór pisma o zarejestrowaniu wniosku

Pieczęć LGD

Duszniki, dnia.....r

.....
Imię i nazwisko /nazwa/ beneficjenta

.....
Adres

LGD Stowarzyszenie KOLD w Dusznikach potwierdza przyjęcie i zarejestrowanie wniosku – operacji pt. ....dot.

.....
Pod numerem .....

We wszelkiej korespondencji dot. ww. wniosku prosimy powoływanie się na powyższy numer.

.....
Pieczęć i podpis

9.1.h

Wzór pisma o dokonaniu / nie dokonaniu wyboru operacji

Pieczęć LGD

Duszniki, dnia.....r

.....
Imię i nazwisko /nazwa/ beneficjenta
.....

Nr wniosku.....

Adres

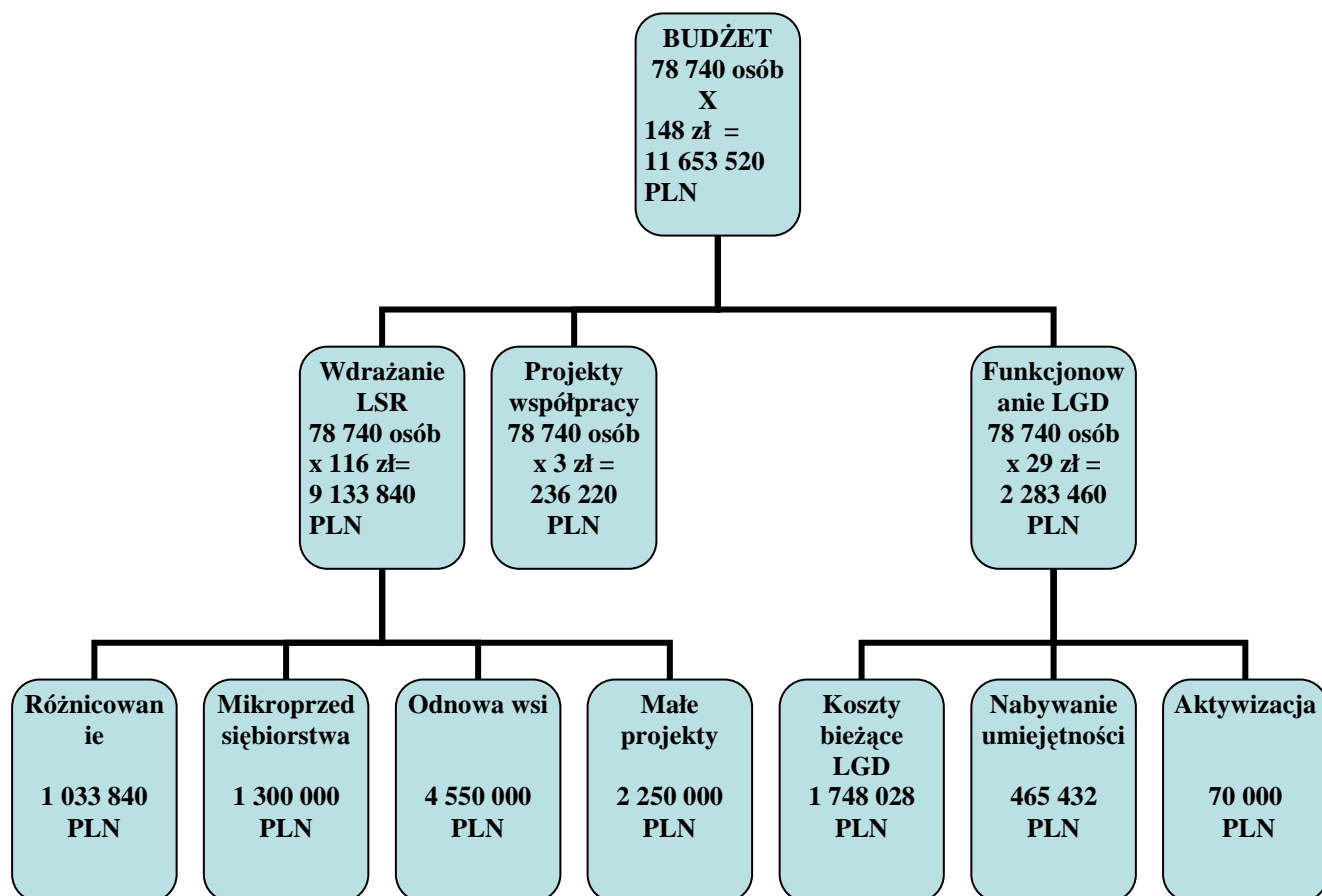
LGD Stowarzyszenie KOLD w Dusznikach zawiadamia, że Rada Stowarzyszenia na swoim posiedzeniu w dniu..... dokonała oceny wniosku nr ..... złożonego w ramach małych projektów i stwierdziła:

4. Operacja zgłoszona we wniosku jest zgodna z LSR / jest niezgodna z LSR z powodu.....
5. Operacja zgłoszona we wniosku uzyskała w ocenie .....pkt
6. Operacja została wybrana / nie wybrana do dofinansowania z powodu.....
7. Operacja znalazła się na .....miejscu na liście wybranych operacji do dofinansowania w roku.....

Informujemy, że odwołanie od decyzji Rady należy złożyć w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma do Stowarzyszenia KOLD.

.....
pieczęć i podpis

10. Budżet dla każdego roku realizacji LSR

Lokalna Strategia Rozwoju obszaru Stowarzyszenia KOLD

Rok	Kategoria kosztu/ wydatku	Działanie osi 4 Leader											
		4.1/413 Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współprac			4.31 Funkcjonowanie LGD			Razem Os 4
		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro- przedsiębior- stw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 4.1/413	Przygot- owanie projektó w współpr- acy	Realizacja projektów współprac y	Razem 4.21	Funkcjonow- anie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności aktywizacji	Razem 4.31	
2008- 2009	całkowite	300 000	600 000	1 870 000	370 000	3 140 000	11 500	28 000	39 500	171 400	34 000	205 400	
	kwalikowalne	300 000	600 000	1 870 000	370 000	3 140 000	11 500	28 000	39 500	171 400	34 000	205 400	3 384 900
	do refundacji	150 000	300 000	1 400 000	250 000	2 100 000	11 500	28 000	39 500	171 400	34 000	205 400	2 344 900
2010	Całkowite	800 000	900 000	1 870 000	720 000	4 290 000	15 000	62 000	77 000	250 800	86 000	336 800	4 703 800
	Kwalifikowalne	800 000	900 000	1 870 000	720 000	4 290 000	15 000	62 000	77 000	250 800	86 000	336 800	4 703 800
	Do refundacji	400 000	450 000	1 400 000	500 000	2 750 000	15 000	62 000	77 000	250 800	86 000	336 800	3 163 800
2011	Całkowite	500 000	500 000	804 000	580 000	2 384 000	0	49 400	49 400	276 800	106 000	382 800	2 816 200
	Kwalifikowalne	500 000	500 000	804 000	580 000	2 384 000	0	49 400	49 400	276 800	106 000	382 800	2 816 200
	Do refundacji	250 000	250 000	500 000	400 000	1 400 000	0	49 400	49 400	241 800	86 000	327 800	1 832 200
2012	Całkowite	467 680	600 000	1 600 000	580 000	3 247 680	5 000	54 400	59 400	281 800	107 432	389 232	3 696 312
	Kwalifikowalne	467 680	600 000	1 600 000	580 000	3 247 680	5 000	54 400	59 400	281 800	107 432	389 232	3 696 312
	Do refundacji	233 840	300 000	1 250 000	400 000	2 183 840	5 000	59 400	59 400	281 800	107 432	389 232	2 632 472
2013	Całkowite	0	0	0	440 000	440 000	0	10 920	10 920	258 800	86 000	344 800	795 720
	Kwalifikowalne	0	0	0	440 000	440 000	0	10 920	10 920	258 800	86 000	344 800	795 720
	Do refundacji	0	0	0	300 000	300 000	0	10 920	10 920	258 800	86 000	344 800	655 720
2014	Całkowite	0	0	0	580 000	580 000	0	0	0	266 800	76 000	342 800	922 800
	Kwalifikowalne	0	0	0	580 000	580 000	0	0	0	266 800	76 000	342 800	822 800
	Do refundacji	0	0	0	400 000	400 000	0	0	0	266 800	76 000	342 800	742 800
2015	Całkowite	0	0	0	0	0	0	0	0	241 628	40 000	281 628	281 628
	Kwalifikowalne	0	0	0	0	0	0	0	0	241 628	40 000	281 628	281 628
	Do refundacji	0	0	0	0	0	0	0	0	241 628	40 000	281 628	281 628
2008- 2015	Całkowite	2 067 680	2 600 000	6 144 000	3 270 000	14 081 680	31 500	204 720	236 220	1 748 028	535 432	2 283 460	16 601 360
	Kwalifikowalne	2 067 680	2 600 000	6 144 000	3 270 000	14 081 680	31 500	204 720	236 220	1 748 028	535 432	2 283 460	16 601 360
	Do refundacji	1 033 840	1 300 000	4 550 000	2 250 000	9 133 840	31 500	204 720	236 220	1 748 028	535 432	2 283 460	11 653 520

Budżet LSR

	Nazwa przedsięwzięcia/ działania PROW	Odnowa wsi	Ilość operacji	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	ilość operacji	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	ilość operacji	Małe projekty	ilość operacji
Cel 1	Tworzenie centrów kulturalnych i integracyjnych	1 400 000,00	7,00	50 000,00	1,00	150 000,00	1,00	300 000,00	30,00
	Poprawa jakości bazy rekreacyjnej i sportowej oraz zwiększenie atrakcyjności jej wykorzystania	1 400 000,00	7	300 000,00	6,00	150 000,00	1,00	650 000,00	65,00
	Zanikające zawody i nowatorskie rozwiązania – szansą rozwoju przedsiębiorczości	50 000,00	1	250 000,00	5,00	150 000,00	3,00	100 000,00	10,00
Cel 2	Wzbogacenie systemu kształcenia i doskonalenia umiejętności zawodowych i społecznych mieszkańców	100 000,00	1	50 000,00	1,00	150 000,00	1,00	100 000,00	10,00
	Budowa e - społeczeństwa	50 000,00	1	100 000,00	2,00	150 000,00	1,00	80 000,00	8,00
	Inicjatywy i imprezy integracyjne i promocyjne	50 000,00	1	50 000,00	1,00	150 000,00	1,00	570 000,00	57,00
Cel 3	Wytyczenie i zagospodarowanie	1 400 000,00	7,00	50 000,00	1,00	150 000,00	1,00	130 000,00	13,00

Lokalna Strategia Rozwoju obszaru Stowarzyszenia KOLD

	ścieżek i szlaków turystycznych na obszarze KOLD								
	Zagospodarowanie miejsc wypoczynku sobotnio – niedzielnego oraz rozwój agroturystyki	50 000,00	1	150 000,00	3,00	150 000,00	1,00	250 000,00	25,00
	System informacji i promocji KOLD	50 000,00	1	33 840,00	1,00	100 000,00	1,00	70 000,00	7,00
	Razem	4 550 000,00	27,00	1 033 840,00	21,00	1 300 000,00	11,00	2 250 000,00	225,00

11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR

Opracowanie strategii przebiegało w kilku etapach:

a) Spotkanie grupy inicjatywnej złożonej z przedstawicieli wszystkich gmin, gdzie ustalono sposób wypracowania strategii w drodze warsztatów oraz dokonano założeń wyboru osób reprezentujących wszystkie sektory. Uzgodniono, że z terenu każdej gminy w warsztatach weźmie udział minimum 5 osób, w tym:

- 1 osoba z samorządu lokalnego,
- 1 osoba administracji lokalnej,
- 1 przedsiębiorca
- 2 osoby z organizacji pozarządowych

b) Wybór przedstawicieli w gminach

c) ogłoszenie za pomocą afiszy i na stronie internetowej o terminach spotkań warsztatowych umożliwiające udział wszystkich zainteresowanych

d) Cykl 5 spotkań warsztatowych z wypracowaniem : wizji, misji, celów, przedsięwzięć, operacji, procedur

Spotkania odbywały się zawsze na terenie innej gminy (Opalenica, Kuślin, Nojewo, Duszniki, Nowy Tomyśl) i trwały 5-6 godzin. Udział brali zawsze przedstawiciele wszystkich podmiotów.

e) Wywiady społeczne prowadzone przez pracowników biura oraz członków KOLD w okresie między warsztatami)

f) Funkcjonowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego w biurze – możliwość odwiedzenia punktu, kontaktu telefonicznego i mailowego (ciesząc się największym powodzeniem)

g) Uruchamianie punktów informacyjnych podczas wszystkich imprez kulturalnych na terenie KOLD

h) Wydanie folderu omawiającego program PROW i tworzenie LSR

i) Zapisanie w strategii możliwości jej aktualizacji

Zgłoszone propozycje zmian w strategii w tym kryteriów wyboru operacji mogą być przez społeczeństwo wnoszone do Biura KOLD lub Rady Stowarzyszenia. Zarząd opracowuje propozycje zmian i konsultuje na spotkaniach z mieszkańcami terenu LSR. Zarząd po konsultacjach przedkłada proponowane zmiany walnemu Zebraniu.

j) Zatwierdzenie LSR oraz jej zmian na Walnym Zebraniu KOLD

12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR

Przyjmowanie wniosków w celu aktualizacji LSR przez cały czas dokonywane jest w biurze LGD

1) Powołane zostały zespoły spośród członków KOLD, które mają za zadanie opracowywanie wniosków do aktualizacji LSR.

W skład zespołów weszli przedstawiciele wszystkich podmiotów (osoby fizyczne, przedsiębiorcy, przedstawiciele samorządu lokalnego, przedstawiciele organizacji pozarządowych).

2) Co roku w styczniu odbywać się będzie spotkanie zespołów ds. aktualizacji LSR w celu wypracowania materiałów (przedsięwzięcia, operacje, budżet).

3) Przyjmowanie na Walnym Zebraniu aktualizacji LSR w lutym każdego roku

4. Wdrażanie LSR odbywało się na spotkaniach upowszechniających – 7 spotkań na terenie każdej gminy z udziałem przedstawicieli wszystkich 3 sektorów (udział średnio ok. 40-50 osób).

Spotkania zostały ogłoszone za pomocą:

- wydrukowanych plakatów
- ogłoszeń w lokalnej prasie

- na stronie internetowej

5. Wydany został folder z LSR na terenie KOLD i był rozpowszechniany podczas każdej imprezy kulturalno-sportowej na terenie KOLD, a także wyłożony we wszystkich gminach

6. W biurze KOLD został uruchomiony punkt informacyjno- konsultacyjny (odwiedziny osobiste, telefonicznie i meilowo).

W procesie wdrażania niniejszej strategii postawiono również na aktywowanie i motywowanie mieszkańców. Zaplanowane działania przewidują cykliczne imprezy, spotkania, warsztaty, które oprócz walorów integracyjnych, przyniosą również cenny materiał informacyjny na temat poglądów społecznych na podejmowane działania. Również biuro LGD będzie otwarte dla mieszkańców – pracownicy będą przyjmowali wnioski i postulaty, które mogą przyczynić się do lepszej realizacji zapisów LSR.

Cała procedura przyjmowania wniosków, ich oceny, przyznawania dotacji została opracowana w możliwie najprostszy sposób – uczyniono to po to, by ułatwić zainteresowanym podmiotom składanie wniosków, a przez to realizację Strategii. Dodatkowo pracownicy LGD będą służyć bezpłatną pomocą przy wypełnianiu wniosków, udzielać porad, wskazywać źródła dofinansowania.

Działania informacyjno – promocyjne mają na celu również dokonanie aktualizacji LSR.

Zawsze, mimo tylu przeprowadzonych konsultacji, może wystąpić nieprzewidziana sytuacja, która znacząco wpłynie na zmianę sytuacji terenu LGD. Dlatego właśnie zostały zaplanowane działania, które umożliwiają systematyczną kontrolę obszaru i szybkie reagowanie na zmiany.

Aktualizacja LSR ma za zadanie jeszcze lepsze jej dostosowanie do potrzeb obszaru, efektywniejsze wykorzystanie przysługujących środków, szybkie reagowanie na zmiany sytuacji, uwzględnienie potrzeb społecznych wynikłymi już w trakcie realizacji LSR.

Najlepszym sposobem, by odbywała się ona płynnie i przynosiła spodziewane efekty, będzie zastosowanie podobnych metod i rozwiązań, które sprawdziły się już w procesie tworzenia niniejszego dokumentu.

Proces aktualizacji będzie prowadzony w następujący sposób:

- aktualizacja będzie dokonywana raz w roku przy czym ostatnia w 2013r
- aktualizacja odbywać się będzie przy udziale członków i partnerów LGD oraz mieszkańców obszaru na podstawie wniosków zebranych na spotkaniach wiejskich, warsztatach, konferencjach, droga internetową i poprzez punktu konsultacyjne LGD
- Zarząd odpowiada za przedstawienie wniosków na Walnym Zebraniu po dokonaniu analiz, badań itp.
- Walne Zebranie odpowiada za przyjęcie zaktualizowanego dokumentu w formie uchwały
- zaktualizowany dokument zostanie upowszechniony na stronie internetowej.

13. Zasady i sposób dokonywania ewaluacji własnej

Monitoringowi podlegają, co prawda wszystkie aspekty działalności LGD, ale najważniejsze są tutaj kwestie finansowe – środki na działalność LGD pochodzą bezpośrednio od płatności na rzecz podmiotów przygotowujących wnioski o dofinansowanie, dlatego im lepszy będzie system monitoringu tych operacji, tym pewniejsza i stabilna sytuacja finansowa LGD. Zadania te należą do kompetencji właściwych organów LGD, których zadania określa statut Stowarzyszenia.

1) Począwszy od rozpoczęcia realizacji LSR, Zarząd na każdym swoim posiedzeniu (co miesiąc) będzie analizował realizację celów zakładanych przez LGD poprzez analizę liczby składanych wniosków, wykorzystania budżetu

2) Powołane zespoły będą składały relacje na posiedzeniach Zarządu z konsultacji społecznych

3) W przypadku proponowanych zmian, planowane są kolejne spotkania warsztatowe (co pół roku) z udziałem przedstawicieli wszystkich sektorów w celu wypracowania aktualizacji LSR)

4) Zarząd dokonuje także analizy pod kątem aktywności zespołów kulturalnych i organizowania imprez integracyjnych oraz renowacji bazy ogólnospołecznej, w przypadku dalszego zapotrzebowania na imprezy integracyjne, zgłosi problem zespołom zajmującym się aktualizacją LSR.

5) Planowane są także konkursy fotograficzny, multimedialny oraz na reportaże z przedsięwzięć i operacji realizowanych w celu określenia czy spełniane są założone cele (efekty nowej infrastruktury, udział społeczny w operacjach).

6) Na bieżąco prowadzona jest też dokumentacja fotograficzna wszystkich realizowanych operacji oraz informacje na stronie internetowej.

We wdrażaniu i aktualizacji LSR nie można pominąć udziału społeczności lokalnej, nie ma ona, co prawda uprawnień do zmiany LSR, ale zgłaszając swoje uwagi wpływa bezpośrednio na członków LGD, którzy takie uprawnienia posiadają. W tym celu przewidziano konsultacje społeczne, dzięki którym na bieżąco prowadzone będą monitoring i ocena prowadzonych działań.

Ewaluacja własna (ocena sukcesu projektu) to kwestia fundamentalna dla każdego projektu. Przy tak długim procesie jego wdrażania (planowany na 7 lat) nawet przy zastosowaniu tak rozbudowanego procesu tworzenia istnieje zawsze możliwość popełnienia błędu. Dlatego ewaluacja jest tak ważna, ponieważ ogranicza to ryzyko i pozwala w krótkim czasie zapobiec negatywnym zdarzeniom. W przypadku LGD KOLD dotyczyć będzie ona nie tylko działań bezpośrednio związanych z realizacją LSR (celów LSR i przedsięwzięć zmierzających do ich realizacji), ale również samej LGD, w tym:

- funkcjonowanie biura i jego pracowników,
- funkcjonowanie organów LGD,
- jakość efektywności stosowanych procedur, przepływu informacji czy sprawności podejmowania decyzji.

W tym celu stosowane będą dwa rodzaje ewaluacji (przed i po planowanym działaniem). Pierwsza (przeprowadzana przed każdym działaniem i stanowiąca element wniosku o dofinansowanie) pozwoli, dzięki przeprowadzonej analizie, określić spodziewane efekty i ich wpływ na realizację LSR, druga (przeprowadzana w cyklu rocznym) określi zrealizowane cele i ich wpływ na dalszą realizację LSR. Zadania ewaluacyjne znajdują się w kompetencjach Komisji Rewizyjnej, jednak może ona zlecić część z nich np. zewnętrznym ekspertom, a przez to podnieść wartość tej oceny („spojrzenie z boku”). Sporządzane będą kwartalne i roczne raporty zawierające zestawienia wyników ankiet, rozmów, spotkań z mieszkańcami, partnerami LGD. Pozwoli to na stałe podnoszenie jakości usług i stosowanych Procedur. Sporządzane raporty są przedstawiane na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia i podawane do publicznej wiadomości np. poprzez umieszczenie na stronie www, czy w prasie.

14. Powiązania LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR

LSR ma powiązania z licznymi programami, m.in.:

- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny- szczególnie jako uzupełnienie wsparcia mniejszymi środkami mikroprzedsiębiorstw, przy wzroście konkurencyjności i zatrudnienia – to zostało odzwierciedlone w kryteriach oceny operacji. Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców i udział w innowacyjnej gospodarce ma odzwierciedlenie w proponowanych przedsięwzięciach. W LSR obszaru KOLD, szczególne odzwierciedlenie ma Priorytet VI WRPO – Turystyka i środowisko kulturowe.

Biuro KOLD ściśle współpracuje z Punktem Konsultacyjnym WRPO w Nowym Tomyszu.

- Program Operacyjny „Kapitał Ludzki” – Podniesienie aktywności zawodowej i zwiększenie zatrudnienia ma odzwierciedlenie w operacjach określonych dla różnicowania w kierunku działalności nierolniczej oraz dla mikroprzedsiębiorców (określone w kryteriach wyboru operacji). Upowszechnianie edukacji społeczeństwa ma miejsce podczas planowanych szkoleń z zakresu nowych technik teleinformatycznych czy energii odnawialnej, a także przy szkoleniach z zakresu nabywania umiejętności.

- Programy gmin - rozwój infrastruktury społecznej z wykorzystaniem walorów środowiska przyrodniczego i rozwoju jego ochrony, integracja społeczna na wsiach, tworzenie centrów kultury społecznej na wsiach to zadania, jakie wpisały w swoje strategie gminy obszaru KOLD. Zadania ze strategii gmin zostały zgłaszane podczas warsztatów tworzenia LSR i uwzględnione w planowanych przedsięwzięciach (Przedsięwzięcie I, II, V, VI, VII, VIII). Organizacje imprez sportowo- turystycznych, wypoczynku sobotnio- niedzielnego, edukacja kulturalna uzupełniają zadania gmin, wykorzystując tworzone zasoby bazowe. Kilka gmin w ramach odnowy wsi remontowało świetlice wiejskie stwarzając tym samym możliwości rozwoju organizacjom pozarządowym, natomiast LSR przyjęła operacje umożliwiające spełnienie tych zadań.

15. Planowane działania realizowane przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze LSR

Na terenie LSR realizowane są także programy z zakresu PO KL w środowiskach oświatowych- LGD planuje prowadzenie szkoleń w zakresie organizacji imprez; programy w ramach Współpracy Bliźniaczej Miast oraz Program Sokrates i Grundtvig.

LGD planuje zorganizowanie konferencji w ramach programu współpracy bliźniaczej.

Planowany jest też udział LGD w projektach samorządu województwa w zakresie działań kulturalnych i turystycznych jako beneficjenta.

W tym celu planowane jest utworzenie odrębnego konta bankowego oraz wyznaczenie osobnego koordynatora prowadzonego programu w celu zabezpieczenia przed nakładaniem się pomocy oraz sprawnego kierowania projektem. Każdy z nich będzie się zajmował pracą tylko na rzecz swojego, konkretnego programu, monitorując go i określając działania, w których LGD może partycypować. Również czas wykonywania przez niego pracy, będzie związany tylko z działaniami na rzecz programu, przy którym został zatrudniony. Taka sytuacja zapobiegnie przypadkowemu i nieprzemyślanemu wydatkowaniu środków. Każdy z pracowników będzie składał ze swojej pracy cykliczne raporty Dyrektorowi Biura, który będzie monitorował i nadzorował ich pracę – pomoże to w szybkim wykryciu ewentualnych błędów i wyjaśnieniu wątpliwości. Koordynatorzy będą odpowiedzialni za całość działań związanych z konkretnym programem. W razie konieczności istnieje również możliwość zatrudnienia dodatkowych pracowników do konkretnych programów. Każdy wniosek o

przyznanie pomocy, przygotowany przez LGD, będzie zawierał analizę ryzyka w zakresie nakładania się pomocy ze środków tego programu z pomocą, którą LGD uzyskało wcześniej z PROW lub innych programów oraz propozycję mechanizmów, które należy zastosować w celu uniemożliwienia nakładania się pomocy.

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich

Realizacja operacji LSR są zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego i w dużym stopniu wpłyną na rozwój regionu. Założenia LSR są spójne z wizją i misją Województwa, a cel 1 LSR i cel 1 Strategii Województwa są tożsame. Realizacja operacji LSR we wszystkich priorytetach, spełni założenia celu szczegółowego Strategii Województwa 2.1 - Wielofunkcyjny rozwój wsi, celu szczegółowego 2.3 – Intensywny rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz celu szczegółowego 4.2 – Troska o tożsamość regionalną.

1. Realizacja operacji LSR przyczyni się także do spełnienia celów Strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich (3.5), Strategii e- Wielkopolska (3.6). Operacje LSR odpowiadają także na zapotrzebowania samorządów lokalnych gmin wiejskich zawarte w Strategii Województwa- 4. Polityki lokalne , w tym szczególnie w takich dziedzinach jak innowacje, promocja, przedsiębiorczość, kultura. Przedsięwzięcia realizowane spowodują osiągnięcie takich rezultatów jak:
  - KOLD ma znany i rozpoznawalny wizerunek oraz dobrej jakości materiały promocyjno-informacyjne;
  - rozwój wykorzystania sal wiejskich na cele społeczno-kulturalne, nastąpi poprawa ich wyglądu, funkcjonalności i dostępności;
  - rozwój infrastruktury sportowo-turystycznej w terenie
  - wzrost długości szlaków i tras przebiegających przez region i jednakowe oznakowanie;
  - zwiększenie wiedzy o regionie wśród mieszkańców i szczególnie młodszego pokolenia;
  - wzrost dostępności do informacji o atrakcjach turystycznych, o wartościach kulturowych i przyrodniczych obszaru;
  - rozwój agroturystyki oraz wzrost zainteresowania nauką w zawodach, które zanikają;
  - zwiększony dostęp społeczeństwa do technik multimedialnych oraz Internetu.

17. Informacje o załącznikach

1. Wykaz członków Rady
2. Umowa dzierżawna
3. Uchwała o wysokościach stawek
4. Zarządzenie Dyrektora GCK